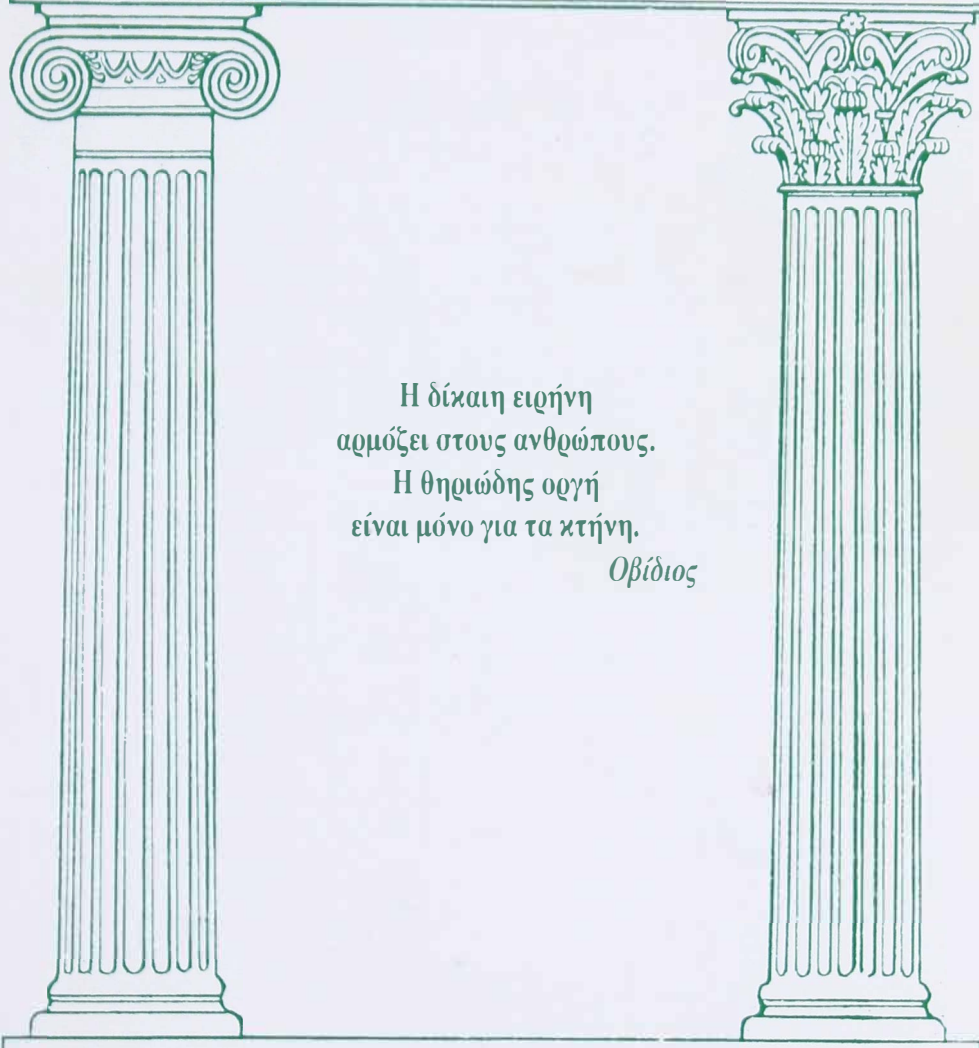

ΙΛΙΞΟΣ

Η δίκαιη ειρήνη
αρμόζει στους ανθρώπους.
Η θηριώδης οργή
είναι μόνο για τα κτήνη.

Οβίδιος

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

από τις Θεοσοφικές Εκδόσεις

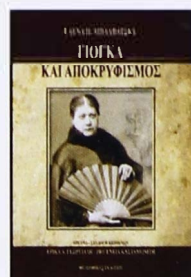
Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
Η Φωνή της Σιγής

Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**Το Κλειδί
της Θεοσοφίας**

Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**Τα Πρώτα Βήματα
στον Αποκρυφισμό**

Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**ΓΙΟΓΚΑ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ**
(Ανθολογία Εσωτερικής Γνώσης)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Τεχ. 106 71, Αθήνα Αττικής, Κωδικός:4311

Τηλ. 210 36.20.702 - 210 36.10.961 Fax: 210 36.10.961

www.theosophicalsociety.gr

email(περιοδικού): ilisos@theosophicalsociety.gr

email(Εταιρείας): info@theosophicalsociety.gr

Διανέμεται δωρεάν στα μέλη

Ιδρυτής + ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι

Εκδότης - Διευθυντής: Θεόδωρος Κατσιφής

Σύνταξη / Επιμέλεια ύλης: Ιφιγένεια Κασταμονίτη

ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΜΑΪΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

ΡΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Publius Ovidius Naso (43πΧ - 18πΧ): Ρωμαίος ποιητής, ο τελευταίος από τους μεγάλους αιγούσειους ποιητές και μέλος της ρωμαϊκής τάξης των ιππέων. Έζησε στις αρχές της Pax Romana που επέβαλαν οι ρωμαϊκές στρατιωτικές δυνάμεις. Εκπαιδεύτηκε στην ρητορική ώστε να αποκτήσει ευφράδεια λόγου, χωρίς όμως να τον προσελκύει ιδιαίτερα η τυποποιημένη επιχειρηματολογία των ασκήσεων δικανικής ακριβείας. Όπως περιγράφει ο Σενέκας ο Πρεσβύτερος σε μια βιογραφία του Οβίδιου αυτής της περιόδου, τον ενδιέφεραν καταστάσεις στις οποίες το ζητούμενο περιστρεφόταν γύρω από συλλογισμούς με ηθικό και ψυχολογικό περιεχόμενο. Διέμεινε ένα χρονικό διάστημα στην Αθήνα, όπως συνήθιζαν οι νέοι των ανώτερων κοινωνικών τάξεων, και ταξίδεψε αρκετά στην Ελλάδα αποκτώντας πολλές εμπειρίες. Συνέγραψε ερωτικές ελεγείες, ποιήματα (γνωστότερο των οποίων είναι οι *Μεταμορφώσεις*), και πνευματώδεις δραματικούς μονόλογους.

Η ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ιδρύθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1875 στη Ν.Υόρκη από την Ε.Π.Μπλα-βάτσκι και τον συντ/χη Χ.Σ. Όλκοττ. Η σημερινή έδρα της βρίσκεται στο Adyar, Madras – India. Σκοποί της είναι:

1. Ο σχηματισμός ενός πυρήνα της Παγκόσμιας Αδελφότητας της Ανθρωπότητας, χωρίς διάκριση φυλής, πίστης, γένους, τάξης ή χρώματος.
2. Η ενθάρρυνση της συγκριτικής μελέτης των θρησκειών, της φιλοσοφίας και της επιστήμης.
3. Η έρευνα των ανερχόμενων νόμων της φύσης και των δυνάμεων που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση μέσα στον άνθρωπο.

Θεοσοφία είναι το σώμα της αλήθειας που αποτελεί τη βάση όλων των θρησκειών, και του οποίου δεν μπορεί κανείς να διεκδικήσει την αποκλειστικότητα. Προσφέρει μια φιλοσοφία που κάνει τη ζωή κατανοητή και εκθέτει τη δικαιοσύνη και την αγάπη που καθοδηγούν την εξέλιξή της. Τοποθετεί τον θάνατο στη σωστή του θέση, σαν επαναληπτικό επεισόδιο σε μια ατελείωτη ζωή που ανοίγει την είσοδο σε μια πληρέστερη και λαμπρότερη ύπαρξη. Αποκαθιστά την επιστήμη του Πνεύματος στον κόσμο, διδάσκοντας ότι το Πνεύμα είναι ο αληθινός εαυτός του ανθρώπου, ενώ ο νους και το σώμα είναι οι υπηρέτες του. Φωτίζει τις Γραφές και τα δόγματα των θρησκειών και αποκαλύπτει τις κρυμμένες έννοιές τους.

Το Ελληνικό τμήμα της Θ.Ε. ιδρύθηκε αρχικά στην Κέρκυρα, το 1877, από τους κκ Όθωνα Αλεξάνδρου, Αλέξανδρο Ρομπότη, Δημήτριο Σοφοκλή, Κόντη Γκονέμη και Πασκουάλε Μενελάου. Υπό τη σημερινή μορφή της ως «Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι», είναι σωματείο μη κερδοσκοπικό, νομίμως αναγνωρισμένο με την υπ' αρ. 8187/1946 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών. Εφόσον η Θ.Ε. έχει εξαπλωθεί ευρύτατα ανά τον πολιτισμένο κόσμο, και εφόσον άτομα όλων των θρησκειών έχουν γίνει μέλη της χωρίς να εγκαταλείψουν τα ιδιαίτερα δόγματά τους, τις διδασκαλίες και την πίστη τους, θεωρείται καλό να τονισθεί το γεγονός ότι δεν υπάρχει κανένα δόγμα, καμία γνώμη οποιουδήποτε που να δεσμεύει με οποιονδήποτε τρόπο, οποιουδήποτε μέλος της Θ.Ε. Η αποδοχή των τριών αντικειμενικών σκοπών της είναι ο μόνος όρος για να γίνει κανείς μέλος της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

Radha Burnier: Η Ανάμειξη του Ανθρώπου με την Φύση	σελ. 4
Παναγιώτης Παπασιλιώτης: Η Έννοια της Αδελφότητας στο Θεοσοφικό Ιδεώδες	7
Κρισναμούρτι: Γιατί φοβόμαστε;	14
Γεώργιος Γκόργκας: Η Ιερότητα της Ζωής	18
Από την Άχρονη Σοφία: Παιδεία	23
Christian Lindtner: Το Μυστήριο της Βασιλείας των ●υρανών, ή το Βασίλειο του Θεού	26
J.P.Vaswani: Ελευθερωθείτε από την Άρπαγα των Επιθυμιών.....	41
Γεώργιος Κουκουβίνος: Το Κάρμα και η Ελευθερία της Βουλήσεως	43
Ιωάννης Ζωγραφάκης: Περί της Δημιουργίας	50
Ron Wallwork: Πανσπερμία	61
ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ	63

Με χαρά πληροφορούμε τους αναγνώστες μας ότι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Θεοσοφικής Εταιρείας στην διεύθυνση:

www.theosophicalociety.gr

Η ιστοσελίδα είναι γραμμένη σε δύο γλώσσες – Ελληνικά και Αγγλικά. Αν και βρισκεται ακόμη υπό κατασκευή, αρκετά τμήματά της είναι ήδη On Line. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στη διεύθυνση

webmaster@theosophicalociety.gr

Η Ανάμειξη του Ανθρώπου με την Φύση

Radha Burnier

*(Παγκόσμια Πρόεδρος της Θεοσοφικής Εταιρείας)
(Περιοδικό The Theosophist, Ιούλιος 2011)
(Μετάφραση: Ιφιγένεια Κασταμονίτη)*

Στο αρχικό πρόγραμμα της Θεοσοφικής Εταιρείας, η κ. Έλενα Π. Μπλαβάτσκι είχε γράψει περί «πνευματικής και ψυχικής ανάμειξης του ανθρώπου με την Φύση». Δεν είναι εύκολο να κατανοηθεί η εν λόγω φράση, επειδή δεν είμαστε συνηθισμένοι να σκεπτόμαστε κατά αυτόν τον τρόπο. Θα επιχειρήσουμε λοιπόν εδώ να επεξηγήσουμε λίγα πράγματα έτσι όπως εμείς τα καταλαβαίνουμε, έστω και αν αυτό είναι δύσκολο.

Δεν είναι εύκολο να γνωρίζεις κανείς και να αντιλαμβάνεται τι είναι ζωή, και οι περισσότεροι άνθρωποι δεν ασχολούνται διόλου με αυτό το θεμελιώδες ζήτημα. Γεννιούνται εκών άκων και συνεχίζουν την ζωή τους με τον ίδιο τρόπο, εφευρίσκοντας ίσως μια λογική αιτία που να ταιριάζει στην δική τους προσωπικότητα.

Κάθε άτομο έχει το δικό του κοινωνικό, ψυχολογικό, και προσωπικό υπόβαθρο και προσπαθεί να φανταστεί τον σκοπό της ζωής που του αρμόζει, αλλά ούτε ο σκοπός είναι σωστός ούτε η σύλληψή του. Επειδή αμφότερα εκπορεύονται από μια ήσσονος σημασίας κατάσταση ζωής, το άτομο προφανώς έχει παντελή άγνοια για το αχανές της τάξης στην Φύση. Μόνον ο βαθύς και συνεχής διαλογισμός μπορεί να τον εκπαιδεύσει να διακρίνει ανάμεσα στο σημαντικό και το ασήμαντο.

Στο μικρό βιβλίο «*Στα Πόδια του Διδασκάλου*», λέγεται ότι η διάκριση μεταξύ αυτών των δύο συνιστά τμήμα της κατανόησης του τεράστιου πεδίου του αληθινού και του μη αληθινού, για τα οποία όλοι έχουμε ακούσει. Σε ένα σημαντικό έργο του, ο David Bohm λέει:

«Τάξη και Ενότητα αποτελούν τμήματα ενός εμπλεκόμενου κανόνα, ο οποίος (...) συνιστά μια θεμελιώδη όψη της Πραγματικότητας».

Ας αναλογιστούμε απλώς την τεράστια διαφορά μεταξύ της ενότητας και της έλλειψής της, της τάξης και της αταξίας, ώστε να αντιληφθούμε ότι ανάμεσά τους υφίσταται μια ανυπολόγιστη απόσταση. Σε εκείνον που στοχάζεται επί του θέματος αυτού, η απόσταση μοιάζει σχεδόν απίθανα μεγάλη, ενώ η τάξη και η ενότητα υπερβολικά μακριά από την καθημερινή ζωή. Ο κοινωνικός βίος του ανθρώπινου όντος είναι πλήρης σύγχυσης. Ο άνθρωπος ζει προσπαθώντας να θέσει κάποια τάξη εδώ και εκεί, και πιθανόν να φαντάζεται ακόμα ότι το πετυχαίνει. Το ίδιο συμβαίνει και με την ενότητα.

Η αλήθεια όμως είναι ότι η αταξία και η έλλειψη ενότητας τον ταλαιπωρούν κάθε τόσο, εκτός και αν ο ίδιος σταματήσει να σκέπτεται πως συνήθως αυτό συμβαίνει πράγματι. Είναι πολύ οδυνηρό να κοιτάξουμε κατάματα το γεγονός και γι' αυτό προσπαθούμε να το αγνοήσουμε, έτσι ώστε να ζήσουμε κατά κάποιο τρόπο διερχόμενοι απλώς από μια στιγμή ζωής σε μιαν άλλη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σπαταλούμε τόσες πολλές ενσαρκώσεις δίχως να επιτύχουμε ούτε το παραμικρό, σχεδόν.

Στην *Μπαγκαβάτ Γκιτά*, ο Αρζούνα παρακαλεί την Θεία Παρουσία να δεχθεί να του εξηγήσει με ποια δόξα διαπερνά αυτούς τους κόσμους. Ο Κύριος απαντά: «Δεν υφίσταται τέλος στις λεπτομέρειές μου (...), καθετί λαμπερό, καλό, όμορφο και ισχυρό, κατανόησε ότι προέρχεται από ένα τμήμα της δικής μου μεγαλοπρέπειας.» Κάθε εκδήλωση εμπεριέχει κάτι από το καλό, το όμορφο και το ισχυρό. Και αυτό συμβαίνει όχι μόνον σε μορφή και εμφάνιση, αλλά και στην συνείδηση, επίσης, καθώς και στον τρόπο ύπαρξης απάντων στην Φύση. Αυτό είναι που μπορεί να διακρίνει ο Απελευθερωμένος, να βιώσει και να αγαλλιάσει γνωρίζοντας.

Στην άπειρη ποικιλότητα που αμυδρά αντιλαμβανόμαστε, υφίσταται μια αέναα αυξανόμενη τελειότητα. Ακόμη και τα πλέον ταπεινά πλάσματα φέρουν μέσα τους, κεκαλυμμένα ή κατηγορηματικά, μια τελειότητα που εκδηλώνεται περισσότερο τώρα και για πάντα. Να την μελετήσουμε, να την μάθουμε, να την διακρίνουμε, όλα αυτά συνιστούν τέχνη, την σπουδαιότερη από όλες τις τέχνες που μπορεί κανείς να διδαχθεί. Ουσιαστικά, η σύλληψη της τάξης και του κάλλους δεν είναι μια συνηθισμένη εμπειρία. Χρησιμοποιούμε αυτούς τους όρους νομίζοντας ότι τους κατανοού-

με, αλλά δεν τους εμπιστευόμαστε. Εδώ πρόκειται για μιαν αλήθεια που μπορούμε να διακρίνουμε τώρα και για πάντα στα πιο μικρά πράγματα, αλλά και στο αχανές σύμπαν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ελέχθη: «Δεν υφίσταται τέλος στις θείες δυνάμεις μου.»

Ανακύπτει το ερώτημα, πώς μπορεί κανείς να τα γνωρίζει όλα εξίσου, στο πιο μικρό πράγμα και στο αχανές σύμπαν; Το να γνωρίζουμε μοιάζει εύκολο επειδή διαθέτουμε μια πολύ μικρή ιδέα σχετικά με την ζωή. Θα ήταν ίσως καλύτερο να πω ότι γνωρίζουμε μέσω διαλογισμού.

Διαλογισμός είναι ένας άλλος όρος που χρησιμοποιείται

κοινότητα σήμερα, αλλά το ζήτημα δεν είναι αυτό. Ολόκληρη η ζωή μας μπορεί να είναι ένας διαλογισμός, και αυτό μπορεί να διαφανεί παντού, στο μικρότερο και στο μεγαλύτερο εξίσου. Η πύλη μπορεί να είναι μικρή, αλλά βλέποντας κανείς μέσω αυτής, θα διαπιστώσει ότι από την άλλη πλευρά υπάρχει άπειρο καλό και λαμπρότητα.

Δεν υπάρχει τίποτα που να μην φέρει την τελειότητα η οποία του αναλογεί. Παρότι η αλήθεια είναι αναμειγμένη προς το παρόν με άλλα πράγματα, δεν πρέπει να λησμονούμε ότι εμπρός μας βρίσκονται το όμορφο και το θαυμαστό για να τα γνωρίσουμε και να τα βιώσουμε.

Η Έννοια της Αδελφότητας στο Θεοσοφικό Ιδεώδες

Παναγιώτης Παπασιωΐτης

Η αδελφότητα της ανθρωπότητας, όπως άλλωστε και η αδελφότητα μέσα σε ολόκληρη την Φύση, δεν είναι κάτι που χρειάζεται να εγκαθιδρυθεί. Η αδελφότητα υπάρχει γιατί στηρίζεται στην Μοναδική Ζωή από την οποία απορρέει το παν. Χρειάζεται μόνο να κατανοηθεί και να πραγματοποιηθεί. Μοιραζόμαστε την Θεία Ζωή όχι μόνο με κάθε ανθρωπινό ον, αλλά με ό,τι υπάρχει σε όλα τα βασίλεια της Φύσης. Η Θεία Ζωή είναι το πνεύμα σε όλα όσα υπάρχουν, από το τελευταίο άτομο μέχρι το πιο εξελιγμένο ον, γιατί η Παρουσία του Θεού είναι παντού. Έτσι, η εσωτερική ενότητα, η Μοναδική Ζωή που κατοικεί μέσα σε όλα, μας δείχνει ότι δεν υπάρχει μόνον η αδελφότητα της ανθρωπότητας αλλά μια παγκόσμια αδελφότητα που αγκαλιάζει τα πάντα στην Φύση. Η αλήθεια αυτή, και ιδίως η ιδέα της ανθρωπίνης αδελφότητας, διακηρύσσεται από όλες τις θρησκείες.

«Ένας είναι ο Πατέρας σας, ο Θεός, και όλοι εσείς είστε αδελφοί», κήρυξε με θαυμαστή απλότητα ο Διδάσκαλος της Αγάπης. «Αυτός που βλέπει Εμένα μέσα σε καθετί και βλέπει καθετί ως τον Θεό, αυτός έχει φθάσει στην τελειότητα», διαβάζουμε να διδάσκει ο Κρίσνα στην υπέροχη *Μπαγκαβάτ Γκιτά*.

Η ανθρωπίνη ζωή είναι ένα τμήμα της ζωής του Πατρός μας από όπου όλοι έχουμε γεννηθεί. Μέτοχοι στην μία ζωή, σχηματίζουμε και αποτελούμε όλοι μια αδελφότητα. Και αυτή η ιδέα είναι μια από τις βασικές αλήθειες της Θεοσοφίας. Όμως, η έννοια της αδελφότητας δεν μπορεί να γίνει πλήρως αντιληπτή στα κατώτερα πεδία της ύπαρξης, ούτε καν στο νοητικό. Η διάνοια είναι μια χωριστική αρχή που από την ίδια της την φύση θέλει να αυτό-επιβεβαιωθεί ως διακριτή από τις άλλες διάνοιες. Και βέβαια, ούτε στα κατώτερα πεδία με την αίσθηση της χωριστικότητας, και την αντίθεση και σύγκρουση ανάμεσα στα διαφορετικά ενδιαφέροντα και συμφέροντα που τα διακρίνει, μπορεί η αδελφότητα να πραγματοποιηθεί σε βάθος. Μόνο στα πνευματι-

κά πεδία, το νιρβανικό και του βουδικό, μπορεί να κατανοηθεί απόλυτα γιατί εκεί έχει τα θεμέλιά της. Το βουδικό σώμα ή σώμα της Μακαριότητας, που έχει αποκληθεί και σώμα Χριστού από ορισμένους Χριστιανούς, ανήκει στο βουδικό πεδίο ή κόσμο. Τρέφεται από υψηλόφωνες φιλοδοξίες και σκέψεις αγάπης, από την συμπόνια και την τριφερότητα που αγκαλιάζει τα πάντα.

Στην σημερινή φάση της ανθρώπινης εξέλιξης μόλις έχει αρχίσει να μορφοποιείται για την πλειοψηφία της ανθρωπότητας. Όταν όμως αυτό το σώμα σχηματιστεί και η συνείδηση του ανθρώπου αρχίσει να είναι ενεργή στο βουδικό πεδίο, τότε ο άνθρωπος χάνει την αίσθηση της χωριστικότητας και κατανοεί πραγματικά την ενότητα όλων των όντων και των πραγμάτων, η οποία υπάρχει κάτω από κάθε εκδήλωση. Γιατί μέσα σε όλα υπάρχει η ίδια Θεία Ζωή. Τότε γνωρίζει αυτό που μέχρι εκείνη την στιγμή απλώς πίστευε, και βλέπει όλα τα πράγματα σαν τον εαυτό του και αισθάνεται πως όλα όσα έχει είναι και των άλλων. Μάλλον περισσότερο των άλλων παρά δικά του, αφού η δική τους δύναμη είναι μικρότερη και η ανάγκη τους μεγαλύτερη από την δική του. Αυτή η υπέρτατη κατάσταση επιτυγχάνεται με την πνευματική ζωή, η οποία ορίζεται από την Άννα Μπέζαντ ως η ζωή της Συνείδησης που αναγνωρίζει την Ενότητα, που βλέπει έναν και μοναδικό Εαυτό μέσα σε καθετί και καθετί μέσα σε αυτόν τον Εαυτό.

Η πνευματική ζωή είναι η ζωή η οποία, κοιτάζοντας μέσα στον άπειρο αριθμό των φαινομένων, διαπερνά το πέπλο της Μάγια και βλέπει το Ένα και το Αιώνιο μέσα σε κάθε μεταβαλλόμενη μορφή. Μπορεί, λοιπόν, αυτή η Ενότητα να βιώνεται μόνον όταν η συνείδηση ανυψωθεί στα πνευματικά πεδία. Ωστόσο η αδελφότητα μπορεί να οικοδομηθεί και να σφιγρηλατηθεί πρώτα στα κατώτερα υλικά επίπεδα, προ-

τού βρει την πλήρη πραγμάτωση και συνειδητή κατανόησή της στις πνευματικές σφαίρες. Άλλωστε, η πνευματική ενότητα δεν είναι το μοναδικό θεμέλιο για τον νόμο της Αδελφότητας της Ανθρωπότητας, αλλά βρίσκουμε άφθονες ενδείξεις την ύπαρξής αυτού του νόμου και στα κατώτερα πεδία. Το βλέπουμε στην αντιστοιχία και στην αλληλουχία ανάμεσα στον μικρόκοσμο και τον μακρόκοσμο. Το παρατηρούμε στην αλληλεξάρτηση ανάμεσα στα κατώτερα σώματα των διαφόρων ατόμων.

Στο φυσικό πεδίο, τα μόρια των πυκνών σωμάτων μας περνούν από το ένα άτομο στο

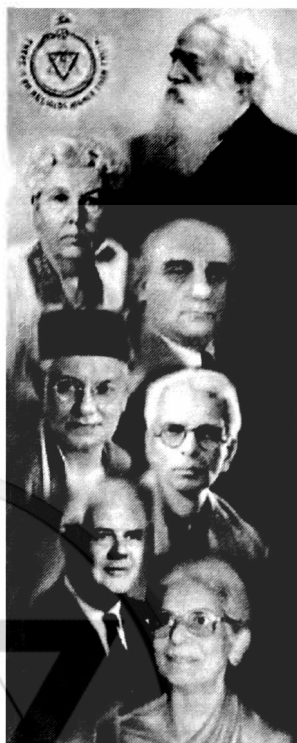

άλλο έχοντας τροποποιηθεί από το σώμα στο οποίο κατοικούν για κάποιο διάστημα. Η απόκρυφη επιστήμη γνωρίζει ότι τα πυκνά μας σώματα αποτελούνται από μικροσκοπικές ζωές ή κύτταρα σε μια κατάσταση αδιάκοπης κίνησης, που διαρκώς μετακινούνται μέσω του αέρα σε άλλα σώματα ενώ αντικαθίστανται από αντίστοιχα κύτταρα των άλλων. Αυτή η διαδικασία υποδεικνύει την ύπαρξη μιας ενότητας και μιας αδελφότητας ανάμεσα στα φυσικά μας σώματα.

Ομοίως, γνωρίζουμε ότι πολλές από τις επιθυμίες, τα συναισθήματα και τις σκέψεις μας έρχονται σε εμάς από τις αόρατες δονήσεις που εκπέμπονται από άλλα αστρικά και νοητικά σώματα, και αφού υποστούν ορισμένες μετατροπές προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο από το πέρασμά τους μέσα από τους δικούς μας φορείς, φεύγουν από εμάς για να επηρεάσουν άλλους. Έτσι, όλοι επηρεάζουμε τους άλλους στα τρία κατώτερα πεδία με ό,τι είμαστε, με ό,τι λέμε και πράττουμε, με ό,τι επιθυμούμε και σκεπτόμαστε, και αντιστοίχως επηρεαζόμαστε από εκείνους.

Είμαστε όλοι συνδεδεμένοι μεταξύ μας με έναν πολύπλοκο τρόπο, και κανείς δεν μπορεί να προοδεύσει ή να οπισθοδρομήσει χωρίς να βοηθήσει ή να καθυστερήσει την πρόοδο των άλλων, και αυτό αποκαλύπτει μια αληθινή ενότητα στην ανθρωπότητα, παρόλη την φαινομενική χωριστικότητα που την χαρακτηρίζει. Αν δεχθούμε, λοιπόν, ότι η παγκόσμια Ζωή ενοικεί μέσα σε ολόκληρη την ανθρωπότητα, τότε η αδελφότητα ανάμεσα στους ανθρώπους αποτελεί την γήινη όψη αυτής της μεγάλης πνευματικής πραγματικότητας. Και από την αναγνώριση αυτής της ενότητας των ανθρώπων πηγάζει η κυρίαρχη νότα του κοινωνικού καθήκοντος, η αίσθηση του καθήκοντος ανάμεσα στα μέλη μιας κοινότητας, του καθήκοντος του ανθρώπου προς τον άνθρωπο.

Ο πρώτος και θεμελιώδης σκοπός της Θεοσοφικής Εταιρείας είναι ο σχηματισμός πυρήνα της παγκόσμιας αδελφότητας της ανθρωπότητας χωρίς διάκριση φύλου, φυλής, τάξης ή πίστης. Ο πυρήνας αυτός είναι βαθύτερος και ιερότερος από όσο μπορούμε να φανταστούμε. Η λέξη «αδελφότητα» που χρησιμοποιούμε, είναι συνηθισμένη. Η αδελφότητα όμως που προσπαθούμε να δημιουργήσουμε, δεν είναι κάτι επιτόλαιο.

Δεν είναι απλώς η ανταλλαγή ευχάριστων αισθημάτων αλλά κάτι περισσότερο ζωτικό και δυναμικό, γιατί έχει την προέλευσή του στις βαθύτερες πηγές της ύπαρξης. Είμαστε πραγματικοί αδελφοί γιατί συμμετέχουμε, όπως είδαμε, στην Μία, την Μοναδική Ζωή, παρόλο που δεν μπορούμε να κατανοήσουμε την πραγματική φύση αυτής της αδελφότητας με την περιορισμένη εξωτερική μας συνείδηση. Αν κοιτάξουμε, όμως, βαθιά μέσα στις καρδιές μας, θα βρούμε ότι ο άνθρωπος είναι περισσότερο από άνθρωπος – είναι θεός. Υπάρχει μέσα του ένα άπειρο, στο οποίο του είναι αδύνατο να προσανατολιστεί με το σημερινό του πνεύμα και την σημερινή του συνείδηση.

Η Θεοσοφική Εταιρεία είναι ένας πνευματικός οργανισμός που μπορεί να λειτουργήσει ως κανάλι επικοινωνίας με τις ανώτερες σφαιρές, και ως φορέας διάχυσης θείας ευλογία και βοήθειας στον κόσμο. Ασφαλώς δεν είναι το μοναδικό τέτοιο κανάλι, ούτε η αποκλειστική δύναμη που δρα και εργάζεται για την πρόοδο της ανθρωπότητας. Υπάρχουν πολλά άλλα κανάλια και ποικίλες γραμμές και σχέδια που ακολουθούν ίσως διαφορετικά μονοπάτια, αλλά που οδηγούν στον ίδιο προορισμό. Η Θεοσοφία μπορεί να φτιάξει το μέλλον με ό,τι εμείς που την υπηρετούμε κάνουμε σήμερα. Έτσι, όπως είπε και ο σπουδαίος θεόσοφος Σρι Ραμ, ενώ είμαστε εδώ φρουροί της Σοφίας, ενώ η Εταιρεία είναι για εμάς παρακαταθήκη, οφείλουμε τώρα να κάνουμε το καλύτερο ώστε οι άλλοι που θα έλθουν μετά, να μπορούν να φέρουν το έργο σε μεγαλύτερα ύψη, να μπορούν να κάνουν ολόκληρο τον οργανισμό ένα κανάλι όλο και περισσότερο ισχυρό, ένα κανάλι πνευματικής γνώσεως, ειρήνης, παρηγοριάς, και καθετί άλλο που θερμαίνει την ανθρώπινη καρδιά.

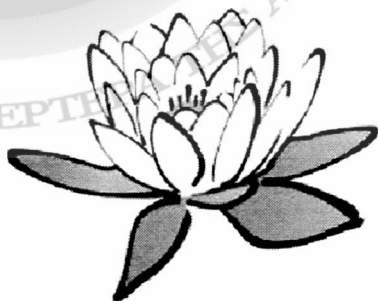
Η παρακαταθήκη αυτή που κρατούμε στα χέρια είναι πολύ ευγενική και πολύτιμη, και ίσως δεν είμαστε ικανοί να νιώσουμε εντελώς την φωνή της. Θα την νιώσουμε, όμως, όσο καταλαβαίνουμε πόσο σπουδαίες είναι οι αλήθειες που είμαστε αρκετά τυχεροί για να μπορούμε να παραδεχθούμε. Ως μέλη της ανθρώπινης οικογένειας οφείλουμε να θυμόμαστε ότι ο παγκόσμιος Ξαντός κατοικεί μέσα στον πιο ξεπεσμένο όσο και μέσα στον πιο αγνό. Κανένα εμπόδιο, επομένως, δεν πρέπει να μπει στον δρόμο οποιουδήποτε προσπαθεί να επιτύχει την ύψιστη ανάπτυξή του, αλλά πρέπει να δίνεται σε όλους η ευκαιρία να αναπτύξουν κάθε ικανότητα που υπάρχει μέσα τους. Όλοι ανήκουμε στην ίδια οικογένεια με διαφορετικά καθήκοντα ο καθένας, και δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε με περιφρόνηση τους συνανθρώπους μας, όσο ταπεινή και αν είναι η εργασία τους. Ίσως, μάλιστα, να πρέπει αυτούς να σκεπτόμαστε με περισσότερη αγάπη αφού κάνουν την πιο δυσάρεστη εργασία.

Στην ουσία η ανθρωπότητα στο σύνολό της σχηματίζει ένα σώμα, και αν δηλητηριαστεί οποιοδήποτε τμήμα του, ακόμη και το μικρότερο, μπορεί να παραλύσει ολόκληρο το σώμα. Δεν μπορούμε να έχουμε κατέναντα πραγματικό κέρδος με το κόστος κάποιου άλλου, αφού οποιοδήποτε όφελος ή πρόοδος στην ατραπό της πνευματικότητας είναι κάτι που εξασφαλίζεται όχι μόνο για εμάς αλλά για όλους. Πρέπει πάντοτε να κρατούμε απέναντι σε αυτούς που βρίσκονται γύρω μας μια στάση αρωγής και βαθιάς συμπόνιας, με την μεγαλύτερη δυνατή ανοχή και φιλευσπλαχνία, και ακόμη περισσότερο, μια στάση θετικής αγάπης. Πρέπει να αποβάλλουμε από μέσα μας το αίσθημα της ελεημοσύνης και να το αντικαταστήσουμε με το αίσθημα της αλληλεγγύης και της αδελφοσύνης. Να μην προβάλλουμε ποτέ τον εαυτό μας ως σωτήρα από τις φυσικές δυστυχίες των πιο αδύναμων, αλλά να προσπαθούμε να τους προσφέρουμε την δυνατότητα να αναπτυχθούν με τις δικές τους δυνάμεις. Θα είμαστε λιγότερο εγωιστές αν κατανοήσουμε ότι η μοίρα όλων είναι κοινή, παρά τις πρόσκαιρες και απατηλές διαφορές.

Όταν αρχίσουμε να συνειδητοποιούμε αλλά και να εφαρμόζουμε στο βαθμό που μπορούμε αυτές τις αλήθειες, θα μπορέσουμε σιγά-σιγά να ανεβούμε λίγο υψηλότερα και να αγγίξουμε κάποιες λεπτότερες πτυχές του νόμου της παγκόσμιας αδελφότητας. Θα μάθουμε τότε ότι η άσκηση του καθήκοντος είναι σημαντική, αλλά υπάρχει και κάτι ανώτερο και δυσκολότερο που δεν είναι για όλους, αλλά που συντελείται προς όφελος όλων. Είναι η Θυσία. Θυσία της ατομικής μακαριότητας για το καλό όλων των ανθρώπων. Και αυτή την Θυσία μόνο οι Πρεσβύτεροι Αδελφοί της ανθρωπότητας είναι σε θέση να την υποστούν και την αναλάβουν. Για αυτήν την Θυσία που ξεπερνά κάθε καθήκον, κοινωνικό, ηθικό ή θρησκευτικό, μίλησε ο Βούδας στους μαθητές του:

«Να αγαπάτε την φυλή των ανθρώπων, τους αδελφούς μας! Να ξέρετε ότι εκείνος που δεν θυσιάζει την μοναδική ζωή του για να σώσει την ζωή του συνανθρώπου του, και εκείνος που διστάζει να θυσιάσει κάτι περισσότερο από την ζωή, το όνομά του και την τιμή του, για να σώσει το όνομα και την τιμή των πολλών – αυτός είναι ανάξιος για την υπερβατική Νιρβάνα που οδηγεί στην αθανασία και την καταστροφή της αμαρτίας.»

Η αυτοθυσία για την ανθρωπότητα μπορεί να φθάσει σε αδιανόητα για εμάς επίπεδα. Πρόκειται για

την ύψιστη θυσία του Μύστη που βόδισε την Ατραπό της Αγιότητας, και έφθασε στην τελειότητα κατανικώντας τον θάνατο και κατακτώντας την αιωνιότητα. Μολονότι τέλειος, όμως, δεν διαλέγει κανένα από τα μονοπάτια που θα τον οδηγήσουν στις μεγαλειώδεις σφαίρες της υπερφυσικής ζωής, αλλά παραμένει πίσω για να βοηθήσει τους άλλους που είναι ατελείς. Έχει κατακτήσει την αθανασία και το δικαίωμα της νιρβανικής γαλήνης, αλλά περιμένει στα σκοτάδια του χρόνου μέχρι να τα επιτύχουν και οι άλλοι. Έχοντας φθάσει πρώτος στο κατώφλι της Μακαριότητας, είναι ο τελευταίος που θα την απολαύσει. Τα αισθήματά του πολύ αδύναμα μπορούν να αντηχήσουν και να εκφραστούν με τα γνωστά λόγια που μεταφέρει η Άννα Μπέζαντ (βλ. Ρανγι - *Theosophy Explained in Questions and Answers*, Adyar, 1925), γιατί πρόκειται για την υπέρμετρη εκδήλωση της Αγάπης για την Ανθρωπότητα, που το μέγεθος και το μεγαλείο της είναι ασύλληπτα για εμάς:

«Δεν θα νιώσω ποτέ ειρήνη έως ότου την μοιραστούν και οι άλλοι αδελφοί μου. Δεν θα νιώσω ποτέ ελεύθερος μέχρι να ελευθερωθούν οι αδελφοί μου, και δεν θα νιώσω καμία χαρά που δεν είναι και δική τους. Δεν θα κατακτήσω την Νιρβάνα για τον εαυτό μου για να αφήσω τους αδελφούς μου στα δεσμά της γέννησης και του θανάτου, στην άγνοια και στο σκοτάδι τους, στην ανικανότητα και στην αφροσύνη τους. Αν κέρδισα την σοφία, την κέρδισα για την δική τους φώτιση. Αν κέρδισα δύναμη, την κέρδισα για να τους υπηρετήσω. Αν έχω μάθει να πάλλομαι από αγωνία για τον άνθρωπο, ποιο θα ήταν το όφελος να αποτινάξω τα υλικά μου περιβλήματα και να προχωρήσω προς τα εκεί όπου καμία αγωνία δεν θα είναι χρήσιμη; Θα μείνω εδώ που βρίσκομαι και θα εργαστώ για τον άνθρωπο. Κάθε ανθρώπινος πόνος θα με πληγώνει, κάθε ανθρώπινη αγωνία θα με αγγίζει και θα συνταράζει την καρδιά μου. Κάθε αφροσύνη της ανθρωπότητας θα είναι και δική μου αφροσύνη με την ταύτισή μου μαζί της, και κάθε αμάρτημα και έγκλημα του ανθρώπου θα με κάνει να υποφέρω έως ότου όλοι απελευθερωθούν.»

Έτσι, με την υπέρτατη πράξη της απάρνησης της αιώνιας ευδαιμονίας ο Μύστης γίνεται ένας σύνδεσμος ανάμεσα στο θείο και το ανθρώπινο, ένα απελευθερωμένο πνεύμα που είναι ακόμη πρόθυμο να σηκώσει το βάρος της σάρκας για να είναι κοντά στην ανθρωπότητα που αγαπά και θέλει να υπηρετεί. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε το μέτρο του φορτίου που κουβαλούν αυτοί οι Πρεσβύτεροι Αδελφοί μας, που οι ψυχές τους πλησιάζουν ή έφτασαν στο τέλος του προσκινήματός τους. Μπορούμε όμως να κάνουμε αυτό το φορτίο ελαφρύτερο προσφέροντας τις υπηρεσίες μας με αγάπη και αφοσίωση, μέχρις ότου γίνουμε

αρκετά ικανοί για να συμμετέχουμε συνειδητά στον ένδοξο έργο τους. Υπηρετούμε αυτό το έργο, αν υπηρετούμε την ανθρωπότητα και την ενδυνάμωση της αδελφότητας μέσα σε αυτήν. Είναι σημαντικό, λοιπόν, όλοι εμείς που θέλουμε να υπηρετήσουμε τις θεοσοφικές ιδέες, να αναπτύξουμε πριν από όλα μια στενή συντροφικότητα ανάμεσά μας, ένα αίσθημα πραγματικής ενότητας, ξεχνώντας τα προσωπικά συναισθήματα και συμφέροντα, γιατί η καρδιά της Θεοσοφικής Εταιρείας δημιουργεί για τον εαυτό της ένα σώμα στα ανώτερα πεδία, που θα χρησιμεύει σαν κανάλι για το έργο των Μεγάλων Διδασκάλων της Σοφίας.

Αυτό το κανάλι είναι ακόμη ατελές γιατί κάθε μέλος ακόμη σκέπτεται περισσότερο για τον εαυτό του και λιγότερο για το καλό του συνόλου. Πρέπει να μάθουμε να υπηρετούμε τον νόμο του Πνεύματος, το οποίο, αντίθετα με την Ύλη που φθείρεται με την χρήση της, εκείνο αυξάνεται και ζει με το να δίνει. Η αλήθεια δεν μειώνεται ποτέ όταν μοιράζεται, και ο πυρσός της γνώσης μπορεί να ανάψει χίλιους ακόμη πυρσούς χωρίς να χάσει την δική του φλόγα. Γινόμαστε αγνοί για να πλησιάσουμε τους ακάθαρτους, γιατί η αληθινή αγνότητα δεν μπορεί να κηλιδωθεί ή να μολυνθεί, μολονότι μπορεί να εξαγνίσει και να θεραπεύσει άλλους.

Έτσι, ο νόμος της Αδελφότητας της Ανθρωπότητας θέτει στους πιο αγνούς και τους πιο δυνατούς ένα καθήκον: να ανυψώσουν τον αμαρτωλό και τον ευτελή στην δική τους αγνότητα, να διδάξουν τον αμαθή, να βοηθήσουν τον δυστυχή. Μέλη της ίδιας αδελφότητας ζούμε μέσα στους άλλους και για τους άλλους, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενοι. Δεν μπορούμε να γλιστρήσουμε ούτε ένα βήμα πίσω χωρίς να εξασθενίσουμε ολόκληρη την ανθρωπότητα, ούτε να κάνουμε ένα βήμα πιο μπροστά χωρίς να σπρώξουμε ολόκληρη την ανθρωπότητα προς την αγνότητα. Πρέπει να μάθουμε να εργαζόμαστε για το καλό ολόκληρης της ανθρώπινης οικογένειας με απόλυτη ειρήνη και τέλεια αρμονία.

Ας μου επιτραπεί να τελειώσω με τα λόγια του αείμνηστου Κωστή Μελισσαρόπουλου, από μια ομιλία του «Περί Αδελφοσύνης» σε κάποιον άλλο πνευματικό χώρο: «Η αδελφοσύνη είναι ένα πολυτιμότερο νόμισμα, του οποίου την αξία πολύ λίγοι γνωρίζουν. Στην μία όψη του είναι χαραγμένο το αγαπάν, και στην άλλη όψη του το υπηρετείν. Αυτού του είδους τα νομίσματα καθιστούν ανεξάντλητα πλούσιους τους κατόχους τους, και όλοι ανεξαιρέτως οι άνθρωποι δικαιούνται και μπορούν να κατέχουν αυτά τα νομίσματα. Αρκεί να το θελήσουν.»

ΓΙΑΤΙ ΦΟΒΟΜΑΣΤΕ;

Κρισναμούρτι

(Απόσπασμα ομιλίας στο Saanen, Ελβετία, 1966)

Μια ακατάλληλη απάντηση σε μια πρόκληση γεννάει φόβο. Υπάρχει ο φόβος του θανάτου, ο φόβος να χάσω μια δουλειά, ο φόβος της μοναξιάς, ο φόβος να μην είμαι «κάποιος», ο φόβος και η απογοήτευση του να προσπαθώ να είμαι «κάποιος», να γίνω διάσημος με διάφορα μέσα, και ο φόβος να μην γίνω διάσημος. Τέτοιοι φόβοι γεννούν νευρώση, μια νευρωτική κατάσταση του νου. Και έτσι, όταν υπάρχει φόβος δεν υπάρχει στοργή, δεν υπάρχει αγάπη, δεν υπάρχει ελαφή.

Όταν υπάρχει φόβος, υπάρχει ακόμα μεγαλύτερη άμυνα. Όταν υπάρχει φόβος ο νους εφευρίσκει όλους τους θεούς, τις τελετές, τα τυπικά και τον χωρισμό των ανθρώπων σε Ευρωπαίους, σε Αμερικανούς, σε Κινέζους και Ινδούς. Τότε ο φόβος αρχίζει να επινοεί μια ειρήνη, μια ένωση όλων των εθνών, και είναι ο φόβος που υπαγορεύει όλα αυτά. Έτσι δεν μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα που ο ίδιος γέννησε. Τότε τίθεται το ερώτημα:

Είναι δυνατόν να μην υπάρχει φόβος; Δεν το συζητάμε αυτό εδώ, ή δεν μιλάμε για αυτό σε διανοητικό πεδίο. Δεν έχει καμία σημασία εάν το εξετάζουμε σαν μια ιδέα. Δεν μπορούμε να ζούμε με ιδέες. Δεν μπορούμε να ζούμε σε ένα τε-

μαχισμένο πράγμα που ονομάζουμε διάνοηση, ή στο συναίσθημα που είναι πάλι ένα άλλο κομμάτι, ή στο αίσθημα. Δεν ερευνούμε διανοητικά τους τρόπους του φόβου. Προσπαθούμε εδώ να το ανακαλύψουμε και να τελειώσουμε με αυτόν μια για πάντα, είτε πρόκειται για τον θάνατο είτε για την γυναίκα σας που φεύγει μακριά σας, ή για τον σύζυγο που σας παραμελεί, ή για οτιδήποτε άλ-

λο. Είναι δυνατόν να είμαστε ελεύθεροι από τον φόβο, όχι μόνο συνειδητά-αλλά βαθιά στο μη συνειδητό, βαθιά μέσα στις καρδιές μας, έτσι που να μην υπάρχει σκιά φόβου ποτέ;

Εάν δεν έχουμε φόβο, τότε οι θεοί που ο νους έχει εφεύρει, οι ουτοπίες, οι παπάδες, όλες οι διδασκαλίες, θεολογίες, πίστεις, όλες αυτά εξαφανίζονται. Είναι δυνατόν να είμαστε ελεύθεροι από τον φόβο, όχι σε κάποιο μέλλον, όχι με το να καλλιεργούμε αντίσταση στον φόβο που είναι μια άλλη μορφή φόβου, όχι με το να επινοούμε κάποια θεωρία ή πίστη για να κρύψουμε τον φόβο; Ο φόβος δεν μπορεί να ξεπεραστεί με την ανάλυση. Είναι σπατάλη χρόνου όταν ασχολούμαστε με αυτόν.

Όταν φοβάμαι και το σοκ του φόβου δημιουργείται, εάν λέω «καλά θα προχωρήσω και θα ανακαλύψω πώς να απαλλαγώ από αυτόν», δεν έχω λύσει το πρόβλημά μου. Με το να πάω σε έναν ψυχαναλυτή να εξετάσω τα όνειρά μου, ή με το να κάνω κάτι από τα άπειρα πολύπλοκα πράγματα που έχει εφεύρει ο άνθρωπος για να απαλλαγεί από τον φόβο, δεν έχω γίνει ικανός να απαλλαγώ από αυτόν. Διερωτώμεθα, λοιπόν, εάν είναι δυνατόν να ελευθερωθούμε από τον φόβο χωρίς όλες αυτές τις ανοησίες.

Αυτό είναι μια πρόκληση για τον καθένα από εμάς. Είναι

πολύ σημαντικό να ανακαλύψετε για τον εαυτό σας πώς αντιδράτε σε αυτήν. Εάν πείτε ότι δεν μπορείτε να απαλλαγείτε ή δεν ξέρετε πώς να απαλλαγείτε, έχει ήδη δημιουργήσει ένα πρόβλημα. Εάν πάλι πείτε: «Πες μας πώς να απαλλαγούμε», τότε εξαπατάσθε από τον ομιλητή και ο φόβος ενθαρρύνεται περισσότερο. Εάν λέτε ότι είχατε κάποτε έναν φόβο και απαλλαγίκατε από αυτόν αλλά δεν ξέρετε πώς, τότε η μνήμη αυτής της ελευθερίας παραμένει στον νου σας και με αυτήν προσπαθείτε να διαλύσετε τον τωρινό φόβο. Πώς λοιπόν αντιδράτε, πώς ανταποκρίνεστε σε αυτήν την πρόκληση του φόβου; Όχι όταν πάτε σπίτι σας, όχι αύριο, αλλά τώρα;

Καθένας από εμάς έχει φόβους συνειδητούς ή μη. Εάν δεν είναι συνειδητός, τον αναζωογονείτε, τον φέρνετε στην επιφάνεια και τον αποκαλύπτετε. Πώς αντιδράτε τότε; Είναι πράγματι μάλλον δύσκολο να απαντήσετε στην ερώτηση πώς αντιδράτε στον φόβο ο οποίος έχει αποκαλυφθεί, εάν πράγματι θέλετε να τον ανακαλύψετε στον εαυτό σας. Οι περισσότεροι όμως από εμάς δεν θέλουμε να τον ανακαλύψουμε γιατί είμαστε τόσο φοβισμένοι, τόσο τρομαγμένοι, ώστε δεν ξέρουμε τί να κάνουμε με αυτόν. Είμαστε τόσο συνηθισμέ-

νοι να ξεφύγουμε από αυτόν διαμέσου των λέξεων, μέσα από τα πολλά δίχτυα των διαφυγών που έχουμε, ώστε οι περισσότεροι από εμάς πιθανόν να είμαστε ανίκανοι να ανακα-

λύψουμε τους φόβους που έχουμε όχι με κάποιον άλλον αλλά στον ίδιο μας τον εαυτό.

Όταν έχουμε φανερώσει στον εαυτό μας αυτούς τους φόβους, έχει ήδη γίνει πολύ απλό. Τουλάχιστον ξέρουμε γιατί φοβόμαστε. Δεν υπάρχει πλέον διαφυγή από αυτό. Εάν φοβόμαστε πχ τον θάνατο και δεν προσπαθούμε να ξεφύγουμε από αυτόν με θεωρίες, πίστεις, με την ιδέα της μετενσάρκωσης, με κάθε είδους ελπίδα, με μια ντουζίνα τρόπους με τους οποίους ο νους προσπαθεί να ξεφύγει από το πραγματικό γεγονός του θανάτου, τότε ξέρουμε ότι φοβόμαστε. Δεν έχουμε πλέον διαφυγές. Ο φόβος γίνεται ένα απλό γεγονός. Μόνον όταν ξεφύγουμε αρχίζουν οι περιπλοκές. Φοβάμαι και έχω άμυνες.

Ποτέ δεν είπα «φοβάμαι τον άνδρα μου, την γυναίκα μου». Όταν το συναισθανθούμε αυτό, γίνεται ένα εξαιρετικό γεγονός, ένα απλό γεγονός. Μπορείτε επομένως να φανερώσετε τους φόβους σας στον εαυτό σας; Μεγάλη ηλικία, κακή υγεία, τους αμέτρητους φόβους σας; Ίσως δεν μπορείτε να τους φανερώσετε όλους, παρόλο που μπορείτε εάν έχετε την πρόθεση. Αλλά τουλάχιστον μπορείτε να φανερώσετε έναν, τον πλησιέστερο και προσφιλέστερο φόβο και να μείνετε μαζί του;

Πώς ασχολείστε με αυτόν; Πώς έρχεστε σε επαφή μαζί του; Πρώτα από όλα, μπορείτε να τον κοιτάτε χωρίς να τον αποδοκιμάζετε; Χωρίς να προσπαθείτε να τον αποφύγετε, να τον νικήσετε, να τον καταδικάσετε αλλά μόνο να τον παρατηρείτε; Ξέρετε τί είναι η απόφυγή ενός γεγονότος; Ξέρετε πόσο πονηρός είναι ο νους όταν αποφεύγει ένα γεγονός; Είτε το δικαιολογεί λέγοντας «πώς μπορώ να ζω σε αυτόν τον κόσμο αν δεν φοβάμαι;», είτε τον καταδικάζει ή προσπαθεί να ξεφύγει από αυτόν.

Η ίδια η λέξη «φόβος» δημιουργεί φόβο, δίνει βάθος στον φόβο. Οι περισσότεροι από εμάς γνωρίζουμε πχ τι είναι να είμαστε μόνον, να βρεθούμε ξαφνικά απομονωμένοι

από καθετί, από κάθε επαφή σε πλήρη απομόνωση. Είμαι βέβαιος ότι όλοι το έχετε αισθανθεί είτε στην οικογένεια, είτε ταξιδεύετε και ξαφνικά να αισθανθείτε εντελώς μόνος. Αυτό γεννά φόβο. Είμαι μόνος. Δεν μου αρέσει αυτό το συναίσθημα. Είναι φοβερό συναίσθημα γιατί δεν ξέρω τί να κάνω. Μου έχει επιτεθεί ξαφνικά, είμαι σκλαβωμένος σε αυτό και θέλω να ξεφύγω.

Αρχίζω τότε να μιλώ, να διαβάζω μια εφημερίδα, να ανοίγω το ραδιόφωνο, και να διασκεδάζω τον εαυτό μου με χίλιους τρόπους. Αυτή η διαφυγή δημιουργεί σύγκρουση. Το γεγονός είναι εκεί και εγώ ξεφεύγω. Αυτή η φυγή είναι φόβος. Δεν υπάρχει φόβος όταν το κοιτάμε. Μόνο όταν κινούμαι μακριά από αυτό υπάρχει φόβος και συνηθίζω σε αυτόν. Δεν ξέρω τί σημαίνει να κοιτάζω αυτό το κενό, αυτήν την μοναξιά. Το μόνο που ξέρω σε όλη μου την ζωή είναι να ξεφεύγω από καθετί που δεν μου αρέσει. Το διώχνω, το σπρώχνω μακριά μου, κτίζω άμυνα γιατί αυτό ξέρω. Λέω, λοιπόν, στον εαυτό μου:

«Δεν θα το κάνω αυτό γιατί δεν λύνει τίποτα. Το πράγμα είναι ακόμη εκεί σαν μια μολυσμένη πληγή. Δεν είναι καλό να το καλύψω. Πρέπει να το θεραπεύσω, να το καταλάβω, να τε-

λειώνω με αυτό μια για πάντα. Δεν είναι ζήτημα απόφασης να πω ότι δεν θα ξεφύγω, γιατί αυτό είναι μια αντίσταση εναντίον της διαφυγής που γεννά πάλι μιαν άλλη σύγκρουση. Εάν όμως δεν κάνω απολύτως τίποτα, τότε μπορώ να δω το κενό, την μοναξιά και δεν την καταδικάζω, δεν την δικαιολογώ. Αλλά το πώς παρατηρώ το κενό, την μοναξιά, είναι το πιο σημαντικό πράγμα και όχι το πώς να ξεφύγω από αυτό».

Είναι διαφορετικός ο παρατηρητής από το παρατηρούμενο; Εάν ναι, δεν θα ήταν ικανός να καταλάβει. Ο παρατηρητής ξέρει, αισθάνεται το αίσθημα του κενού, της μοναξιάς, και γι' αυτό είναι μέρος του. Ο παρατηρητής που το γνωρίζει και το αισθάνεται σαν φόβο ήδη ξέρει τί είναι φόβος. Επομένως, ο παρατηρητής είναι αυτό το ίδιο το κενό, αυτή η μοναξιά. Τί μπορεί να κάνει τότε; Ποιος παρατηρεί και ποιος είναι αυτό το κενό; Προφανώς δεν μπορεί να κάνει τίποτα.

Τέλεια απραξία λαμβάνει χώρα και από αυτήν, εκείνο που ήταν δεν είναι πια – πράγμα που είναι η πιο θετική δράση. Η θετική δράση έγινε διαφυγή από «αυτό που είναι». Μόνο ένας νους που ξέρει την τέλεια απραξία μπορεί δει τί είναι ελευθερία, και επομένως είναι ελεύθερος.

Η Ιερότητα της Ζωής

Γκόργκας Γεώργιος

(Διατηρείται η γλώσσα του αρθρογράφου)

Εισ την παρουσίαση του θέματος περί Ιερότητας της Ζωής αναφέρονται δύο όροι: ο θρησκευόμενος και ο μη θρησκευόμενος άνθρωπος. Και εις τις δύο περιπτώσεις ο ορισμός αναφέρεται εις τον μέσον σκεπτόμενον άνθρωπον και όχι εις τον θρησκόληπτον και εις τον αντίποδά του, τον αρνητή κάθε αξίας της ζωής. Δια την λέξη Ιερός, Ιερότητα, δεν υπάρχει ένας σαφής ορισμός. Δια να προσδιορισθεί καλλίτερα η έννοια του Ιερού, θα ερμηνευθεί η αντίθετη έννοιά της, η λέξη ανίερος, η οποία σημαίνει απλώς την εγκόσμιο ζωή. Ως πρώτη έννοια οι λέξεις: Ιερός -Ιερότητα σημαίνουν κάτι το υπερφυσικόν, το ανήκον εις το θείον, το αφιερωμένο εις τον Θεόν, και κάθε άνθρωπος σε κάθε σημείο της Γης, ανάλογα με τα θρησκευτικά, πνευματικά, και ψυχικά του πιστεύω, ερμηνεύει τις έννοιες των λέξεων αυτών.

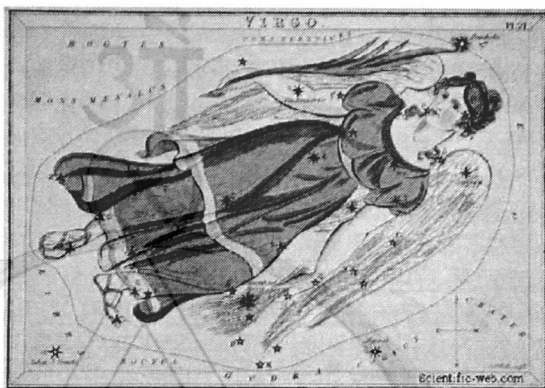

Για τον θρησκευόμενον άνθρωπον η φύσις δεν είναι ποτέ μόνον φυσική. Είναι πάντοτε γεμάτη από θρησκευτική σημασία, διότι θεωρεί ότι ο κόσμος είναι μία θεϊκή δημιουργία, ότι ο κόσμος προήλθε από τα χέρια των θεών ή του Θεού, ανάλογα με τον κοσμογονικό του μύθο, και δια αυτόν τον λόγο είναι καθαγιασμένος επ'

άπειρον. Ο κόσμος υπάρχει διότι έχει μία δομή, δεν είναι χάος αλλά μία οντότητα, και για να ερμηνευθεί ευκρινέστερα, ο Θεός ή οι θεοί καθόρισαν την δομή του κόσμου και των κοσμικών εμφανίσεων. Ο κόσμος ως σύνολον είναι ταυτοχρόνως πραγματικός, ζωντανός, και ιερός οργανισμός, αποκαλύπτει τις συνθήκες της ύπαρξης και της ιερότητας, δηλαδή έχουμε μία συνάντηση οντοφανείας και ιεροφανείας. Ο πρωτόγονος άνθρωπος εθεώρησε το απρόσιτον του ουρανού ως πρώτη έν-

νοια του υπερβατικού, του ατελείωτου, του υψίστου, και αυθόρμητα αυτό γίνεται η πρώτη έννοια της πρωταρχικής θεότητας. Εις την αρχήν ο πρωτόγονος άνθρωπος εθεοποίησε ή εξέβαλλε ως θεϊκή βούληση όλα τα φυσικά φαινόμενα, και με την πάροδο του χρόνου, με την εμπειρία της ζωής και, βεβαίως, με την επιστήμη, δέχεται την πρόοδο ως μία αποκάλυψη και όχι ως μία ανακάλυψη.

Για κάθε δραστηριότητα του ο θρησκευόμενος άνθρωπος εθεώρησε ότι υπάρχει ένα ουράνιο πρότυπο: ο γάμος είχε ως πρότυπό του την ένωση του πρώτου θεϊκού ζεύγους, την καλλιέργεια της γης την edίδαξε ένας θεός, οι πόλεις εκτίστηκαν βά-

σει ενός ουρανού προτύπου, ή μίας θεϊκής βουλήσεως, ή ενός ιδιαίτερου φυσικού φαινομένου, τα οποία όλα περιγράφονται εις τους μύθους ή εις τα ιερά κείμενα της θρησκείας. Η πόλις Νινευή εκτίσθη βάσει του αστερισμού της Παρθένου, το σχέδιο του Ναού του Σολομώντος εχαράχθη βάσει ενός οράματος του Δαβίδ, και εκτίσθη επί ενός βράχου κάτωθεν του οποίου υπήρχαν τα αρχέγονα ύδατα της δημιουργίας, τα τεχόμι, ο τόπος των Δελφών ορίσθη ως σημείον συναντήσεως των δύο αετών οι οποίοι απεστάλησαν από τον Δία. Εις την Κίνα το κέντρο μίας νέας πόλεως που θα ιδρύετο, ή το σημείο όπου θα εκτίζετο ένας ναός, ευρίσκετο εις το σημείο όπου ο γνώμονας του ηλιακού ωρολογίου δεν άφηνε σκιά το μεσημέρι κατά το θερινό ηλιοστάσιο.

Οι μύθοι όλων των λαών υποδεικνύουν με μία θεϊκή βούληση τον τόπον και τον χώρο δια την ίδρυση μίας πόλεως ή την κατασκευήν ενός ναού, δηλαδή ήτο αναγκαία μία ιεροφάνεια. Κατά έναν περίεργον λόγον οι καθεδρικοί ναοί διαφόρων πόλεων εις την Γαλλία, αφιερωμένοι εις την Θεοτόκον, οι οποίοι εκτίσθησαν κατά τον ΙΙον αιώνα, εάν κάποιος τις κοιτάξει από πολύ ψηλά, θα διαπιστώσει ότι τα σημεία όπου εκτίσθησαν σχηματίζουν τον αστερισμό της Παρθένου. Ο θρησκευόμενος άνθρωπος αντιλαμβάνεται ότι ο ορατός κόσμος δεν θα είχε ποτέ υπόσταση εάν δεν είχε προηγηθεί ο κόσμος των Ιδεών, ώστε τα πράγματα να επαναλαμβάνουν με την πολυπλοκότητα τους εκείνο που η Ιδέα παρουσιάζει σαν ενότητα. Όλοι οι κοσμογονικοί μύθοι αυτό δεικνύουν.

Δια να αισθανθεί ο άνθρωπος περισσότερο αυτό που λέγεται ιερότητα της ζωής, διήρχετο από ορισμένες μνήσεις δια να αισθανθεί πιο έντονα αυτό που λέγεται ζωή, και έτσι ολοκληρώνετο σαν άτομο. Παρατηρείται αυτό έντονα εις τους πρωτόγονους λαούς, όπου είχαμε τις ηλικιακές μνήσεις και όχι μνήσεις σε μυστικές ομάδες. Η ηλικιακή μνήση σκοπόν είχε την μετάβαση από τον έφηβο εις τον άνδρα και από το κορίτσι εις την γυναίκα, δηλαδή την εγκατάλειψη του παλαιού σώματος με ένα καινούργιο – ως μία αναπαράσταση του κοσμογονικού μύθου.

Ακόμη και εις τις σύγχρονες πρωτόγονες κοινωνίες παρατηρούνται ηλικιακές μνήσεις. Με άλλα λόγια, μέσω του κοσμικού συμβολισμού, ένα αντικείμενο ή μία εργασία αποκτούν μία πρόσθετη αξία, χωρίς όμως οι ιδικές τους άμεσες πραγματικές αξίες να εξασθενούν μ' αυτόν τον τρόπο. Δηλαδή η επανάληψη των εργασιών δεν αφαιρεί με την πάροδο του χρόνου την ιερότητα του κοσμικού συμβολισμού. Η ζωή βιώνεται σε ένα διπλό επίπεδο: το πρώτο επίπεδο ως ανθρώπινη ύπαρξη με όλα τα εγκόσμια στοιχεία της, και το δεύτερο συγχρόνως με το πρώτο ως ένα τμήμα μίας υπεράνθρωπης ζωής, δηλαδή μίας ζωής του σύμπαντος και των θεών. Για να το κατανοήσουμε καλλίτερα θα πρέπει να έχουμε στο νου μας ότι οι περισσότερες φυσικές λειτουργίες μπορούν να μετατραπούν σε μυστήρια. Τρώμε με τελετουργικό τρόπο. Η τροφή ανάλογα με τις θρησκευτικές αντιλήψεις αξιολογείται διαφορετικά, είτε ως δώρο Θεού είτε ως θυσία εις τους θεούς του σώματος, όπως π.χ. στην Ινδία.

Ο θρησκευόμενος άνθρωπος έχει κατά νου ένα τρίπτυχο: άνθρωπος–οίκος– σύμπαν. Ο οίκος του είναι ο μικρόκοσμός του. Και εις τις τρεις αυτές έννοιες θεωρεί ότι κάποιος κατοικεί μέσα του στο σώμα του, στο σπίτι του, στο σύμπαν. Και αυτός ο κάποιος είναι κάτι το αυτοδημιουργητό και αθάνατο. Εις την Ινδία η σπονδυλική στήλη θεωρείται ένα σύμβολο της σιμπαντικής στήλης –ένα axis mundi– και γενικώς το ανθρώπινο σώμα τελετουργικά εξομοιώνεται με το σύμπαν ή με τον Βεδικό βωμό. Ένα κείμενο της χάθα γιόγκα ονομάζει το σώμα κολόνα με εννέα θύρες. Με λίγες λέξεις το τρίπτυχο αυτό είναι κάτι που ζει και μιλά. Το σύμπαν δεν είναι άλαλο ούτε αδιαφανές, δεν είναι κάτι χωρίς ζωή, σκοπό και σημασία. Ο θρησκευόμενος άνθρωπος θεωρεί τον εαυτόν του ανοικτό απέναντι στο σύμπαν, ότι υπάρχει μία είσοδος, ένα άνοιγμα προς το σύμπαν, και αυτό το άνοιγμα του επιτρέπει να έρθει σε μία θέση αιτογνωσίας μέσω της γνώσης του σύμπαντος, και αυτή η γνώση του είναι πολύτιμη γιατί είναι θρησκευτική και σχετίζεται με την ύπαρξη.

Το να γνωρίζει κανείς τις καταστάσεις του θρησκευόμενου ανθρώπου και του πνευματικού περιβάλλοντός του, σημαίνει μία πρόοδο στην γενική γνώση των ανθρώπων. Βεβαίως, οι περισσότερες από αυ-

τές τις καταστάσεις του θρησκευόμενου ανθρώπου της πρωτόγονης κοινωνίας και του αρχαϊκού πολιτισμού, έχουν ξεπεραστεί από την ιστορία. Δεν εξαφανίστηκαν χωρίς να αφήσουν ίχνη, συνέβαλαν στο να γίνει ο κόσμος αυτό που είναι, και γι' αυτό το λόγο αποτελούν ένα κομμάτι της Ιστορίας. Ο θρησκευόμενος άνθρωπος υποδύεται στον κόσμο ένα συγκεκριμένο τρόπο ύπαρξης, και αυτός ο συγκεκριμένος τρόπος παραμένει εμφανής παρά την διαφορά των θρησκευτικών και ιστορικών δομών. Σε οποιαδήποτε ιστορική συνάρτηση και να ευρίσκεται ο homo religiosus, πιστεύει πάντα εις την ύπαρξη μίας απόλυτης πραγματικότητας, στην ύπαρξη του Ιερού το οποίο υπερβαίνει αυτόν εδώ το δικό μας κόσμο. Πιστεύει ότι η ζωή είναι θεικής προελεύσεως, και ότι οι θεοί ή ο Θεός έπλασαν τον κόσμο, και ότι οι ήρωες-εκπολιτιστές ολοκλήρωσαν την δημιουργία. Και η εξιστόρηση όλων αυτών θεικών και ημιθεικών έργων εμπεριέχεται εις τους μύθους ή εις την θρησκευτική Ιστορία. Για τον θρησκευόμενον άνθρωπον η αναπαράσταση των μυθικών ή ιστορικών συμβάντων αποτελεί την μεγαλύτερη ελπίδα. Γιατί με κάθε αναπαράσταση του δίδεται και πάλι η δυνατότητα να προσομοιώσει την ύπαρξή του με το θεικό μοντέλο.

Ο μη θρησκευόμενος άνθρωπος έχει εξελιχθεί από τον homo religiosus ως μία αντίδραση ή ως μία αντιπολίτευση προς τους προγόνους, με το να επιδιώκει την αποβολή κάθε θρησκευτικότητας και κάθε υπεράνθρωπης προσπάθειας. Αποτέλεσμα αυτής της επιδίωξης έφερε ένα ουσιαστικό αποτέλεσμα: την από-ιεροποίηση του βίου. Αποδέχεται μία νέα υπαρξιακή κατάσταση. Αντιλαμβάνεται τον

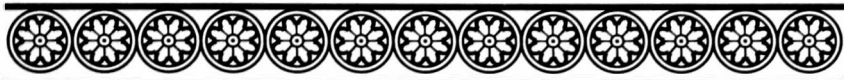
εαυτόν του ως υποκείμενο και κινητήρια δύναμη της ιστορίας, δηλαδή ότι αυτός δημιουργεί την ιστορία και αποστρέφει το πρόσωπό του από κάθε υπερβατικό. Με άλλα λόγια δημιουργεί ο ίδιος τον εαυτόν του και δεν δέχεται κανένα άλλο τρόπο ανθρωπίνης ύπαρξης πέρα από τα όρια της ανθρωπίνης αντιλήψεως, όπως αυτή γίνεται φανερή και απτή εις τις διάφορες ιστορικές καταστάσεις. Από-ιεροποιεί τον εαυτόν του και τον κόσμο. Το μυστήριο δηλαδή αυτό που δεν μπορεί να εξηγηθεί με την Λογική, ευρίσκεται ανάμεσα σε αυτόν και εις την ελευθερία την οποία θέλει να κατακτήσει. Δεν μπορεί να βρει την ελευθερία την οποία αναζητά εάν δεν από-ιεροποιηθεί πλήρως, δηλαδή θα θεωρήσει τον εαυτόν του ελεύθερον αφού σκοτώσει και τον τελευταίο θεό του.

Το τρισυπόστατο του θρησκευόμενου ανθρώπου: άνθρωπος –κόσμος– σύμπαν, το αντικαθιστά με το τρισυπόστατο: άνθρωπος –κόσμος –ιστορία, δηλαδή αντικαθιστά τον Θεό με την Ιστορία, θεωρεί ότι ο κόσμος δεν είναι θεϊκό δημιούργημα. Το σύμπαν έχει γίνει γι' αυτόν αδιαφανές, ακίνητο, σιωπηλό, δεν φέρει μηνύματα, δεν παρέχει κάποιο κρυπτογράφημα. Η κατοικία του συγχρόνου μη θρησκευόμενου ανθρώπου έχει χάσει τις κοσμολογικές αξίες της, και στερεί από το σώμα του κάθε θρησκευτική και πνευματική σημασία. Οι εορτές και οι τελετές έχουν από-ιεροποιηθεί, δεν είναι τίποτε περισσότερο από μία γέννηση, από ένα θάνατο ή από μία επίσημη σεξουαλική ένωση. Γενικώς εις την σύγχρονη βιομηχανική κοινωνία, και ιδίως εις τα μεγάλα αστικά κέντρα, το θρησκευτικό βίωμα έχει ατονήσει, ο άνθρωπος δεν έχει πρόσβαση εις τα μυστήρια της φύσεως, αισθάνεται υπεύθυνος μόνον απέναντι στην ιστορία, και εις την καλλίτερη περίπτωση η ευθύνη απέναντι στον Θεό έπεται της ιστορίας. Θεωρεί την έννοια του Θεού ως μία πηγή εντολών και ηθικών αξιών, και αυτή η πηγή ορίζεται ως δημιούργημα του ανθρωπίνου πνεύματος και δεν λαμβάνεται υπόψη η ηθική που είναι χαραγμένη εις την φύση των πραγμάτων ή σε ένα ουράνιο σχέδιο.

Οι θρησκευτικές έννοιες δεν μπορούν να γίνουν καταληπτές, αν κάποιος είναι ουδέτερος απέναντι στην θρησκεία. Η έννοια της θρησκείας είναι βιωματική. Τα προσωπικά βιώματα μετατρέπονται σε πνευματικές πράξεις και σε μία μεταφυσική αντίληψη του κόσμου. Βεβαίως, αυτές τις άθρησκες αντιλήψεις στην πιο ακραία μορφή τους σπάνια τις συναντάμε, επειδή οι εγκαταλελειμμένες θρησκευτικές συμπεριφορές εξακολουθούν να διατηρούνται με μία ακαθόριστη μνήμη και νοσταλγία. Αλλά ίσως αυτές οι αντιλήψεις για μία άθρησκη βίωση εις την Γη να γίνει πιο έντονη με την πάροδο του χρόνου. Η κενή από θρησκευτικό περιεχόμενο τελετή ή εορτή οδηγεί εμπράκτως σε μία πεσμιστική υπαρξιακή άποψη περί ζωής. Ο από-ιεροποιημένος χρόνος παίρνει μία φρικτή προοπτική, εμφανίζεται ως τρικλίζουσα και ελαττωμένη ευθεία η οποία οδηγεί εις τον θάνατον και το τίποτα.

Η ανθρώπινη ζωή δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως μία εμφάνιση μέσα στον χρόνο ανάμεσα σε δύο τίποτα. Της ανθρώπινης ζωής προϋπάρχει μία προϋπόσταση, την ακολουθεί μία μεθιπόσταση. Για τις δύο αυτές εξώκοσμες υποστάσεις της ανθρώπινης ζωής λίγα είναι γνωστά, αλλά σε κάθε περίπτωση είναι γνωστή η ύπαρξή τους. Για αυτό τον λόγο ο θρησκευόμενος άνθρωπος δεν αντιλαμβάνεται τον θάνατον σαν ένα οριστικό τέλος της ζωής, αλλά σαν μία διαφορετική μορφή της ανθρώπινης υπόστασης.

Από την Άχρονη Σοφία ΠΑΙΔΕΙΑ

Όσοι θησαυρίζουν μεγάλο πλούτο για τα τέκνα τους αλλά παραμελούν την μόρφωσή τους, μοιάζουν με αυτούς που τρέφουν άλογα καλά, αλλά ποτέ δεν τα καβαλικεύουν.

Όσοι μορφώθηκαν, όχι μονάχα είναι ευτυχείς αλλά και το σπιντικό τους διοικούν καλά και τους άλλους συνανθρώπους ωφελούν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Μην διδάσκετε τους νέους με την βία και την βαναυσότητα. Οδηγήστε τους στην μάθηση μέσα από τερπνή οδό με την βοήθεια του παραδείγματος.

Η εκπαίδευση δεν είναι άλλο κάτι, παρά η τέχνη να παρασύρεις και να οδηγείς τους νέους προς αυτό που ο νόμος θεωρεί σαν δίκαιο, καθώς και προς εκείνο που οι πιο σοφοί και εμπειρότεροι από τους γέροντες έχουν χαρακτηρίσει σαν τέτοιο.

Δεν ξέρω κάτι άλλο για το οποίο κάθε άνθρωπος θα έπρεπε να νοιάζεται τόσο πολύ, όσο για το πώς θα γίνουν τα παιδιά του ανθρώποι καλύτεροι από αυτόν και τους ομοίους του.

Κάλλιο να μην γεννιόταν κάποιος παρά να απομείνει αγράμματος, καθότι η αμάθεια αποτελεί το αίτιο της αθλιότητας.

ΠΛΑΤΩΝ

Η παιδεία είναι όμοια με το χρυσό στεφάνι, γιατί και αξία έχει και ωφέλεια σοβαρή παρέχει.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Η καλλιέργεια της διάνοιας είναι τόσο αναγκαία για τον άνθρωπο, όσο και η τροφή για το φθαρό υλικό του σώμα.

ΚΙΚΕΡΩΝ

Όσοι μελέτησαν την τέχνη της διοίκησης, έχουν πεισθεί ότι η τύχη των κρατών εξαρτάται κατά βάση από την εκπαίδευση των νέων.
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Η εκπαίδευση είναι κεφάλαιο για τον πτωχό και ζωτικό συμφέρον για τον πλούσιο.
ΟΡΑΤΙΟΣ

Η αμορφωσιά καταλαμβάνει το πιο μεγάλο μέρος των ανθρώπων, εκδηλώνεται δε με την πολυλογία.
ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ

Η παιδεία δεύτερος ήλιος είναι για τους μορφωμένους.
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Όπως το έδαφος, όσο και αν είναι γόνιμο, αδυνατεί να παράγει κάτι δίχως καλλιέργεια, έτσι και ο νους του ανθρώπου δίχως την εκπαίδευση αδυνατεί να δώσει τους αναμενόμενους καρπούς.

Η παιδεία είναι στοιχείο ευδαιμονίας και αίτιο ορθοβουλίας. Είναι κάτι χρήσιμο όχι μόνον για την οικογένεια, την πολιτεία και το έθνος, αλλά και για τον κόσμο γενικά ολόκληρο.

Για τα παιδιά μας πρέπει να επιζητούμε δασκάλους που και στην ζωή τους είναι αδιάβλητοι και στην διαγωγή τους άψογοι και στις γνώσεις τους οι καλύτεροι από όλους.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

Στους περισσότερους ανθρώπους είναι πεποίθηση πως η μόρφωση και πολύ κόπο και μακρό χρόνο και μεγάλη δαπάνη και λαμπρή τύχη χρειάζεται για να αποκτηθεί.

Από όλα τα ωραία, το ωραιότερο είναι η εκπαίδευση.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ

Εθρήνησα πολλές φορές την τύχη μου, ήτις δεν μ' εσιγχώρησε να γνωρίζω παιδιόθεν τα ηθικά παραγγέλματα των προγόνων μας. Εθρήνησα ότι δεν έπεσα εις χείρας διδασκάλων ικανών να μου δείξωσι την φανερωθείσαν από τον Σωκράτην και τον Επίκτητον οδόν της αληθούς ευδαιμονίας.

Πολιτεία μη έχουσα ως βάση την παιδεία, είναι οικοδομή επί της άμμου.

Μόνη η μικρά ηλικία δέχεται ευκόλως τον χαλινόν της παιδείας, πριν ή πετριάσει, σκληρυνόμενον, το στόμα της.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

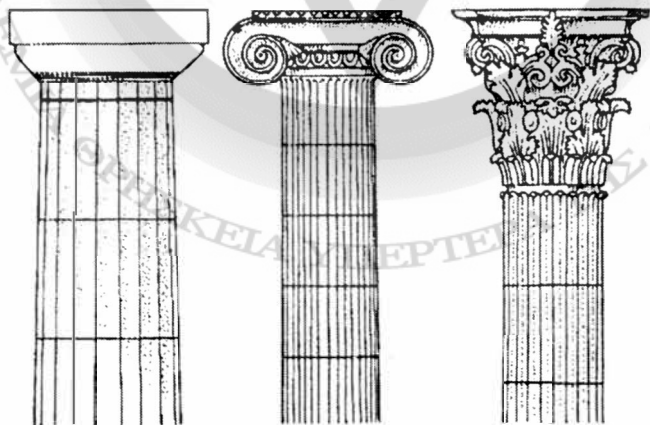
Εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή, με την οποίαν όλα τα ελεύθερα έθνη λάμπουν.

ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ

Ο διδάσκαλος ουχί μόνον δια της παιδείας και των λόγων, αλλά και δια της αρετής και του ζώντος αυτού παραδείγματος οφείλει όπως την διάνοιαν των μαθητών του διαπλάττει.

ΛΕΩΝ ΜΕΛΑΣ

(Πηγή: Ν. Α. Ζαγκλαβήρα, «Εγκυκλοπαίδεια της Αρχαίας και Νεώτερης Σοφίας», εκδ. Παγουλάτου)

Το Μυστήριο της Βασιλείας των Ουρανών (ή, το Βασίλειο του Θεού)

Dr. Christian Lindtner

(Ομιλία στο θερινό συνέδριο της θεολογικής στοάς ΥΠΑΤΙΑ:
«Εσωτερικές Παραδόσεις στον Αρχαίο και Σύγχρονο Κόσμο»,
Καμένα Βούρλα, Ιούνιος 2012 - Μετφρ: Ιφιγένεια Κωσταμονίτη)

Ο Dr. Christian Lindtner διετέλεσε επικεφαλής του τμήματος Ινδικής Φιλολογίας και Θρησκείας στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης. Είναι πτυχιούχος κλασικών και ανατολικών γλωσσών, θρησκείας και φιλοσοφίας, με μεταπτυχιακό στην Ινδική φιλολογία, διδακτορικό στις Βουδιστικές μελέτες, και σπουδές σε Σουηδία, Γερμανία, Ινδία και Η.Π.Α. Καθηγητής Ασιατικών Γλωσσών και Φιλολογίας, Βουδιστικών και Θρησκευτικών Μελετών Ινδικής Φιλολογίας (Σανσκριτικής και Pali) στα Πανεπιστήμια: Λουντ (Σουηδία), Κοπεγχάγης, πολιτείας Ουάσινγκτον, και πολιτείας Βιρτζίνια, καθώς και αρχισυντάκτης του περιοδικού *Adyar Library Bulletin*, Ινδία. Εκτός του Πανεπιστημίου της Κοπεγχάγης, στις ερευνητικές του έδρες συμπεριλαμβάνονται εκείνη του Πανεπιστημίου του Γκέτινγκεν (Γερμανία), της Ακαδημίας Επιστημών (Ίδρυμα Κάρλοπεργκ, Δανία), του Συμβουλίου Έρευνας (Δανία), της DAAD (Γερμανία) και άλλες.

(Σημείωση τ. Μ.) Οι φράσεις που χρησιμοποιούνται στην ομιλία αυτή έχουν ληφθεί από την Βίβλο «Βουλγκάτα», το κείμενο της οποίας δεν συμφωνεί επακριβώς με το Ελληνικό. Επιπλέον, ορισμένα γράμματα του λατινικού αλφάβητου έχουν διαφορετική αριθμητική αξία από το ελληνικό, όπως πχ το γράμμα F=6 ενώ το Φ=500 (Α. Χαλάς-Περί Επιστήμης). Για τον λόγο αυτό υπάρχουν διαφορές στα αθροίσματα φράσε-

ων και λέξεων. Ωστόσο το περιεχόμενο της ομιλίας αποτελεί μια ενδιαφέρουσα μελέτη βασισμένη στην αριθμοσοφία και την γεωμετρία, παρά τις πιθανές διαφορές της με κάποια ανάλογη εργασία όπου χρησιμοποιούνται λέξεις και φράσεις από το Ελληνικό κείμενο της Βίβλου.

— Ο Θεός Πούτιος (=Απόλλων) παρότρυνε τους Έλληνες να μελετούν γεωμετρία. Ενδείξεις εξωτερικής αλλά και εσωτερικής φύσεως υποδηλώνουν ότι η Ελληνική Καινή Διαθήκη έχει πράγματι συνταχθεί έτσι ώστε να αποτελέσει εγχειρίδιο γεωμετρίας. Ο Ιησούς διαχωρίζει με απόλυτο τρόπο τους εσωτερικούς, στενούς μαθητές του που είναι μαθηματικοί, από τους εξωτερικούς για τους οποίους ο θείος κόσμος της θεολογίας ή γεωμετρίας παραμένει ένα μυστήριο. Με ποιον τρόπο οι εξωτερικοί μαθητές μετατρέπονται σε εσωτερικούς: Ιδού το ερώτημα! Απαιτείται μια αλλαγή στον τρόπο σκέψης, μια μετάνοια/metanoia. Θα πρέπει κανείς να διαθέτει σοφία/sophia, ή την ικανότητα να συνταυτίζει λέξεις και φράσεις με βάση τις αριθμητικές αξίες τους, την ψήφο τους/pserphos. Όλα τα ονόματα και όλα τα πράγματα είναι επίσης αριθμοί που πρέπει να εξακριβωθούν.

Η μελέτη του Ιησού (ο αριθμός του οποίου είναι 888) είναι μελέτη του κύκλου 888 (του πιο θαυμαστού μεταξύ των σχημάτων), συμπεριλαμβανομένων των εγγεγραμμένων πολυγώνων κλπ. Εμπεριέχει τον λόγο του Θεού/ho logos του theou, που είναι $1.697 =$ οι έξι διάμετροι του κύκλου 888. Ο λόγος του Ιησού/logos Iesou είναι $1.061 =$ Απόλλων. Το όνομα της Μαρίας του Ιησού (888) δεν είναι παρά μία μετωνυμία της θεάς Παλλάδος Παρθένου ($8+15+342+515=888$). Ο Ιησούς, ως Υιός του Θεού, δεν είναι παρά μια μετωνυμία του Υιού του Διός. Έτσι, ο Απόλλων, ο Ερμής, ο Διόνυσος ήταν «αδέλφια» του Ιησού.

Ο ουράνιος πατέρας του Ιησού δεν ήταν άλλος από τον Δία, τον Πατέρα που ζούσε στον ουρανό, και με αυτήν την ιδιότητά του ήταν γνωστός στον Όμηρο και τους άλλους Έλληνες. Αποτελούν γεωμετρικές απεικονίσεις του Ήλιου στον ουρανό. Η ιδέα μιας θεολογίας που στηρίζεται σε αριθμούς μπορεί να ανιχνευθεί πίσω στην εποχή του Ορφέα και του Πυθαγόρα. Οι συντάκτες της Καινής Διαθήκης συνέχισαν και συνδύασαν αυτήν την θεολογική

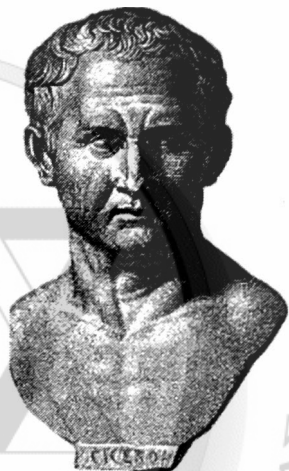
παράδοση με στοιχεία από πηγές Βουδιστικές και Εβραϊκές (για τις οποίες μπορεί εξίσου να αποδειχθεί ότι είχαν Πυθαγόρειες ρίζες). Η αφήγηση της Καινής Διαθήκης είναι μυθική και όχι ιστορική. Εάν θέλουμε να κατανοήσουμε την βαθύτερη σημασία της, πρέπει να μελετήσουμε γεωμετρία – όπως ακριβώς μας ζήτησε ο Απόλλων στους Δελφούς. Όλα τα μυστήρια της Καινής Διαθήκης διαλευκαίνονται μέσω των γεωμετρικών γρίφων του κύκλου 888. Δεν γνωρίζω, τουλάχιστον, να υπάρχει κάποια εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Με αυτόν τον τρόπο, η μελέτη της γεωμετρίας του Ελληνικού κειμένου χρησιμεύει, επίσης, ως μια εξαιρετική σύγχρονη εισαγωγή στην αρχαία Ελληνική θεολογία. Πράγματι, η Ελληνική Καινή Διαθήκη αποτελεί μία βασιλική οδό προς την γεωμετρία! Έτσι, μια διαφωνία μεταξύ της πρώιμης Ελληνικής θεολογίας και της μεταγενέστερης Χριστιανικής καθίσταται απλώς επιφανειακή και αντιεπιστημονική.

Η διδασκαλία του Ιωάννη του Βαπτιστή, όπως και του Ιησού, ήταν: Μετανοείτε, διότι πλησίον βρίσκεται η Βασιλεία των Ουρανών. Αυτό είναι το μήνυμα με το οποίο αμφότεροι αρχίζουν το έργο τους στον κόσμο. Το εν λόγω μήνυμα είναι σχετικά μυστηριώδες για εμάς, καθώς δεν παρέχει κάποιον ορισμό για την Βασιλεία, ενώ η λογική του είναι εντελώς ομιχλώδης. Για ποιο λόγο να μετανοήσουμε εφόσον ήδη βρίσκεται πλησίον; Απλά αναφέρεται ότι είναι «πλησίον» ή «εντός»/entos. Δίδονται πολλές παραβολές για την Βασιλεία αλλά οι περισσότερες είναι σκοτεινές. Στο *Κατά Ματθαίον*, 4:11, λέγεται ευτυχώς ρητά ότι πρόκειται για ένα μυστήριο που μπορούν να γνωρίζουν μόνον οι εσωτερικοί μαθητές στους οποίους «δόθηκε», και όχι οι εξωτερικοί. Έτσι, εδώ ο Ιησούς προβαίνει σε έναν σαφή διαχωρισμό μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών μαθητών, μεταξύ της εξωτερικής και της εσωτερικής διδασκαλίας. Στους εσωτερικούς μαθητές είχε «δοθεί» μια ορισμένη γνώση. Αυτή η ορολογία, όμως, μας θυμίζει άμεσα τον Ευκλείδη.

ΜΥΣΤΗΡΙΑ. Η λέξη αυτή χρησιμοποιείται περίπου 28 φορές στην Καινή Διαθήκη. Υπάρχουν αρκετών ειδών μυστήρια: το μυστήριο της πίστης και το μυστήριο της ευσέβειας (Προς Τιμόθεο Α, 3-11), το μυστήριο της Βασιλείας των Ουρανών ή του Θεού, εκείνο του Ιησού του Υιού του Ανθρώπου, και του Χριστού. Συνεπώς, το πρόβλημά μας έχει ως εξής: με ποιο τρόπο διαλευκαίνονται αυτά τα μυστήρια; Πώς εμείς, οι αμήτοι «εξωτερικοί» μπορούμε να μετατραπούμε σε «εσωτερικούς» μαθητές; Πού θα βρούμε την γέφυρα, το κλειδί, την ένδειξη που ανοίγει την θύρα; Τί είδους μετάνοια/metanoia απαιτείται από εμάς; Το μυστικό δεν μας δίδεται. Οφείλουμε να μάθουμε να σκεπτόμαστε με έναν

νέο τρόπο – υποθέτω ότι αυτή είναι η αληθινή σημασία της «μετάνοι-
ας». Για το αίνιγμα αυτό προτείνω την παρακάτω υπόθεση: δηλαδή, ότι
ο όρος μυστήριο σημαίνει «γεωμετρικός γρίφος». Ο γεωμετρικός όρος
«παραβολή» είναι σχεδόν συνώνυμος (Μια παραβολή είναι μια καμπύ-
λη που σχηματίζεται από την διασταύρωση ενός κώνου με ένα πεδίο
παράλληλο προς την πλευρά του. Στα Σανσκριτικά λέγεται *parayyas*
κλπ, όπως και στην Μυστική Δοξασία, και συνιστά μια βασική πηγή της
Καινής Διαθήκης). Προς υποστήριξη αυτής της υπόθεσης παραθέτω
«εξωτερικές» καθώς και «εσωτερικές» ενδείξεις της Καινής Διαθήκης:

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ: Ο Έμερσον, όπως θα θυμόμαστε, μνημόνευσε κά-
ποτε τα λόγια του Άγιου Αυγουστίνου ότι
ο Θεός είναι ένας κύκλος με το κέντρο
του παντού και την περιφέρειά του που-
θενά. Ο Κέλσος ανέφερε ότι είχε παρα-
τηρήσει τους Χριστιανούς να εγγράφουν
κύκλους. Ο Αδριανός, σε μια διάσημη
επιστολή του, έγραψε ότι οι Χριστιανοί
Επίσκοποι ήταν μαθηματικοί. Ο Ευσέ-
βιος σημείωσε ότι μερικοί από τους πρώ-
τους Χριστιανούς μελετούσαν τον Ευ-
κλείδη μαζί με τις Ιερές Γραφές. Ο Κικέ-
ρων, στο έργο του: *De Natura Deorum*,
2.47, παρουσιάζει τον Θεό περισσότερο
ως κύκλο ή σφαίρα. Σύμφωνα με την
άποψη του Πυθαγόρα, έτσι όπως μνημο-
νεύεται από τον Διογένη Λαέρτιο, ο κύκλος και η σφαίρα ήταν τα
ωραιότερα μεταξύ των σχημάτων.

Πέραν τούτου, ο συμβολισμός των πρώτων Χριστιανικών αιώνων
παρέχει επιπρόσθετες εξωτερικές ενδείξεις, όπως πχ. την περιστε-
ρά/peristēra, το Άλφα και το Ωμέγα, κλπ. Η αξίες του πρώτου και του
τελευταίου γράμματος του Ελληνικού αλφάβητου αθροίζονται στον
αριθμό $1+800=801$, που μας δίνει την αριθμητική αξία της περιστε-
ράς. Εν πολλοίς, όταν οι πρώτοι Χριστιανοί έβλεπαν εικόνες ή διάβα-
ζαν λέξεις, ερευνούσαν πίσω από τις εικόνες και τις λέξεις ώστε να
ανακαλύψουν τους αριθμούς που κρύβονταν εκεί. Οι αριθμοί αυτοί
συνδέονταν με τον Θεό τους. Επίσης, επαναλαμβάνω, όπως αναγρά-
φεται στην Καινή Διαθήκη, ο Ιησούς ζητά από τους στενούς μαθητές
του να ανακαλύψουν τους αριθμούς πίσω από τα λόγια του.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ: Οι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης μετρούσαν τις

λέξεις και τις συλλαβές, π.χ. στο Κατά Ιωάννην, 1:1-18, =496 συλλαβές. «μονογενής/μονογενες», και 1:19 -2:11, «ο Χριστός/ho Khristos» =1.550 συλλαβές. Γεωμετρικά αυτό εγγράφεται ως ο κύκλος 888 με έναν ηλιακό σταυρό 566 και έναν «ιχθύ» 592 (βλ. Michael Lockwood, *Buddhim's Relation to Christianity/Σχέσεις του Βουδισμού με τον Χριστιανισμό*, Chennai 2011, σ. 146, για αναφορές και όμοια παραδείγματα στο ίδιο θέμα. Η συνταιύτιση έγινε αρχικά από τον Menken, το 1985, αλλά μπορεί πλέον εύκολα να επεκταθεί).

Ο ΚΥΚΛΟΣ 888 ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ: Το μυστήριο, ή γεωμετρικός γρίφος, αρχίζει με έναν κύκλο του οποίου η ακτίνα είναι 1.414 (ή 141,4 ή 1.414 ...), και συνεπώς η περιφέρειά του είναι 888 – ο κύκλος 888 του Ιησού (με το 141,4 ως ακτίνα του). Κάθε λέξη είναι ένας αριθμός, επίσης, που εξάγεται αν προσθέσουμε την αξία κάθε γράμματος. Το εγγεγραμμένο τετράγωνο είναι 800, και ο εγγεγραμμένος κύκλος εντός του τετραγώνου είναι 628 (που συνοψίζεται εύκολα στα μυστήρια της πίστεως/ristis και της ευσεβείας/eusebeia στην Προς Τιμόθεο Α, 3-11). Ο «ιχθύς» είναι 592. Τέσσερις «ιχθείς» είναι 2.368= ο Ιησούς Χριστός. Πέντε «ιχθείς» είναι 2.960= ο Υιός του Ανθρώπου. Ο ηλιακός σταυρός στον κύκλο 888 είναι 565 ή 566, δηλαδή: «εστίν μέτρον»/estin metron, ή «ο μονογενής»/ho monogenes.

Στο Κατά Ματθαίον 22:41-46 υπάρχει ένα θαυμάσιο παράδειγμα, όπου ο Ιησούς παρέχει στους αντιπάλους του ένα μυστήριο που δεν μπορούν να διαλευκάνουν. Με ποιο τρόπο μπορεί ο Ιησούς να είναι ταυτόχρονα ο «κύριος»/kurios και ο «υιός/huios» του Δαβίδ; Οι αντίπαλοί του δεν μπορούν να απαντήσουν σε αυτήν την παραδοξότητα, διότι δεν γνωρίζουν ότι ο γρίφος είναι γεωμετρικός. Η λύση του έχει ως εξής: το άστρο με τις τρεις ακίδες στον κύκλο 888 δίδει 424, δηλαδή την αριθμητική αξία της ψήφου/psephos του Δαβίδ. Το τετράγωνο

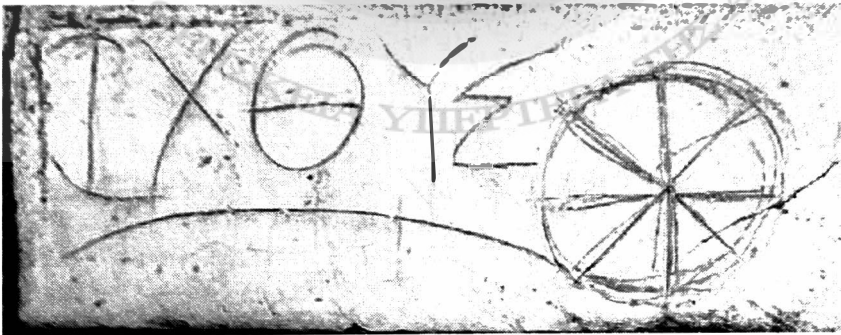
800 είναι «κύριος», και ο «υιός» είναι ο 7/8 κύκλος στον κύκλο 777. Με άλλα λόγια, 800 και 680 αθροίζονται σε 1.480. Εδώ, λοιπόν, ο Ιησούς εμφανίζεται ολοκάθαρα ως μυστικός γεωμέτρης. Μας δίδει έναν υπαινιγμό και τίποτε περισσότερο. Κρατά το μυστικό για τον εαυτό του, και το μοιράζεται μόνο με τους εσωτερικούς μαθητές του. Σχεδιάστε τον κύ-

κλο 888 με τον 592 «ιχθύ», το άστρο 424 (= με 3X141,4 ακτίνα), και το τετράγωνο 800, και τότε θα αντικρίσετε όλες τις λύσεις με μια ματιά.

Ο Απόλλων (όπως αναφέρουν ο Πλάτων και ο Πλούταρχος) ήθελε να μελετούν οι Έλληνες γεωμετρία. Εδώ βλέπουμε ότι και ο Ιησούς ήθελε οι μαθητές του να πράξουν το ίδιο ακριβώς. Έτσι, ο Ιησούς είναι ένας νέος Απόλλων. Ο «λόγος του Ιησού» στην Ελληνική γλώσσα είναι: *logos Iesou* = 1.061 – ο ίδιος ο αριθμός του Απόλλωνος (Μια καλύτερη μετάφραση της λέξης «λόγος»/logos θα ήταν «αναλογία». Λατινικά, *ratio*). Εφόσον οι διάφορες ονομασίες και οι τίτλοι του Ιησού: Χριστός, και Υιός του Ανθρώπου, παρουσιάστηκαν ως μυστήρια, συνεπάγεται αυτοδικαίως ότι ονόματα όπως: Μεσσίας και Εμμανουήλ, συνιστούν επίσης μυστήρια. Έτσι, η λύση είναι: «εκεί ο Μεσσίας ο Εμμανουήλ»/ekei o Messias o Emmanouel = 1.480.

Ή, (Κατά Ματθαίον 1:20) «το γεννηθέν ο της Μαρίας»/to gennethen ho tes Marias = 1.480. (Σημειώστε επίσης: σοφία/sophia, και μαθηματικός/mathematikos = 781+699 = 1.480 «υποδομή»). Ομοίως, η παραβολή του σπορέα, που, επιτρέψτε μου να προσθέσω, έχει Βουδιστική πηγή (βλ. *Μυστική Δοξασιά*): «ο σπείρων τον λόγον σπείρει»/ho speiron ton logon speirei = 2.368 = Ιησούς Χριστός = 4Χ τον «ιχθύ» στον κύκλο 888. Επιπλέον, επιστρέφοντας εκεί από όπου εκκινήσαμε: «η Βασιλεία των Ουρανών» (he basileia ton ouranon) = 2.888 (= κύκλος 888 συν τα εγγεγραμμένα τετράγωνα), «η Βασιλεία του Θεού»/he basileia tou theou = 1.521 (888+333+300). Έτσι, «μετανώω» σημαίνει ρίχνω μια καλύτερη ματιά στον κύκλο 888 με τα εγγεγραμμένα πολύγωνα, κλπ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 1: Τα διάφορα μυστήρια που μνημονεύσαμε μπορούν να διαλευκανθούν από έναν «μαθητή»/mathetes (= 566 = «ο μονογενής»/ho monogenes). Ένας μαθητής είναι ο ηλιακός σταυρός μέσα στον κύκλο Ιησούς. Η Καινή Διαθήκη αποτελεί εγχειρίδιο γεωμετρίας που αρχίζει με τον κύκλο 888. Αυτό δεν μας εκπλήσσει εάν την εξετάσουμε ευρύτερα ως Ελληνικό κείμενο, δεδομένου ότι συντάχθηκε στην

Ελληνική γλώσσα. Ο Θεός είναι γεωμέτρης (Πλάτων), η δε Κ.Δ. αναφέρεται στον Θεό και στον Υιό του. Ο Θεός θέλει να μελετάμε γεωμετρία. Η Καινή Διαθήκη είναι «ο λόγος του Θεού»/ho logos του Theou = $1.697 = 6X\pi$ την διάμετρο 282,8 του κύκλου 888. Μια προσωπική σημείωση: Έχοντας ήδη μελετήσει την Καινή Διαθήκη σε καθημερινή βάση επί δύο δεκαετίες περίπου, μπορώ να δηλώσω ότι δεν διέκρινα κάποιο εδάφιο στο κείμενό της που να μην στοχεύει σε κατανόηση επί δύο επιπέδων. Ένα για τους εξωτερικούς και ένα για τους εσωτερικούς μαθητές.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ: Η ιδέα περί θείας ή ιερής γεωμετρίας δεν είναι Χριστιανική αλλά Ελληνική, και πιο συγκεκριμένα Ορφική ή Πυθαγόρειος. Συναντάται ακόμη στα Βουδιστικά κείμενα που έχουν συγγραφεί στην Σανσκριτική γλώσσα. Το καλύτερο παράδειγμα είναι, βέβαια, οι 108, ή 4X27 λέξεις της διάσημης Madhayama Pratipad (βλ. Lockwood, σ. 150-151). Στο σανσκριτικό κείμενο οι λέξεις, οι συλλαβές και τα γράμματα, έχουν υπολογιστεί προσεκτικά και η αριθμητική τους αξία είναι ίδια με εκείνη των αντίστοιχων Ελληνικών γραμμμάτων. Στο ίδιο κείμενο βρίσκουμε την αξία του φ ($=1 + \text{τετραγωνική ρίζα του } 5$, διαιρούμενη δια 2), που επίσης παίζει επάνω στις Ελληνικές λέξεις. Για μερικά στοιχεία του ιστορικού υπόβαθρου –που συναντώνται εδώ και εκεί– μπορεί κανείς να στραφεί πρωτίστως στον Παρθενώνα.

ΠΑΡΘΕΝΩΝ: Σύμφωνα με τον Berger, ο στυλοβάτης (η βάση της σειράς των κίωνων) υπολογίζεται σε $30,88X69,50\mu$. ενώ το ύψος τους από την βάση έως την κορυφή τους, σε $13,72\mu$. Αυτό μας δίδει μιαν αναλογία ή λόγο = 2.25, ή 4X9 τετράγωνα «κιβώτια». Ποια είναι όμως η αριθμητική

αξία του Ελληνικού ποδιού που χρησιμοποίησαν ως μέτρο οι αρχαίοι αρχιτέκτονες στον Παρθενώνα; Οι πηγές μας αναφέρουν διάφορες αριθμητικές αξίες για το Ελληνικό πόδι, οι οποίες διαφέρουν κατά τόπους κλπ. Λόγω έλλειψης σχετικής συμφωνίας, η δική μου εκδοχή ή υπόθεση είναι ότι η αριθμητική αξία του Ελληνικού ποδιού ανάγεται εδώ σε $2X\varphi$, ή 3.236. Αυτό μας δίδει για τον στυλοβάτη κλπ, τις αξίες: $44.4X99.73768X224,90 = 999.000$ περίπου. Εφόσον υπάρχει μια μικρή απόκλιση, ο σωστός αριθμός μάλλον είναι 1.000.000 ή $100X100X100$. Με άλλα λόγια οι αρχιτέκτονες εκκίνησαν με έναν κύβο $100X100X100$, ο οποίος κατόπιν «συμπιέστηκε» ώστε να μετράται ως $100X44,4X225$. Όπως είναι φυσικό, εκκίνησαν με την μονάδα (ο Παρθενών υπήρξε, θα λέγαμε, ο Ελληνικός πρόδρομος της Καάμπα!). Ένας κύκλος με

διάμετρο 100, μετράται ως $314 = \eta$ αριθμητική αξία του φ . Ο εγγεγραμμένος κύκλος μετράται ως 282,8 ή $2X1.414 = \eta$ τετραγωνική ρίζα του 2. Από αυτό το σημείο μπορεί κανείς να μεταβεί εύκολα στην τετραγωνική ρίζα του 3,4 και 5 (συμπεριλαμβάνοντας το φ) κλπ. Εφόσον το 1.414 δίδεται ως ακτίνα, επιστρέφουμε εκεί από όπου εκκινήσαμε, δηλαδή στον κύκλο 888.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 2: Η θεμελιώδης γεωμετρία του Ιησού 888 μπορεί να ανιχνευθεί στον Παρθενώνα, ή σε ακόμη αρχαιότερη εποχή, φυσικά. Η φράση «η ιερά γεωμετρία»/he iera geometria δίδει άθροισμα 1.388, δηλαδή 888 και 500 (=τετράγωνο 555 στον εγγεγραμμένο κύκλο). Από αυτό μπορούμε να εξάγουμε το: «η Αθηνά η γεωμετρία η ιερά»/he Athene he geometria he iera =1.480. Τόσο η Καινή Διαθήκη όσο και ο Παρθενώνας συνιστούν εξίσου στοιχειώδη μαθήματα στην γεωμετρία – σε γράμμα και σε λίθο. Σύμφωνα με πληροφορίες που μας παρέχει ο Ιάμβλιχος στο έργο του για τον Πυθαγόρα, ο εν λόγω φιλόσοφος κληρονόμησε από τον Ορφέα την θεολογία του που στηριζόταν στους αριθμούς. Θα πρέπει να υπάρχει μια αλήθεια σε αυτήν την παράδοση. Μπορούμε τώρα να πούμε ότι αυτή η θεολογία αναγεννήθηκε από τους Χριστιανούς συγγραφείς της Καινής Διαθήκης, όπως και από μερικούς Βουδιστές. Μπορώ να προσθέσω ότι ήταν εξίσου γνωστή στους συγγραφείς της Παλαιάς Διαθήκης.

Οι Βουδιστικές πηγές στην Σανσκριτική γλώσσα πρέπει να είναι νεότερες από τον Παρθενώνα. Για τον λόγο αυτόν και άλλους, μπορούμε να αποκλείσουμε την θεωρία ότι ο Πυθαγόρας μαθήτευσε στην Ινδία. Κατά συνέπεια, ο πρώτος Χριστιανισμός, όπως και ο πρώτος Βουδισμός, είναι κατά βάση συστήματα Ορφικά ή Πυθαγόρεια. Εφόσον δίδεται ο κύκλος 888, μπορεί κανείς εύκολα να συντατίσει ή να εντοπίσει σε αυτόν τον Πυθαγόρα =864 (=οκτάγωνο στον κύκλο 888), καθώς και τον μυστηριώδη Ορφέα/ho Orpheus= 1.345 (=πεντάγωνο 1.344, 5 στον κύκλο 888). Έτσι, όλα τα ονόματα προέρχονται από την γεωμετρία, αρχής γενομένης από τον αριθμό ΕΝΑ, την μονάδα. Τί άλλο θα μπορούσαμε να περιμένουμε; Οι Αριθμοί προηγούνται των ονομάτων και όχι το αντίστροφο.

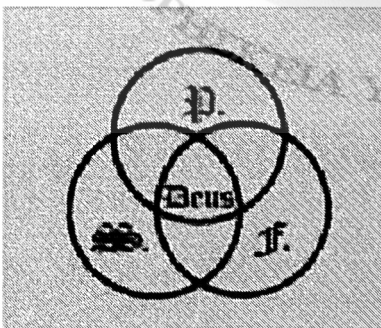
Συμπεραίνουμε τελικά ότι δεν πρόκειται για ιστορικά πρόσωπα αλλά για γεωμετρικά σχήματα. Τέτοιου είδους σχήματα είναι περισσότερο αθάνατα από τις συνήθεις ιστορικές προσωπικότητες. Υπό αυτήν την έννοια μπορεί κανείς να πει ότι ο λόγος του Θεού είναι αιώνιος. Από τυπική άποψη το 1.480 είναι επίσης «σοφία»/Sophia =781 (βλ. Αποκάλυψη 13:18), και «μαθηματικός»/mathematikos= 699. Ο Ιησούς, δηλαδή, είναι η μαθηματική προσωποποίηση της ικανότητας να υπολογίζει κανείς ορθά, ή με σοφία. Τέλος, «η αγία φιλοσοφία»/he hagia

philosophia = 1.414 = 5X διάμετρο 282,8 του κύκλου 888. Ἡ, συνοψίζοντας εκ νέου, ένας γεωμέτρης είναι κάτι θεϊκό: «θεῖος γεωμετρικός» /geometricos theion = 1.553 + 144 = 1.697, = «ο λόγος του Θεού/ho logos του theou». Υπάρχουν πολλές άλλες εκδοχές για τον αριθμό 1.697, πχ: «Εγώ Είμι»/ego eimi + 565 + «Βασιλεία»/basileia. Ἡ 1.345 + Μαρίας, 352, κλπ. Ο Ορφείας της Μαρίας είναι και ήταν ο Ιησούς. Η Βασιλεία βρίσκεται οπωσδήποτε «εντός», διότι όλοι οι υπολογισμοί λαμβάνουν χώρα μέσα στον νου μας.

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ. Ἐχουμε συνηθίσει να ερμηνεύουμε τον Ιησού σε σχέση με την πίστη και όχι με την γνώση. Αυτό τονίζεται συνεχώς στην *Μυστική Δοξασία*. Ο Tathagata κατέχει μια βαθιά γνώση του Ντάρμα, στην οποία οι άλλοι δεν μπορούν να συμμετάσχουν. Για εκείνους υπάρχει η πίστη, η sraddha. Οι Βουδιστές συχνά ταυτίζουν τον Tathagata (στην ονομαστική του όψη) ή 816, με την Αλήθεια. Στην Ελληνική γλώσσα, η Αλήθεια/he Aletheia είναι 72. Πρέπει να γνωρίζει κανείς Ελληνικά προκειμένου να διαπιστώσει πως 816 συν 72 αθροίζονται εδώ σε 888. Εδώ, επίσης, υπάρχει ένα μυστήριο που αφορά στους αριθμούς σε διάφορες γλώσσες! Αλλά όταν ο Ιησούς απευθύνεται στους μαθηματικούς του, τους μιλά για την γνώση των μυστηρίων. Ἔτσι, θα πρέπει και εδώ να διαχωρίσουμε μεταξύ εσωτερικών ή βαπτισθέντων, οι οποίοι κατέχουν την «γνώση» (he gnosis = 1271 = «σταυρός»/stauros), και εξωτερικών, στους οποίους δεν δίδεται τέτοια γνώση, και αυτό ηχεί σαν τον Ευκλείδη. Ἐνας «μαθητής»/mathetes είναι οπωσδήποτε ένας «μαθηματικός»/mathematikos.

Ἐχουμε επίσης την φράση: «ο νους του Χριστού»/ho nous του Khristou = 3.240 = 888 + 888 + 864 + 600 = 2.888 (= «η Βασιλεία των Ουρανών»/he basileia ton ouranon) + 352 = «Μαρίας/η οδός»/Marias/he hodos. Στην *Μυστική Δοξασία* (2059) η μυστική jnana (γνώση) του Tathagata αφορά στο βαθύ Ντάρμα το οποίο αναφέρεται στον δωδεκάπλο praityasamutpada – τον Ζωδιακό. Στα Ευαγγέλια της Καινής Διαθήκης η γνώση αφορά στους δώδεκα μαθητές. Ἔτσι, έχουμε άλλη μια

ηχώ της *Μυστικής Δοξασίας*. Ο όρος μετά-νοια/meta-noia σχετίζεται φυσικά με τον νου. Η φράση: «η μετάνοια της Μαρίας»/he metanoia tis Marias αθροίζεται σε 1.345, όπως και «ο Ορφείας»/ho Orpheus, το πεντάγραμμα που εγγράφεται στον κύκλο 888. Επίσης, «η μετάνοια εστί/παρθένης»/he metanoia esti/parthenos = 1.000. Εδώ η μετάνοια συνταινιζεται με την

Αθηνά αποτελώντας μιαν ηχώ της Αθηνάς Προ-ναίας/Athene Pro-noia κλπ. Έτσι, το ουσιαστικό «μετάνοια»/metanoia και το αντίστοιχο ρήμα αναφέρονται σε έναν νέο τρόπο σκέψης: το σκέπτεσθαι ενός μαθηματικού. Πολύ μικρή σχέση έχει με την έννοια του μετανοείν, και πλησιάζει περισσότερο προς την σοφία, κλπ.

Πέρα από όλη αυτήν την γεωμετρία υπάρχει ένας φυσικός κόσμος πυρός, ύδατος, αέρος, γης και κενού χώρου. Όλα τα σώματα λαμβάνουν μορφές που μπορούν να εκφραστούν με αριθμητικούς όρους. Τελικά, η βασιλεία είναι εκείνη των ουρανών, αλλά είναι επίσης και η Βασιλεία του Θεού. Αυτό μπορεί να αναφέρεται μόνο στον Θεό που ενοικεί στους Ουρανοίς, και ο οποίος είναι επίσης ένας βασιλιάς. Αυτός ο θεός μπορεί μόνον να είναι «ο πατέρας ο ουράνιος»/ho pateras ho ouranios, δηλαδή ο Ζευς, ή Δίας/Ju(p)-piter. Όταν οι Έλληνες αναφέρονταν στον θεό/ho theos, εννοούσαν κατά κανόνα τον Δία, και το ίδιο συμβαίνει στην Καινή Διαθήκη. Ο Ζευς είναι ο πατέρας του Ιησού, η δε Μαρία δεν ήταν η μόνη παρθένος με την οποία είχε αποκτήσει τέκνο. Το να είναι κανείς υιός του θεού σημαίνει να είναι υιός του Διός, γεγονός που καθιστά τον Απόλλωνα, τον Ερμή και τον Διόνυσο αδέρφια του Ιησού. Απόλλων και Ιησούς συνιστούν ονομασίες του Ήλιου. Ο αριθμός 888 λέει, επίσης: Ο Ήλιος είναι ο Αριθμός/ho helios ho arithmos. Σχεδιάσα έναν κύκλο και ζήτησα από ένα δίχρονο νήπιο να μου πει τί έβλεπε. Τον ήλιο, απάντησε. Ο αριθμός 888 αναγνωρίζεται επίσης ως γραφή της Αθηνάς/graphē Athenes.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Δεν μπορούμε να μιλάμε για την Βασιλεία του Θεού ή των Ουρανών χωρίς να μιλήσουμε επίσης για τον Βασιλιά ή τον Θεό που ενοικεί στον Ουρανό, και είναι πατέρας όχι μόνον του Ιησού αλλά όλων όσοι αποκαλούνται υιοί Θεού. Για έναν Έλληνα αναγνώστη της Καινής Διαθήκης, αυτός ο Θεός στον Ουρανό, που ήταν και είναι πατέρας πολλών υιών (και θυγατέρων), είναι φυσικά ο Ζευς, η Ελληνική εκδοχή του παλαιότερου ΙΕ Ju(p)-piter/Δία, του Ουράνιου Πατέρα.

Είναι αρκετά αξιοσημείωτο ότι ποτέ δεν αναφέρεται το σωστό προσωπικό όνομα του ύψιστου Θεού στην Παλαιά Διαθήκη, αλλά ούτε και στην Καινή! Ήταν απαγορευμένο! Για ποιο λόγο, λοιπόν, οι Εβραίοι και οι Χριστιανοί θέλουν να κρατήσουν το προσωπικό όνομα του θεού τους «ιερό», δηλαδή μυστικό;

Η απάντηση είναι προφανής. Έπρεπε να παραμείνει ένα μυστήριο που μόνο οι εσωτερικοί μαθητές γνώριζαν. Διαπιστώνουμε σε διάφορα «Γνωστικά» Εβραϊκά κείμενα ότι το προσωπικό όνομα του θεού των Εβραίων δίδεται ως Piri ή Iao. Αυτά τα προσωπικά ονόματα θα πρέπει να ήταν γνωστά στους συγγραφείς της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης, αλλά διατηρούνταν «ιερά», δηλαδή μυστικά. Οι εσωτερικοί μαθητές που μοιράζονταν τα μυστικά, πρέπει να γνώριζαν ότι ο θεός τους δεν ήταν άλλος από τον Δία σε μεταμφίεση. Μπορούμε όμως τώρα να τον ταυτίσουμε τελικά με τους γεωμετρικούς όρους του κύκλου 888, ως εξής:

1. «Ο πάτερ εν ουρανοίς»/ho pater en ouranois = 1.515(Jupiter/Δίας+Juno/Ηρα = 1.515) = 849+666.

2. «Ο πάτερ ο ουράνιος»/ho pater ho ouranios = 1.530=566+100+864=864+666

3. «Ζευς ο βασιλεύς»/Zeus ho basileus = 1.530 = 566+100+864 = 864+666.

4. «Ο Ζευς ο βασιλεύς»/Ho Zeus ho basileus = 1.600 = 2X 800

5. «Ο πάτερ Ζευς»/Ho pater Zeus = 1.171 = 888+283

6. «Ειμί ο πάτερ ο θεός Ιησού»/Eimi ho pater ho theos Iesou = 1.666 = 666+2X500 κλπ

7. Ο πάτερ του Εμμανουήλ/Ho pater του Emmanouel = 1.973 = 873 +1.100 (= εγώ ειμί Κρόνος)/ego eimi Kronion, κλπ)

8. «Iao Πάτερ Piri»/Iao Pater Piri = 1.480 = 888+592 = «ο Iao εκεί ο πάτερ»/ho Iao ekei ho pater = 1.480

9. «Iao Piri ο θεός»/Iao Piri ho theos/«ο αγαθός»/ho agathos = 1.345. «Iao Piri Ερμής»/Iao Piri Hermes = 1.344 (+o/ho = 1.414)

10. «Ο θεός ο αγαθός Piri Ζευς»/ Ho theos ho agathos Piri Zeus = 1.500

11. «Ο θεός Ζευς»/Ho theos Zeus = 966 = 666 + 3000

12. «Ο θεός πάτερ Ζευς»/Ho theos pater Zeus = 1.455 = 555 + 900 (=600 + 300)

13. «Πάτερ μου»/Pater mou = 999 = 888+111

14. (Ερώτηση:) «Πατήρ Ιησού»/Pater Iesou? = 1.177 (Απάντηση:) «Ζευς εστίν»/Zeus estin = 1.177 = 2.354 = 888+800+666

15. (Ερώτηση:) «Τίς πατήρ Ιησού;» /Tis pater Iesou? = 1.687 (Απάντηση:) «Ζευς εστίν»/Zeus estin = 1.177 = 2.864=864+4X500. Αλλά το 2.864 είναι επίσης 4X716, όπου 716 μπορεί να είναι khaire/χαίρε, khaire/χαίρε, khaire/χαίρε!

ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Ο Ιησούς είναι ο μυθικός υιός του αρχαίου ΙΕ, του Θεού του Ουρανού, qvem invocant omnes Jovem! (τον οποίο όλοι οι άνθρωποι αποκαλούν Δία! - Quintus Ennius, 239 – 169 BC).

ΜΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. Είναι πιθανόν να έχει προκύψει σύγχυση από το γεγονός ότι ορισμένοι πολύ γνωστοί θεόσοφοι υποστήριξαν πως ο όρος «πίστις»/pistis χρησιμοποιείται στην Καινή Διαθήκη ως συνώνυμο της γνώσης. Προφανώς έχουν λησμονήσει το άλογο που οι ίδιοι ίππευσαν, διότι με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο παραβιάζουν ή παραποιούν τα ipsissima verba (τα ύψιστα λόγια) της Καινής Διαθήκης αλλά, επιπλέον, εξαλείφουν την διάκριση μεταξύ του «εξωτερισμού» και του «εσωτερισμού» που τόσο πολύ λάτρεψαν. Υπάρχει όντως στην Καινή Διαθήκη μια έντονη διαφορά μεταξύ πίστης και γνώσης, ακριβώς όπως και σε μια από τις κύριες πηγές της, δηλαδή την Μυστική Δοξασία της Mahayana. Το ουσιαστικό «σοφία»/sophia συναντάται σπάνια στην Καινή Διαθήκη, καθώς σε λίγα μόνον χωρία γράφει ότι ο Ιησού κατείχε σοφία. Οι σύνθετες λέξεις «θεοσοφία»/theo-sophia και «φιλοσοφία»/philo-sophia δεν συναντώνται στην Καινή Διαθήκη, αλλά μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι συγγραφείς της γνώριζαν τον παγανιστικό όρο «φιλοσοφία», και ίσως τον όρο «θεοσοφία». Γιατί απέφυγαν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις λέξεις; Όταν μελετούμε την Καινή Διαθήκη, δεν πρέπει μόνον να αναρωτιόμαστε τί λέει το κείμενό της αλλά, επίσης, τί ΔΕΝ λέει!

Η σύντομη απάντηση είναι ότι αυτό ήταν τμήμα του μυστηρίου.

Στην *Αποκάλυψη* 13:18 μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι, από τεχνική άποψη, η «σοφία»/sophia ενέχει μίαν υψηλή έννοια. Είναι η ικανότητα υπολογισμού της αριθμητικής αξίας των λέξεων (συμπεριλαμβανομένης, φυσικά, της «ψήφου»/pherphos των γραμμάτων). Ο Παύλος, του οποίου η «ψήφος» είναι 781 όπως και του όρου «σοφία», κάτι που δεν μας εκπλήσσει, χρησιμοποιούσε πράγματι τον τεχνικό όρο «ψήφος». Τόνισα ότι ο Ιησούς χαιρόταν να θέτει αριθμητικούς ή γεωμετρικούς γρίφους. Υπό αυτήν την έννοια μπορούμε να υποστηρίξουμε με βεβαιότητα ότι αγαπά την «σοφία», δηλαδή ότι είναι ένας φιλόσοφος. Φυσικά, αγαπά επίσης τον Θεό. Ενδιαφέρεται για τους αριθμούς που σχετίζονται με τον Θεό. Έτσι, υπό αυτήν την έννοια, έχει «θεοσοφία». Είναι ένας «φιλόσοφος» και ένας «θεόσοφος». Αυτό αποδεικνύεται εάν και εμείς χρησιμοποιήσουμε λίγη σοφία: ο κύκλος 888 του Ιησού εμπεριέχει πέντε διαμέτρους μήκους 282,8 που συμποσούνται σε 1.414. Η φράση «η άγια φιλοσοφία»/he hagia philosophia δίδει άθροισμα $8+15+1.391 = 1.414$. Η φράση «η άγια θεοσοφία»/he hagia theosophia δίδει άθροισμα $8+15+865 =$ κύκλος 888, που εμπεριέχει τον αριθμό 1.414 της ιερής φιλοσοφίας. Συνεπώς, δεν μπορούμε να διαχωρίσουμε την ιερή φιλοσοφία από την ιερή θεοσοφία.

Η αριθμητική αξία της ίδιας της λέξης «θεοσοφία» είναι 865, αριθμός που επίσης μας δίδει η φράση: «Ειμί Κύριος»/Eimi Kyrios

=65+800. Είναι εύκολο να εντοπίσουμε τον αριθμό 865. Είναι ο ηλιακός σταυρός 565 του κύκλου 888, μαζί με το τετράγωνο 300 εγγεγραμμένο στον κύκλο 333. Αυτό μας δίνει άλλη μια ευχάριστη θεώρηση του κύκλου 888. Τα παραπάνω συνιστούν απλές και στοιχειώδεις εφαρμογές της Σοφίας. Είναι ενδιαφέρον επίσης ότι τώρα συμπεραίνουμε πως ο Χριστός 1.480 είναι «σοφία» υπό την μορφή ενός μαθηματικού – «σοφία» και «μαθηματικός» = 1.480. Φυσικά, σοφία είναι επίσης το κατάλληλο όνομα της αγαπημένης θυγατέρας του Διός: της Παρθένου που ήταν επίσης μητέρα. Οι Χριστιανοί παρέλαβαν το παράδοξο μιας μητέρας που είναι παρθένος, του οποίου η λύση έγκειται, φυσικά, στην γεωμετρία. Ο κύκλος 515 της παρθένου εμπεριέχει το εγγεγραμμένο τετράγωνο 464 της «μητέρας»/he meter.

Οι εξωτερικοί μαθητές πιθανόν να αποδεχθούν την παραδοξότητα μιας μητέρας που είναι παρθένος, δεδομένου ότι το ζήτημα παραμένει ένα μυστήριο για αυτούς. Αλλά για τους εσωτερικούς μαθητές, τους μαθηματικούς, δεν υφίσταται μυστήριο. Φυσικά, η Παρθένος Μαρία δεν είναι άλλη από την

Παρθένο Αθηνά (βλ. επίσης: Αθήνη, Αγγελείη, Όνη, Αμάρια ή Αμάρια [*], Μόρια, Παλλάς Ξενία, Οβριμοπάτρη κλπ) με Χριστιανική μεταμόρφωση. Ένα μόνον παράδειγμα χρήσης του κύκλου 888 με τις πέντε εγγεγραμμένες διαμέτρους: 1.414 =»Αθήνη (ή Αθηνά) Σοφία όνομα Ξενίας»/Athene Sophia όνομα Xenias, ή εάν το προτιμάτε: Athene Xenia όνομα Sophias»/Αθήνη (ή Αθηνά) Ξενία όνομα Σοφίας». Το «Αθήνη Σοφία»/Athene Sophia δίνει το 857, δηλαδή το επτάγωνο στον κύκλο 888. Τα επώνυμα Αμάρια και Μόρια ενέπνευσαν στους Χριστιανούς έναν νέο τρόπο σκέψης, μια τυπική περίπτωση μετά-νοιας/meta-noia. Πίσω από τα ονόματα της Μαρίας και της Μύριαμ βρισκουμε τα ονόματα Αμάρια και Μόρια.

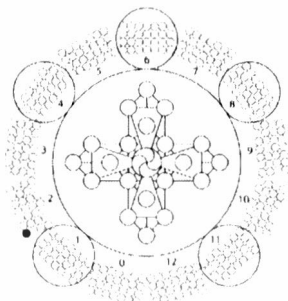
Αντιλαμβάνεστε λοιπόν τώρα, τί πραγματικά σημαίνει «μετά-νοια» όταν την διδάσκει ο Ιησούς (και ο Ιωάννης Βαπτιστής). Σημαίνει να στοχαστούμε στα αρχαία ονόματα των θεών κλπ, και κατόπιν να αντικαταστήσουμε τους παλαιούς «δαίμονες» με νέους, Χριστιανικούς. Αργότερα, θα πούμε περισσότερα για αυτές τις μετωνυμίες.

ΕΝΑ ΤΡΙΠΛΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ: Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ SARI-PUTRAS ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΟΣ ΠΕΤΡΟΥ. Έχω πει και γράφει πολλές φορές

ότι η Καινή Διαθήκη παραμένει ένα επτασφράγιστο βιβλίο για όσους δεν γνωρίζουν τις Βουδιστικές πηγές της στην Σανσκριτική γλώσσα. Επιπλέον, θα πρέπει κανείς να γνωρίζει Ελληνική γεωμετρία, όπως ήδη ανέφερα. Ιδού ένα καλό παράδειγμα σχετικά με ό,τι έχω κατά νου. Συνδυάζει αμφοτέρω: Ο Σίμων Πέτρος μπορεί να ανιχνευθεί στον αρχαίο Sari-Putras του Βουδισμού. Οι Βουδιστές θεωρούν ότι ήταν ο πρώτος την τάξη μαθητής, και το ίδιο παρατηρείται στην Καινή Διαθήκη (με το «Πέτρος»/Petros ή «πρώτος»/protos: p-t-r-s/«π-τ-ρ-ς»/p-r-t-s/«π-ρ-τ-ς»). Στο κείμενό της ο Πέτρος ταυτίζεται με την «πέτρα»/petra= 486. Το όνομά του στην Αραμαϊκή γλώσσα είναι Κηφάς/Kerhas =729. Ως γεωμέτρους, λοιπόν, πρέπει να οραματιστούμε τον Πέτρο ως βράχο, του οποίου η μορφή είναι μια «πέτρα»/petra με έξη πλευρές= $9X9X6=486$.

Η αξία αυτού του βράχου είναι, φυσικά, $9X9X6=729$ που αντιστοιχεί στην λέξη «Κηφάς». Εάν εκλάβουμε τον αριθμό 729 ως αξία μιας σφαίρας, αυτή θα μπορούσε τότε να τοποθετηθεί εύκολα μέσα σε έναν κύβο με αξία 1.392. Αυτός ο αριθμός, όμως, είναι η αξία του Sari-Putras (=200+1+100+10+80+400+300+1+200=1.392), γεγονός που σημαίνει ότι εκείνοι οι οποίοι συνέταξαν την Καινή Διαθήκη (ή τα συγκεκριμένα εδάφια της) προφανώς εργάζονταν ταυτόχρονα με τρεις διαφορετικές γλώσσες: Ελληνικά, Αραμαϊκά και Σανσκριτικά. Υπάρχει και κάτι ακόμα. Στην Σανσκριτική γλώσσα ο Sari-Putras ονομάζεται Jina-Putras, υιός του Jina (=του Βούδα). Η αριθμητική αξία του Jina-Putras είναι $71+1.081=1.152$, και όπως λέχθηκε παραπάνω, δεν ήταν άλλος από τον Σίμωνα Πέτρο. Η γεωμετρική απόδειξη έχει ως εξής: Ας υποθέσουμε ότι ο Jina-Putras είναι ο κύκλος 1.152. Το εγγεγραμμένο εξάγωνο είναι, κατά συνέπεια, 1.100,636 (...) ή 1.100, ο αριθμός του Σίμωνος της Ελληνικής Καινής Διαθήκης. Ο Ιησούς επίσης αποκαλεί αυτόν τον Jina-Putras: Bar-Iona.

Η Αραμαϊκή λέξη bar μεταφράζεται όπως και το Σανσκριτικό putras, δηλαδή «υιός». Είναι συνώνυμες λέξεις. Το όνομα Iona(s) εμπεριέχει ένα σαφές λογοπαίγνιο επί του Σανσκριτικού Jina(s). Είναι λέξεις ομώνυμες. Ο αριθμός της σύνθετης λέξης Bar-Iona είναι 964, ή 963 εάν εξαιρεθεί το τελικό -a. Και αυτό επίσης προέρχεται από τον αρχικό κύκλο 1.152 του Σανσκριτικού Jina-Putras. Ο κύκλος 1.152 εμπεριέχει 144 κύκλους. Επτά από αυτούς συμποσούνται σε 1.008. Το εγγεγραμμένο εξάγωνο στον κύκλο 1.1008 είναι= $963.0573(..)$ ή 964, ή Bar-Iona. Η συγκεκριμένη διαδικασία αναλογεί σε ό,τι παρατηρήσαμε παραπάνω. Πρώτον, τον Σανσκριτικό κύκλο 1.152 που προέρχεται από το Ελληνικό εξάγωνο 1.100, και κατόπιν τον Σανσκριτικό κύκλο 1.008 που προέρχεται από το Ελληνικό/Αραμαϊκό εξάγωνο 964. Αλλά το ζήτημα δεν τελειώνει εδώ!

Εάν προσθέσουμε τα ονόματα Σίμων/Simon και Bar-Iona, έχουμε το άθροισμα 1.100 συν 964=2.064. Εάν το εξετάσουμε ως σφαίρα, αυτή η 2.064 σφαίρα του Σίμωνος Bar Iona εμπεριέχει έναν κύβο που ισούται με 1.081. Αυτός ήταν ο αριθμός του Σανσκριτικού Putras. Εν κατακλείδι, προσκαλώ τον αναγνώστη να εξετάσει πολύ προσεκτικά αυτές τις παρατηρήσεις, που όλες είναι νέες. Οι ιστορικές επι-

πτώσεις ενέχουν μεγάλες προεκτάσεις. Υπονομεύουν την ιστορικότητα του Σίμωνος Πέτρου, καθώς και τον μύθο για την ίδρυση της (Ρωμαϊκής) Εκκλησίας. Ο Ρωμαϊκός Παπισμός έχει θεμελιωθεί επάνω σε έναν μύθο, διότι η προσωπικότητα του Σίμωνος Πέτρου κατασκευάστηκε σε γεωμετρική βάση από ανθρώπους που εργαζόνταν με τρεις διαφορετικές γλώσσες: Σανσκριτική, Ελληνική και Αραμαϊκή.

[*] Έργα της σύγχρονης εποχής, τα οποία πραγματεύονται την Ελληνική μυθολογία, σπνήθως παραθέτουν έναν πολύ μικρό μόνον κατάλογο αρχαίων επωνυμιών για τους Έλληνες θεούς και θεές. Ο αναγνώστης που επιθυμεί έναν ολοκληρωμένο κατάλογο τέτοιων αρχαίων επιθέτων, μπορεί να συμβουλευθεί το ευρετήριο του έργου του L. Preller: *Griechische Mythologie – Theogonie und Goetter*, Berlin 1894. Τα αναριθμητά αρχαία ονόματα και επίθετα της θεάς Αθηνάς ή Αθήνης αναγράφονται στις σελίδες 947-949, συνοδενόμενα από παραπομπές σε όλες τις αρχαίες πηγές. Επίσης, ένας σχετικά διευρυνμένος κατάλογος περιλαμβάνεται σε ένα άλλο κλασικό έργο, του O. Gruppe: *Griechische Mythologie und Religionsgeschichte*, München, 1906. Στις σελίδες 1718-1719 παρατίθενται περισσότερα από διακόσια ονόματα της θεάς Αθηνάς. Είναι λυπηρό το γεγονός, πράγματι, ότι τα περισσότερα από αυτά τα ονόματα –σχεδόν όλα εκ των οποίων είναι περιεκτικότερα από άποψη έννοιας– παραλείπονται από τα σύγχρονα έργα που ασχολούνται με την Ελληνική μυθολογία, όπως παρατηρείται πχ στο έργο του M. P. Nilsson κ.α. Τα έργα των παλαιότερων Γερμανών λογίων εξακολουθούν να είναι απαραίτητα και δεν έχουν αντικατασταθεί. Στα έργα τους, ο Preller και ο Gruppe, συμπεριλαμβάνουν παραπομπές για τις αρχαίες πηγές που αναφέρονται στον Πήθιο ή Πούτιο (Απόλλωνα), όπως και στην Αμάρια.

Ελευθερωθείτε από την Άρπαγα των Επιθυμιών

J.P. Vaswani

(Περιοδικό Theosophical Digest, 3ο τρίμηνο 2010)
(Περίληψη του East and West Series, Δεκέμβριος 2001)
(Μετάφραση: Ιφιγένεια Κασταμονίτη)

Ένας νέος άνδρας που αναζητούσε την ευτυχία, πλησίασε έναν άγιο άνθρωπο για να τον συμβουλευτεί. Ο άγιος του είπε: «Πρόσεχε την τροφή σου!»

Με την λέξη «τροφή» δεν εννοούσε απλώς εκείνα που εισέρχονται δια του στόματος, αλλά καθετί που εισέρχεται μέσα μας. Δηλαδή, πρόσεχε όσα αντικρίζει η όρασή σου και ό,τι συλλαμβάνει η ακοή.

Αλίμονο! Μεταβαίνουμε συνεχώς σε τόπους όπου υπάρχουν βάθη ασχημίας. Ξοδεύουμε χρήματα και λαμβάνουμε δηλητήρια. Διότι οι εικόνες που αντικρίζουμε εκεί δηλητηριάζουν την συνείδησή μας

προκαλώντας νέες επιθυμίες και διεγείροντας έντονα πάθη. Υπερβολικά συχνά, μάλιστα, ακούμε λόγια ματαιότητας και κακεντρέχειας! Όλα όσα αντικρίζουμε και ακούμε συσσωρεύονται μέσα μας, βαθιά στον υποσυνείδητο εαυτό μας, από όπου αναδύονται κατ'εξακολούθηση συνοδευόμενα από καταγιγιστική ορμή και αρνητικά συναισθήματα, βυθίζοντάς μας στην πυρά της κόλασης.

Γνωρίζω τί σημαίνει «να ζεις σε μια κόλαση», να κατακαίγεσαι σε μια φωτιά δίχως φλόγες, μια φωτιά που ακόμη και όλα τα ύδατα του ωκεανού δεν μπορούν να σβήσουν. Είναι το πυρ της επιθυμίας, της trishna, της ορμής – μια φωτιά μέσα στην οποία κατακαίγεται ολόκληρος ο κόσμος. Η επιθυμία έχει πολλές μορφές και όλες πρέπει να εξαλειφθούν προτού μπορέσουμε να εισέλθουμε σε μια ζωή ελεύθερη και χαρούμενη.

«Αποκόψτε ολόκληρο το δάσος της επιθυμίας», έλεγε επιτακτικά ο Βούδας, «και όχι ένα δένδρο μόνο!» Και ένας μεγάλος μυστικιστής συγγραφέας των ημερών μας, εξέφρασε θαυμάσια την ίδια σκέψη με λόγια που δεν μπορώ να λησιμονήσω: «Ένας άνθρωπος που φονεύθηκε από έναν μόνον εχθρό, είναι εξίσου νεκρός σαν εκείνον που φονεύθηκε από έναν ολόκληρο στρατό.»

Όποιος υποδουλώνεται σε μια επιθυμία, είναι εξίσου πνευματικά νεκρός όπως εκείνος που έχει υποδουλωθεί σε εκατό επιθυμίες. Μπορεί να είναι άνθρωπος με πολλές αρετές, αλλά εάν εγκλωβίζεται σε μία έστω επιθυμία, είναι σαν κίπελλο με γάλα μέσα στο οποίο έχει πέσει μια σταγόνα δηλητήριο και το δηλητηριάζει όλο. Δεν γνωρίζουν πολλοί ανάμεσά μας το μέγεθος της δύναμης του ορθώς σκέπτεσθαι. «Αυτό που είμαστε», έλεγε ο Βούδας, «είναι το αποτέλεσμα εκείνου που έχουμε σκεφτεί. Θεμελιώνεται στην σκέψη μας και οικοδομείται με τις σκέψεις μας.»

Και αλλού: «Εάν ένας άνθρωπος μιλά ή δρα με κακή σκέψη, η οδύνη τον ακολουθεί ακριβώς όπως ο τροχός τα βήματα ενός βοδιού που σύρει την άμαξα. Εάν ένας άνθρωπος μιλά και δρα με αγνή σκέψη, η ευτυχία ακολουθεί σαν σκιά που ουδέποτε χάνεται. «Ευλογημένοι οι αγνοί στην καρδιά», είπε ο Ιησούς, «διότι αυτοί θα αντικρίσουν τον Θεό!»

Ο αγνός στην καρδιά δεν χρειάζεται να περιμένει τον θάνατο για να δει τον Θεό. Αντικρίζει τον Θεό εδώ και τώρα. Ολόγυρά του ο αγνός παρατηρεί την περικαλλή Όψη του Κυρίου. Οπουδήποτε και αν στρέφεται, αντικρίζει Εκείνον, τον Αγνότερο όλων των αγνών, τον Δικαιότερο των δικαίων. Στους ανθρώπους και στα ζώα, στα φρούτα και στα άνθη, στα δένδρα και στα φυτά, στα ποτάμια και στους βράχους, στα ρυάκια και στα αστέρια, παντού βλέπει το Ένα Θείο Πρόσωπο. Διότι είναι ενωμένος με Εκείνον που είναι το Εν στο παν και τα πάντα στο Εν!

Παρακαλούμε τους συνδρομητές του περιοδικού ΙΛΙΣΟΣ να μεριμνούν τακτικά για την εξόφληση της ετήσιας συνδρομής τους, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 15€ για Ελλάδα & Κύπρο και 20€ για το εξωτερικό (Δηλ. 4 τεύχη ετησίως συν ταχυδρομικά έξοδα). Αν διαμένετε στην επαρχία, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους κατά τόπους αντιπροσώπους μας.

Το Κάρμα και η Ελευθερία της Βουλήσεως

Γεώργιος Κουκουβίνος
(Βόλος)

Ένας ορισμός της Ελευθερίας (στην πιο γενική της μορφή) θα ήταν ότι είναι συμπεριφορά (στην πιο γενική της έννοια) απαλλαγμένη από κάθε είδους εξωτερικό εξαναγκασμό ή καταπίεση, ως προϋπόθεση προσδιορισμού μιας συγκεκριμένης στάσης (στην πιο γενική της έννοια). Ειδικώς για την ελευθερία της βουλήσεως, θα λέγαμε ότι αυτή ορίζεται ως η δυνατότητα υπάρξεως γνησίων εναλλακτικών λύσεων, ή, με ισοδύναμη διατύπωση, η δυνατότητα να πράξει κανείς διαφορετικά υπό τις ίδιες περιστάσεις και συνθήκες. Αναφορικά με τον άνθρωπο έχουμε ότι η ελευθερία του δεν ταυτίζεται σε καμία περίπτωση με την ασύδοτη συμπεριφορά.

Ελεύθερος είναι ο άνθρωπος που ενεργεί συμφώνως προς την φύση του και την αποστολή του, και με την έννοια αυτή, όσο και αν ηχεί παράδοξη, ελεύθερος είναι ο άνθρωπος που υποτάσσεται στην αποστολή του και την υπηρετεί μέσα στα όρια και τα πλαίσια που του επιτρέπει αντικειμενικά το περιβάλλον. Η υποταγή αυτή είναι εκείνο που οδηγεί στην ελευθερία. Την άρνηση για την ύπαρξη ελευθερίας βουλήσεως, οι αρνητές της, οπαδοί της θεωρίας της ανάγκης, θέλησαν να θεμελιώσουν στην ύπαρξη ενός ντετερμινισμού, με την έννοια ότι όλα στο Σύμπαν είναι προκαθορισμένα και επομένως δεν νοείται ελευθερία βουλήσεως. Η άποψη αυτή δεν είναι ορθή για πολλούς λόγους. Δηλαδή:

α) Η άποψη είναι αυθαίρετη. Δεν είναι βέβαιος ο προκαθορισμός αυτός, πέρα από το ότι η έννοιά του έχει σχέση με την έννοια και την ύπαρξη τού Χρόνου, που για μερικούς όπως ο Gendel είναι ανύπαρκτος.

β) Για ντετερμινισμό μιλούμε αναφερόμενοι στο λεγόμενο υλικό Σύμπαν, στον λεγόμενο άβιο κόσμο. Αλλά ο έμβιος κόσμος είναι

κάτι εντελώς διαφορετικό από τον άβιο, έτσι που να μην είναι θεμιτό να μεταφέρονται σε αυτόν άνευ ετέρου ό,τι ισχύει στο «άψυχο». Και η διαφορετικότητα αυτή είναι εμφανέστατη. Ένα παράδειγμα είναι ότι το ζωντανό τρέφεται με αρνητική εντροπία, αντίθετα από

ό,τι θα ήθελε ο δεύτερος νόμος της θερμοδυναμικής. Ο διάσημος φυσικός και αστρονόμος Sir James Jeans λέγει ότι, η αντίληψη της αυστηρής αιτιότητας δεν ευρίσκει θέση στην εικόνα τού Σύμπαντος, και ότι με την μηχανιστική άποψη μπορούν να συνυπάρξουν και άλλες οντότητες, όπως η ελευθερία της βουλήσεως

γ) Επιπλέον, ακόμη και στο χώρο της Φυσικής γίνεται δεκτό ότι δεν μπορούμε να ισχυρισθούμε πως ο νόμος που ισχύει σε ένα επίπεδο, ισχύει και σε ένα άλλο. Ο Heisenberg έλεγε σχετικώς ότι οι φυσικοί νόμοι που μπορούν να ισχύουν σε μια περιοχή, δεν μπορούν να ισχύουν σε άλλο επίπεδο εμπειρίας.

Η λέξη Κάρμα παραπέμπει στο αρχαίο σανσκριτικό Karman. Στις ρίζες Kṛ και ma, που αποδίδουν τις έννοιες: πράττω, πράξη. Ένας πρόχειρος ορισμός, όπως μας τον δίνει η εγκυκλοπαίδεια αλλά που δεν είναι μακριά από την αλήθεια, είναι ότι Κάρμα είναι η επίδραση των πράξεων ενός ανθρώπου κατά το παρελθόν, ή και στο παρόν στην ενσάρκωση που αυτός ζει τώρα, ή στις μελλοντικές του ενσαρκώσεις. Το βασικό υπόστρωμα της έννοιας και της λειτουργίας του είναι ότι ο άνθρωπος δημιουργεί μόνος του την «μοίρα» του με την συμπεριφορά του, και με την έννοια αυτή ευρίσκει ικανό έρεισμα και σε χωρία της Καινής Διαθήκης. Έτσι, ο απόστολος Παύλος στην προς Γαλάτες Επιστολή του (6:7) λέγει: «Μην πλανάσθε, Θεός ου μνηστηρίζεται, ο γαρ εάν σπείρει ο άνθρωπος τούτο και θερίσει», ενώ στο κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο (7:2) διαβάζουμε «Εν ω μέτρω μετρείτε, μετρηθήσεται υμίν»

Το Κάρμα μαζί με την μετενσάρκωση και το Παγκόσμιο σχέδιο εξέλιξης συνιστούν βασικές θεοσοφικές διδασκαλίες, και για να το κατανοήσουμε πρέπει να γνωρίσουμε την έννοια και την λειτουργία της μετενσάρκωσης, που για λόγους οικονομίας θεωρούμε ότι είναι

γνωστές στον αναγνώστη. Μεταφέροντες κατά βάση απόψεις της συνιδρυτριας της Θεοσοφικής Εταιρείας, λέγουμε ότι στο Σύμπαν το Κάρμα είναι ο υπέρτατος νόμος. Παρόλο που δεν γνωρίζουμε τί είναι αυτό καθαυτό στην ουσία του, γνωρίζουμε πώς ενεργεί και μπορούμε να περιγράψουμε με ακρίβεια τον τρόπο δράσης του, αν και αγνοούμε (μόνον) την πρώτη αιτία.

Όλα τα μεγάλα κοινωνικά κακά (διάκριση τάξεων στην κοινωνία και φύλων στις υποθέσεις της ζωής, άνιση κατανομή στο κεφάλαιο και την εργασία, κλπ.) οφείλονται στο Κάρμα. Δεν είναι εύκολο να προσδιορίσει κανείς με αρκετή ακρίβεια τις συνέπειες όλων αυτών. Κάθε άτομο υπόκειται στον γενικό νόμο που διέπει το σύνολο στο οποίο ανήκει, έτσι που φθάνουμε σε μια ευρύτερη αντίληψη τού Καρμικού Νόμου. Το άθροισμα τού ατομικού Κάρμα γίνεται κάρμα του Έθνους, και έτσι καταλήγουμε στο παγκόσμιο Κάρμα. Ο Καρμικός νόμος προσπαθεί, κατά την θεοσοφική διδασκαλία, να εξηγήσει το πρόβλημα του Καλού και του Κακού στον κόσμο, και να μας συμφιλιώσει ή και να εξηγήσει τις τρομακτικές αδικίες της Ζωής. Τα χέρια που μας κτυπούν είναι τα δικά μας.

Τα κακά δεν ανήκουν σε ένα άτομο ή σε ένα έθνος, αλλά είναι λίγο ή πολύ παγκόσμια. Η αλληλεξάρτηση όλων των ανθρώπων είναι η αιτία αυτού που ονομάζουμε Ανταποδοτικό Κάρμα, στο οποίο πρέπει να αναζητήσουμε την λύση του μεγάλου προβλήματος τού ομαδικού πόνου και του τρόπου λύ-

τρωσης απ' αυτόν. Υπάρχει ένας απόκρυφος νόμος, κατά τον οποίο κανείς άνθρωπος δεν ανιψώνεται πάνω από τις προσωπικές του ατέλειες χωρίς να υψώνει επίσης, έστω και λίγο, την ομάδα ολόκληρη στην οποία ανήκει. Κανείς δεν αμαρτάνει μόνος ούτε υποφέρει τις συνέπειες της Αμαρτίας του μόνος. Γιατί αυτό που λέγεται χωρισμός δεν υπάρχει. Δεν είναι δυνατόν να βιάσουμε ή να επιβραδύνουμε την εκπλήρωση τού Καρμικού Νόμου. Όταν κάθε άτομο αρχίζει να βοηθά στην επίτευξη του γενικού καλού δίνοντας ό,τι μπορεί σε χρήμα, εργασία και καλή σκέψη, ενεργώντας δηλαδή ορθά και στα τρία επίπεδα: φυσικό, αστρικό, νοητικό, τότε θα αρχίσει να

ισορροπεί η ζυγαριά του γενικού, του εθνικού Κάρμα, και να αποκαθίσταται η ισορροπία και η αρμονία. Μέχρι τότε, όμως, δεν δικαιούμαστε να παραπονούμαστε.

Ρόλος των μεγάλων Μυστών, των μεγάλων Διδασκάλων, των Σωτήρων της ανθρωπότητας, είναι να μας βοηθήσουν να ανακαλύψουμε την αιτία της άνιση κατανομής του κάρμα, την αιτία του κακού Κάρμα, και να μπορέσουμε με την εφαρμογή ηθικών κηρυγμάτων και ενάρετης ζωής να οδηγηθούμε σε μια κατάσταση ισορροπίας, εξαγνισμού και αποπληρωμής. Ο άνθρωπος δημιουργεί και παράγει αιτίες, ενώ ο καρμικός νόμος απλώς προσαρμόζει τα αποτελέσματα. Το Κάρμα παράγεται μόνον από συνειδητές πράξεις και ενεργεί τόσο στο φυσικό όσο και στο αστρικό και στο νοητικό επίπεδο. Ας θυμηθούμε τον Α.Ρ. Sinnet που μας υπενθυμίζει πως Κάρμα παράγεται όχι μόνον από τις πράξεις μας, αλλά και από τις σκέψεις μας και τις επιθυμίες μας. Έτσι καθορίζεται η «μοίρα» του ανθρώπου.

Η σημασία όμως του Κάρμα δεν περιορίζεται μόνον στην εξήγηση του προβλήματος του πόνου, ή των φυσικών καταστροφών για τις οποίες γίνεται λόγος πιο πάνω. Καθώς υποστηρίζεται ότι σκοπός του Σύμπαντος είναι το τελικό καλό: γενικό, ατομικό, η λειτουργία του Νόμου αυτού αποκαθιστά και την κλονισμένη και διαταραχθείσα ισορροπία και αρμονία. Ο άνθρωπος με την συμπεριφορά του είναι αυτός που καθορίζει την «μοίρα» του. Με ισοδύναμη διατύπωση, το άτομο είναι υπεύθυνο για την πορεία του. Όλα αυτά δεν ανατρέπονται από το ότι ο Καρμικός νόμος εμφανίζει (από μια θεώρηση) μια μηχανιστική άποψη και λειτουργία, με την μορφή ενός αδυσώπητου νόμου από τον οποίο δεν υπάρχει διαφυγή. Πράγματι στο «Κλειδί της Θεοσοφίας» η Ε. Π. Μπλαβάτσκι γράφει χαρακτηριστικά ότι η δυνατότητα διαφυγής της ατομικής ευθύνης αποκλείεται από την Θεοσοφία, η οποία δεν δέχεται την προοπτική να αποθέσει κανείς το φορτίο των αμαρτιών του στα πόδια ενός σταυρού.

Στο κακό αντιστοιχεί πάντοτε αυτό που λέμε τιμωρία. Δεν είναι τυχαίο ότι η έννοια της μετάνοιας της τελευταίας στιγμής, της συγχώρεσης και της Θείας Πρόνοιας, φαίνεται να εξοβελίζεται από την θεοσοφική διδασκαλία. Αλλά η Θεοσοφία δεν δογματίζει. Διακηρύττει ότι τίποτε δεν είναι υπεράνω της αλήθειας και δεν περιορίζει σε τίποτε την ελευθερία της γνώμης. Έχει γραφεί παλαιότερα στον Ιλισό η ορθή άποψη ότι στην Θεοσοφία δεν υπάρχει κανένα δόγμα, καμία γνώμη οποιουδήποτε, που να δεσμεύει με οποιονδήποτε τρόπο οποιονδήποτε μέλος της Θεοσοφικής Εταιρείας. Ο Βούδας είπε

να μην δεχόμαστε τίποτε αν εμείς δεν το κρίνουμε σωστό ή δεν το έχουμε βιώσει. Με βάση τα παραπάνω, αποτολμούμε την παράθεση ορισμένων θέσεων ως προς την παντοκρατορία, το εύρος ισχύος και το αδυσώπητο του νόμου του Κάρμα. Δηλαδή: Πρώτον, οι καλές συμπεριφορές, δηλαδή πράξεις, συναισθήματα, σκέψεις, παράγουν νέο καλό Κάρμα που μπορεί να ανατρέψει τις συνέπειες από το κα-

κό Κάρμα. Η μετάνοια δημιουργεί τέτοιο καλό Κάρμα που εξουδετερώνει το κακό και αποκαθιστά την διαταραχθείσα αρμονία και ισορροπία. Δεύτερον έχει γραφεί ότι, κατά τον Βουδισμό, υπάρχουν πέντε διαδικασίες (niyama) που επενεργούν στο φυσικό και νοητικό επίπεδο, και ότι το Κάρμα είναι μόνον μία από αυτές. Οι διαδικασίες αυτές είναι:

1. Utu Niyama = φυσική ανόργανη τάξη (λ.χ. εποχιακά καιρικά φαινόμενα, άνεμοι κλπ).
2. Bija Niyama = τάξη των σπερμάτων και σπόρων (φυσική οργανική τάξη, όπως λ.χ. η ζάχαρη από το ζαχαροκάλαμο κλπ.).
3. Karma Niyama = τάξη της πράξεως και του αποτελέσματος.
4. Dhamma Niyama = τάξη του κανόνα (λ.χ. τα φυσικά φαινόμενα που συμβαίνουν κατά την έλευση ενός Bodhisattva, η βαρύτητα και άλλοι νόμοι της Φύσεως).
- 5.-Citta Niyama = τάξη του νοητικού ή ψυχικού νόμου (λ.χ. διαδικασίες συνειδήσεως συμπεριλαμβανομένης της τηλεπάθειας, τηλεισθησίας, προαισθήσεως, διοράσεως, και άλλων παρόμοιων ψυχικών φαινομένων, ανεξήγητων για την σύγχρονη Φυσική).

Από τις παραπάνω πέντε διαδικασίες, αυτές που αφορούν την φυσική ανόργανη τάξη και την τάξη του κανόνα είναι, λίγο ή πολύ, μηχανιστικές, παρόλο που μπορούν μέχρι ενός ορισμένου σημείου να ελέγχονται από την ανθρώπινη ευφυΐα και την δύναμη του νου. Ο ψυχικός νόμος είναι επίσης μηχανιστικός, αλλά η Βουδιστική εκπαίδευση στοχεύει στον έλεγχο του νου, πράγμα που επιτυγχάνεται με την σωστή κατανόηση και επιδέξια θέληση. Ο νόμος του Κάρμα ενεργεί αυτοματοποιημένα, το αποτέλεσμα του είναι αδυσώπητο, αλλά και στην περίπτωση αυτή η σωστή κατανόηση και η θέληση

μπορούν να επιδράσουν στο μέλλον. Το καλό Κάρμα μπορεί να εμποδίσει το κακό με έναν μηχανισμό και μια διαδικασία που σε ορισμένους Δυτικούς σινιστά περίπλοκο νόμο, ο οποίος μπορεί να κατανοηθεί πλήρως μόνον από έναν Βούδα. Ο Βουδιστής στοχεύει στην τελική εξαφάνιση κάθε Κάρμα.

Από όσα έχουν εκτεθεί, μπορεί άνετα να υποστηριχθεί η θέση πως σε καμία περίπτωση το Κάρμα δεν αντιμάχεται την ελευθερία της βουλήσεως. Όχι μόνον γιατί αυτό δημιουργείται από την δική μας συνειδητή συμπεριφορά, αλλά και γιατί δεν είναι ο μόνος παράγοντας που προσδιορίζει την «τύχη» του ανθρώπου. Τέλος, γιατί οι συνέπειες ενός κακού Κάρμα εξοβελίζονται ή μειώνονται από το καλό Κάρμα, που δημιουργείται από μεταγενέστερες καλές συμπεριφορές και καταστάσεις, μεταξύ των οποίων και η μετάνοια, την ελπιδοφόρα σημασία της οποίας επαρκώς έχει προβάλλει και η Χριστιανική διδασκαλία. Είναι ελεύθερος ο άνθρωπος και αυτό είναι το τραγικό μεγαλείο του και η τεράστια ευθύνη του. Ελεύθερος και υπεύθυνος για τον εαυτό του, για τους άλλους, για το Σύμπαν. Για τους μυστικούς, κορύφωση της ελευθερίας είναι όταν ο εαυτός διαλύεται μέσα σε ένα ωκεάνιο συναίσθημα και ενώνεται με μια πνευματική όσμωση με το Άτμα/Πνεύμα.

Κάρμα είναι ο αλάνθαστος νόμος που προσαρμόζει το αποτέλεσμα στην αιτία, στο φυσικό, νοητικό και πνευματικό πεδίο του. Δεν υπάρχει αιτία, από την πιο μεγάλη έως την πιο μικρή, από την αναταραχή των κόσμων μέχρι την απλή κίνηση του χεριού μας, που να μένει χωρίς το αποτέλεσμα της. Και επειδή το όμοιο παράγει το όμοιο, το Κάρμα είναι ο αόρατος και άγνωστος νόμος που προσαρμόζει με σοφία, νοημοσύνη και δικαιοσύνη κάθε αποτέλεσμα στην αιτία του, επιστρέφοντάς την σε εκείνον που την δημιούργησε (...).

Έλενα Π. Μπλαβάτσου
(«Το Κλειδί της Θεοσοφίας»)

Σε όλον τον κόσμο δεν υπάρχουν παρά δύο ειδών άνθρωποι. Εκείνοι που ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ και εκείνοι που ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ. Μεταξύ του καλού και του κακού ο Αποκρυφισμός δεν δέχεται συμβιβασμό. Με κάθε θυσία πρέπει να κάνεις εκείνο που είναι σωστό, αδιάφορα τί μπορεί να σκεφθεί ή να πει ο αμαθής. Πρέπει να μελετήσεις βαθιά τους κρυμμένους νόμους της Φύσης και όταν τους νιώσεις, να κανονίσεις την ζωή σου σύμφωνα με αυτούς, χρησιμοποιώντας πάντα την λογική και τον κοινό νου.

Όσο σοφός και αν είσαι, θα έχεις πολλά ακόμη να μάθεις επάνω στην Ατραπό. Τόσα πολλά που και εδώ ακόμη πρέπει να χρησιμοποιήσεις την ΔΙΑΚΡΙΣΗ και να σκεφθείς προσεκτικά τί αξίζει να μάθεις. Πρέπει να διακρίνεις ανάμεσα στο σπουδαίο και στο ασήμαντο. Σταθερός σαν βράχος σε ό,τι αφορά το καλό και το κακό, να υποχωρείς πάντα στους άλλους για ασήμαντα πράγματα. Διότι πρέπει να είσαι πάντα ευγενικός και καλός, λογικός και μετριοπαθής, αφήνοντας στον άλλον την ίδια πλήρη ελευθερία που εσύ χρειάζεσαι για τον εαυτό σου.

Κάθε γνώση είναι χρήσιμη και μια μέρα θα αποκτήσεις όλες τις γνώσεις. Αλλά όσο δεν θα έχει παρά μόνο ένα μέρος από αυτές, φρόντισε να είναι το πιο χρήσιμο. Μελέτησε λοιπόν αλλά μελέτησε πρώτα εκείνο που θα σε βοηθήσει να βοηθήσεις τους άλλους. Κατάγινε με επιμονή στις μελέτες σου όχι για να σε θεωρούν οι άνθρωποι σοφό, αλλά για να έχεις την ευτυχία να είσαι σοφός. Διότι μόνον ο σοφός άνθρωπος μπορεί να βοηθά με σοφία. Όσο και αν επιθυμείς να βοηθάς, εάν είσαι αμαθής, θα κάνεις ίσως περισσότερο κακό παρά καλό. Προσπάθησε να δεις τί αξίζει να κάνεις και θυμήσου πως δεν πρέπει να κρίνεις τα πράγματα από την φαινομενική τους αξία.

Κριναμούρτι
(Στα Πόδια του Διδασκάλου)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Ιωάννης Ζωγραφάκης
(Κρήτη)

Ζούμε μέσα σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει και κινείται με απίστευτους ρυθμούς που μόνο η σκέψη μπορεί να αντιληφθεί. Μέσα σε αυτόν συνεχώς εκδηλώνονται μορφές και συστήματα, τα οποία κανένα μαθηματικό μοντέλο δεν μπορεί να προβλέψει με ακρίβεια. Έτσι, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα το φαινόμενο της δημιουργίας ή της εκδήλωσης του κόσμου απασχολεί την ανθρώπινη σκέψη, η οποία προσπαθεί να συλλάβει το μεγαλείο της ύπαρξης. Τα θαυμαστά πράγματα που μπορεί κανείς να βιώσει κάνοντας αυτό το ταξίδι στην γνώση, μπορούν να τον φέρουν όχι μόνο πιο κοντά στην αρχική ουσία αλλά και στον ίδιο του τον εαυτό. Με αυτόν τον γνώμονα, η ανθρώπινη σκέψη έχει δημιουργήσει έναν θαυμαστό φιλοσοφικό πολιτισμό ο οποίος, δυστυχώς, παρά το μεγαλείο του δεν είναι γνωστός στους περισσότερους ανθρώπους.

Το μεγαλείο της σκέψης και της διάνοησης αυτού του εκπληκτικού πολιτισμού άπτεται των φιλοσοφικών στοχασμών, αλλά και της ευφυούς προσέγγισης των μεγαλύτερων ερωτημάτων που ασχολούνται με την ύπαρξη του κόσμου καθώς και την γέννηση των μορφών μέσα σε αυτόν. Για να δοθούν κάποιες απαντήσεις σε τέτοια θέματα, πρώτα πρέπει να τεθούν τα σωστά ερωτήματα. Δύο από τα πρώτα θεμελιώδη ερωτήματα που διαμόρφωσαν την ανθρώπινη υψηλή διάνοηση ήταν η σχέση του ενός με τα πολλά, και η σχέση του είναι και του γίνεσθαι. Πιο συγκεκριμένα, τα ερωτήματα στην εξέλιξη τους θέλουν να προσεγγίσουν τον κόσμο αναζητώντας εάν αυτό που ονομάζουμε «κόσμος» συνιστά μια ενότητα ή μια πολλαπλότητα, εάν είναι ακίνητος και στατικός (=είναι), ή αενάως κινούμενος με συνεχή ροή (=γίνεσθαι).

Οι Μιλήσιοι στοχαστές ήταν από τους πρώτους που προσπάθησαν να κατανοήσουν ποια μπορεί να είναι εκείνη η σταθερή αρχή, η οποία υπάρχει πίσω από το χάος της πολλαπλότητας και της φαινομενικότητας. Για τον λόγο αυτό αναζήτησαν μια αρχική υλική ου-

σία, από την οποία προέρχονται όλα τα πράγματα και στην οποία επιστρέφουν όταν κλείσει ο κύκλος τους. Μία ουσία που παραμένει αναλλοίωτη, άφθαρτη και αιώνια παρά τους άπειρους μετασχηματισμούς της. Οι πρώτοι Έλληνες φιλόσοφοι μπορεί να διαφωνούσαν ως προς το είδος της ύλης, αλλά όλοι συμφωνούσαν στο ότι η αρχική αυτή κατάσταση είναι μία (μονισμός).

Πιο συγκεκριμένα, ο Θαλής θεωρούσε ως αρχική ουσία το νερό, ο Αναξίμανδρος το άπειρο, ο Αναξίμενης τον αέρα. Όλοι, εκτός από το ότι θεωρούσαν την αρχική ουσία ως μία, πίστευαν και στο ότι αυτή η ουσία μπορούσε να προκαλεί μόνη της τις μεταβολές δίδοντας τα διαφορετικά μέρη του κόσμου (υλοζωισμός).

Οι αρχές του μονισμού και του υλοζωισμού γέννησαν με την σειρά τους καινούργια ερωτήματα, διότι πολλοί έδωσαν σημασία στην ποιοτική και άλλοι στην ποσοτική αξία των μετασχηματισμών της αρχικής αυτής ουσίας. Αυτομάτως όμως γεννήθηκε το ερώτημα: πώς μπορεί αυτή η ουσία να διατηρεί την αναλλοίωτη φύση της, την ώρα που η ίδια μετασχηματίζεται ποιοτικά και επιτρέπει ταυτόχρονα την γέννηση και την φθορά; Οι Πυθαγόρειοι ήταν ίσως οι πρώτοι οι οποίοι αρνήθηκαν τον υλιστικό μονισμό των Μιλησίων, διότι αναγνώριζαν την ανάγκη ύπαρξης μιας ανώτερης αρχής η οποία θα μπορούσε να δώσει τον νομο στα πρωταρχικά στοιχεία του κόσμου, ούτως ώστε αυτά να εκδηλώσουν τις μορφές τους. Οι Πυθαγόρειοι εισήγαγαν στην ανθρώπινη σκέψη τις αφηρημένες μη υλικές οντότητες, τους αριθμούς, οι οποίοι σε θεωρητικό επίπεδο έδιναν το συστατικό εκείνο που θα μπορούσε να εξηγήσει αυτήν την αρχική αιτία.

Η δυσκολία της εξήγησης της μεταβολής των πραγμάτων έκανε τους Ελεάτες φιλόσοφους να αρνηθούν τελείως το γίνεσθαι και την πολλαπλότητα του κόσμου, και να αποδώσουν τα πάντα στην απατηλότητα των αισθήσεων. Οι Ελεάτες, αντί για τον μονισμό των Μιλησίων πρότειναν την θεωρία της ενότητας του όντος. Ο Παρμενίδης δεν αναγνώρισε την ύπαρξη των πολλών και θεώρησε ότι η μεταβολή είναι αδύνατη για το ίδιο το Όν, δηλαδή οτιδήποτε υπάρχει είναι ένα συνεχές αδιαίρετο ομοιογενές χωρίς αρχή και τέλος (άναρχον και άπαιστον) και είναι «έμπλεον εόντος», δηλαδή γεμάτο από το είναι. Αυτές του οι ιδιότητες το κάνουν ακίνητο εφόσον

δεν υπάρχει κενός χώρος που να επιτρέπει την κίνηση. Επίσης είναι και αναλλοίωτο, γιατί η κάθε μεταβολή σημαίνει την σύνθεση του όντος και του μη όντος.

Η Παρμενίδεια οντολογία ήρθε σε αντίθεση με τα δεδομένα των αισθήσεων γιατί δεν εξηγούσε την γένεση, την φθορά, την κίνηση, την πολλαπλότητα των πραγμάτων, και θεωρήθηκε ότι έθεσε ένα σημαντικό εμπόδιο στην φιλοσοφική σκέψη, κάτι που, εάν το δούμε πιο καθαρά, θα αντιληφθούμε ότι ουσιαστικά δεν ισχύει. Διότι η Παρμενίδεια αντίληψη απλά αντιμετώπισε το ίδιο θέμα από μια άλλη οπτική, η οποία έβλεπε τον κόσμο ως ένα άπειρο, συνεχές, άφθαρτο σύστημα, χωρίς να ενδιαφέρεται για τις αισθητές σημειακές μεταβολές που συμβαίνουν μέσα σε αυτό. Η εξέλιξη του φιλοσοφικού στοχασμού μετά τον Παρμενίδη δεν μπόρεσε να αγνοήσει την λογική του, και γι' αυτό προσπάθησε να παντρέψει την Παρμενίδεια αντίληψη με τον αισθητό κόσμο.

Μερικά από τα φωτεινότερα παραδείγματα της μετέπειτα εξέλιξης της φιλοσοφικής σκέψης ήταν οι θεωρίες του Εμπεδοκλή, του Αναξαγόρα, καθώς και των ατομικών φιλοσόφων. Και για τις τρεις σχολές η αφετηρία ήταν κοινή, δηλαδή το οτιδήποτε υπάρχει δεν έχει γένεση ούτε φθορά. Η διαφορά της αντιμετώπισής τους συνίσταται στον τρόπο που εξήγησαν την φύση των στοιχείων, αλλά και τον τρόπο της ανάμειξής τους. Πλέον είχε γίνει δεκτή η θέση ότι γένεση και φθορά δεν υφίστανται πραγματικά αλλά αυτή η ιδιότητα

ανήκει στον κόσμο των αισθήσεων. Παρόλα αυτά το φαινόμενο απαιτούσε κάποια εξήγηση εφόσον το βίωμα του φαινομένου είναι πέρα για πέρα αληθινό μέσα στον κύκλο της θνητής ζωής. Ο Εμπεδοκλής απέδωσε το γίνεσθαι μόνο στα αντικείμενα των αισθήσεων. Τα αρχικά υλικά από τα οποία αυτά εκπορεύονται τα θεωρούσε αγέννητα, άφθαρτα και ποιοτικά αμετάβλητα, χρησιμοποιώντας την Παρμενίδεια αντίληψη.

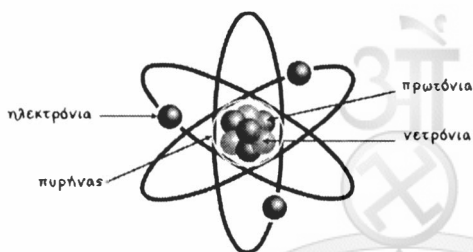
Ο Εμπεδοκλής μίλησε για τέσσερα παραδοσιακά στοιχεία: γη, νερό, φωτιά, αέρα, για να εξηγήσει την προέλευση του κόσμου και

την ιδιότητα της μεταβολής. Σύμφωνα με αυτή την αντίληψη, ο κόσμος δημιουργείται από την σύνθεση αυτών των στοιχείων και καταστρέφεται ότι αυτά αποσυντίθενται. Όσο για την μεταβολή, την θεωρούσε ως την αναδιάταξη των στοιχείων που δημιουργούν κάτι διαφορετικό. Αυτή η θέση αφαίρεσε από τα στοιχεία την εσωτερική δύναμη η οποία ήταν υπεύθυνη για τις όποιες μεταβολές τους (υλοζωισμός), και ανάγκασε την σκέψη του να αναζητήσει εξωτερικά αίτια που θα μπορούσαν να δώσουν αυτές τις ιδιότητες. Το πρόβλημα αυτό το έλυσε δημιουργώντας δύο καινούργιες έννοιες, οι οποίες εκπροσωπούσαν τις υπεύθυνες για την μεταβολή δυνάμεις: την Φιλότητα και το Νείκος που προκαλούν αντίστοιχα την έλξη και την απώθηση. Σύμφωνα με αυτήν την θέση, η Φιλότητα είναι η δημιουργός δύναμη που ενώνει και δημιουργεί σύνθετες μορφές, ενώ το Νείκος τις διαχωρίζει.

Για την εξήγηση των ίδιων φαινομένων σε εξωτερικά αίτια βρίσκει λύση και δεύτερος εκλεκτικιστής στοχαστής, ο Αναξαγόρας. Ο Αναξαγόρας εισήγαγε την έννοια του Νου ως την κινητήρια δύναμη, η οποία είχε ανάλογες ιδιότητες με την Φιλότητα και το Νείκος. Η μεγάλη συμβολή του στην φιλοσοφική σκέψη ήταν ότι για πρώτη φορά απομονώθηκε η κινητήρια δύναμη από την κινούμενη ύλη, δείχνοντας ότι για το φαινόμενο της κίνησης λειτουργούν δύο αυτόνομα συστήματα: το ένα της αδρανούς ύλης και το άλλο της κινητήριας, η οποία έχει τελείως διαφορετικά αίτια. Για τον Αναξαγόρα η αρχική κατάσταση της ύλης είναι συμπαγής, αδιαφοροποίητη και απροσδιόριστη, δηλαδή μια μάζα που μέσα της περιέχει απειράριθμα στο πλήθος και απειροελάχιστα στο μέγεθος υλικά. Ο Νους ήταν το αρχικό αίτιο που έδωσε κίνηση στην αρχική αυτή άμορφη υλική μάζα. Η κίνηση αυτή μεταδόθηκε κατόπιν με μηχανικούς νόμους σε ολόκληρο το σώμα της μάζας, με αποτέλεσμα να οδηγηθεί στον διαχωρισμό και την διάκριση η οποία σχημάτισε στο τέλος τον κόσμο.

Η κοσμοθεωρία του Αναξαγόρα βλέπει τον κόσμο αποτελούμενο από υλικά στοιχεία τα οποία υπήρχαν προαιώνια και είναι απείρως διαιρετά, αρνούμενος την αδιαιρετότητα της ύλης. Πάντως, μέσα στο έργο του υπήρχε έντονη η Παρμενίδεια λογική. Η διαφορά του Αναξαγόρα από τον μαθητή του Παρμενίδη, Ζήνωνα, ήταν ότι ο Αναξαγόρας δεχόταν την άπειρη διαίρεση της ύλης, που όμως κατέληγε σε ένα απειροελάχιστο σωματίδιο το οποίο είχε κάποια μάζα, ενώ ο Ζήνωνας ήθελε να αποδείξει ότι το απείρως διαιρετό στο τέλος καταλήγει στο μηδέν, οπότε δεν μπορεί να υπάρχει. Ο Ζήνωνας με αυτό τον τρόπο προσπάθησε να αντικρούσει την θέση της πολλα-

πλότητας των Πυθαγορείων. Η σημαντικότερη ίσως συμβολή στην εξήγηση για την εκδήλωση του κόσμου, η οποία άφησε ανεξίτηλα την γραφή της στους αιώνες και έδωσε τις πρώτες θεωρητικές βάσεις στην σύγχρονη κβαντομηχανική θεωρία, ήταν η ατομική θεωρία του Δημόκριτου η οποία ολοκλήρωσε τις προηγούμενες εξηγήσεις αναπτύσσοντας μια υπόθεση για την φύση των υλικών μορίων.

Η ατομική θεωρία έδωσε επιτέλους, έστω σε θεωρητικό επίπεδο, μορφή στα έσχατα δομικά στοιχεία της ύλης τα οποία αποτελούν τα πάντα. Αυτά τα δομικά στοιχεία ονομάστηκαν άτομα. Ως προς τις ιδιότητές τους διατηρούν τις βασικές αρχές του Παρμενίδειου όντος γιατί τα άτομα είναι αγέννητα, άφθαρτα, ομοιογενή, αδιαίρετα, απειροελάχιστα, αθέατα. Οι διαφορές τους από το Παρμενίδειο ον είναι η στερεότητα. Στην πορεία απέκτησαν και άλλη μια ιδιότητα: το βάρος, την οποία τους έδωσε κατά πάσα πιθανότητα ο Επίκουρος. Οι όποιες διαφωνίες και διαφορές προέκυψαν στις θεωρίες αυτές, όσο και αν φαίνονται μεγάλες στην ουσία δείχνουν τις διαφορετικές υποστάσεις που μπορεί να πάρει αυτή η αρχική, εν δυνάμει γενεσιουργός κατάσταση, που εκδηλώνει τις μορφές στον κόσμο. Εάν δούμε πιο προσεκτικά τις ιδέες και τις σκέψεις που αναπτύχθηκαν εκείνη την εποχή, μέσα σε αυτές θα αναγνωρίσουμε σχεδόν ολοκληρωμένο το φιλοσοφικό και θεωρητικό υπόβαθρο που είναι υπεύθυνο για το σύγχρονο επιστημονικό οικοδόμημα.

Η Φιλότητα και το Νείκος, οι δυνάμεις δηλαδή που είναι υπεύθυνες για την δημιουργία και την καταστροφή, περιγράφουν σε ένα φυσικά τελείως γενικό πλαίσιο τις ιδιότητες της ύλης, όπως αυτές φαίνονται μέσα από την θερμοδυναμική θεωρία. Η Θερμοδυναμική ως θεωρία περιγράφει την εξέλιξη ενός συστήματος και τέλος την αποδόμησή του. Όταν επέλθει στο σύστημα η θερμοδυναμική ισορροπία, οι μη αντιστρεπτές αυτές διαδικασίες που προβλέπει αυτή η θεωρία, ειδικά στο δεύτερο θερμοδυναμικό αξίωμα, προέρχονται από την απώλεια ενέργειας με την μορφή της θερμότητας. Η Θερμοδυναμική γεννήθηκε από την ανάγκη εξήγησης αυτής της απώλειας που εμφανιζόταν στις πρώτες μηχανές που κατασκεύασε ο άνθρωπος. Ως θεωρία, για να εξηγήσει την απώλεια θερμότητας δεν

ασχολήθηκε καθόλου με τα μόρια ή τα άτομα που απαρτίζουν μια τέτοια μηχανή. Αντιθέτως βρασιώστηκε στα μακροσκοπικά μεγέθη που είναι άμεσα αντιληπτά από τις αισθήσεις και άμεσα παρατηρήσιμα: δηλαδή τον όγκο, την θερμοκρασία και την πίεση.

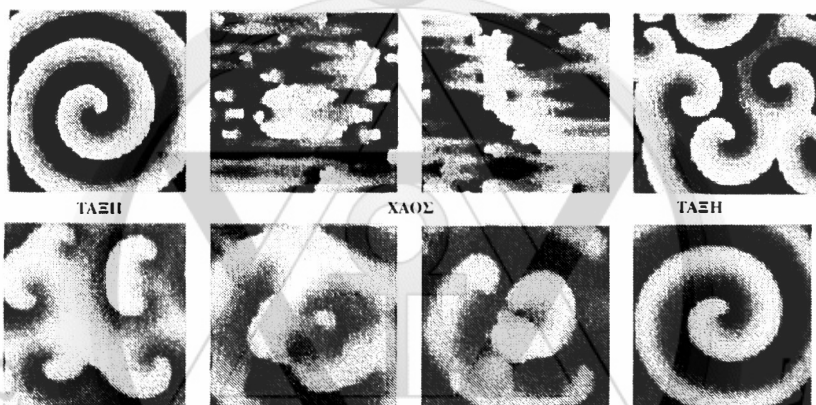
Η μεγάλη διαφορά της Θερμοδυναμικής, καθώς και όλων των σύγχρονων αξιωμάτων και θεωριών από την αρχαία Ελληνική σκέψη, είναι ότι οι σύγχρονες θεωρίες δεν ασχολούνται καθόλου με τα αίτια που δημιούργησαν τον κόσμο, ούτε και με το αν υπάρχει ή όχι κάποια αρχική αιτία που είναι υπεύθυνη για αυτόν. Από αυτόν τον κανόνα ίσως ξεφεύγει η κβαντική θεωρία, όπως και η θεωρία του χάους, οι οποίες προσπαθούν να αναζητήσουν η μία τα έσχατα σωματίδια της ύλης και η δεύτερη, αναγνωρίζοντας την ύπαρξη αρχικών συνθηκών, προσπαθεί να αναγνωρίσει και να μελετήσει την εξέλιξή τους σε ένα οποιοδήποτε σύστημα αναφοράς.

Η άλλη μεγάλη διαφορά μεταξύ της αρχαίας Ελληνικής σκέψης με την σύγχρονη επιστημονική αντίληψη αφορά στην γραμμικότητα ή την κυκλικότητα των φαινομένων, δηλαδή στην ευθύγραμμη ή κυκλική πορεία του χρόνου. Ενώ η αρχαία κοσμοαντίληψη δεχόταν στο σύνολό της μια κυκλική εξέλιξη των φαινομένων στην πορεία του χρόνου, η σύγχρονη επιστημονική θέση τείνει περισσότερο στην άποψη ενός ευθύγραμμου χρόνου ο οποίος έχει μια αδιάλειπτη πορεία προς μια κατεύθυνση.

Η Θερμοδυναμική έπαιξε τον σημαντικότερο ρόλο σε αυτό, γιατί τα φαινόμενα που προβλέπει έχουν μια αρχή και ένα τέλος το οποίο προβλέπει με αρκετή σαφήνεια. Όμως, ως θεωρία έχει μηχανισμούς που μπορούν να αναλύσουν στοιχεία μέχρι εκείνου του σημείου, διότι από την κατάσταση της θερμοδυναμικής ισορροπίας και μετά επεμβαίνει το χάος, μια εντελώς διαφορετική συνθήκη η οποία είναι τελείως απρόβλεπτη χωρίς συγκεκριμένες σταθερές. Εάν μελετηθεί η θεωρία του Χάους, και πιο συγκεκριμένα κάποια πειραματικά δεδομένα της, τότε ίσως θα μπορέσει να φανεί πώς μια θεωρία συμπληρώνει την άλλη, και στο τέλος είναι δυνατόν να δοθεί μια συνολική εικόνα μιας κυκλικής πορείας των γεγονότων που συντελούνται στον κόσμο.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΒΖ. Ενώ το δεύτερο θερμοδυναμικό αξίωμα προβλέπει ένα ευθύγραμμο συνεχές χρονικό βέλος, άρα μια πορεία συ-

νεχώς προς μια κατεύθυνση, και αποκλείει την κυκλική ή περιστροφική μορφή εξέλιξης, η θεωρία του Χάους αντιμετωπίζει το φαινόμενο της δημιουργίας και της καταστροφής από μια τελείως διαφορετική σκοπιά. Διότι δεν μελετά το φαινόμενο της δημιουργίας του κόσμου στις λεπτομέρειές του, αλλά το βλέπει ως ένα σύνολο αστάθμητων παραγόντων οι οποίοι εξαρτώνται απόλυτα από τις αρχικές συνθήκες που τους δημιουργούν. Παρόλα αυτά η θεωρία του Χάους αφήνει ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα, διότι μία χαοτική πρόβλεψη είναι αδύνατον να συμβεί σε ένα πολύπλοκο σύστημα όπως ένας υλοενεργειακός μηχανισμός που αλληλεπιδρά στο περιβάλλον του, επειδή μέσα σε αυτόν υπεισέχονται αμέτρητοι αστάθμητοι παράγοντες. ● Μπορούσε ίσως να προβλέψει πολύ απλά και κλειστά συστήματα, τα οποία δεν αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον τους.

Η αντίδραση Belousov-Zhabotinsky γλιστρώντας από την τάξη στο χάος και πάλι πίσω. Η πάνω σειρά δείχνει μια προσομοίωση μέσω υπολογιστή ενώ η κάτω εμφανίζει την πραγματική αντίδραση.

Η τεράστια πολυπλοκότητα που περιγράφει η θεωρία του Χάους, ακόμα και στα πιο απλά συστήματα του κόσμου δημιουργεί τις πιθανότητες που μπορούν να αντιστρέψουν μία κατάσταση θερμοδυναμικής ισορροπίας, δηλαδή μια κατάσταση απόλυτης αποδιοργάνωσης, και να δημιουργήσουν τις συνθήκες ώστε από εκεί να προκύψει ένα καινούργιο σύστημα. Όσο περίεργο και αν ακούγεται αυτό, υπάρχει. Μια σχεδόν μαγική χημική αντίδραση, η οποία έχει αυτές τις ιδιότητες, είναι η αντίδραση: Belousov-Zhabotinsky (BZ). Ο Boris Pavlovich Belousov ανακάλυψε τις απίθανες ιδιότητες της χημικής αντίδρασης όταν ήταν επικεφαλής του εργαστηρίου βιοφυσικής, το οποίο υπαγόταν στο Σοβιετικό Υπουργείο Υγείας στις αρχές της δεκαετίας του '50. Η προσπάθειά του επικεντρώθηκε

στην παρασκευή ενός χημικού μείγματος που να μοιάζει στις ιδιότητες με τον κύκλο του Krebs. Ο κύκλος του Krebs είναι η κρίσιμη μεταβολική οδός, μέσω της οποίας τα ζωντανά κύτταρα αποσυνθέτουν οργανικές τροφές παράγοντας ενέργεια υπό την μορφή μορίων, που ονομάζονται τριφωσφορική αδενοσίνη (ATP), και αέριο διοξείδιο του άνθρακα.

Η χημική φόρμουλα του Belousov περιείχε κιτρικό οξύ που υπάρχει στον κύκλο του Krebs, και επίσης περιείχε βρωμιούχο κάλιο ως το βιολογικό ισοδύναμο της καύσης του κιτρικού οξέως (οξειδωση). Επίσης είχεθεικό οξύ και προϊόντα δημητρίου, τα οποία θα προσομοίαζαν τον λειτουργικό σκοπό πολλών ενζύμων. Ο Belousov για αλλού πήγαινε και αλλού βρέθηκε, διότι αντί να έχει τα αποτελέσματα που ήθελε να μελετήσει, βρέθηκε μπροστά σε μια χημική αποκάλυψη: το χημικό διάλυμα που είχε συνθέσει άρχισε να έχει περιοδικές διακυμάνσεις ανάμεσα σε μία άχρωμη κατάσταση και σε μια κίτρινη απόχρωση. Καθεμία από αυτές ήταν καταστάσεις που αντιστοιχούσαν σε δύο διαφορετικές μορφές του φορτισμένου ιόντος δημητρίου, και το εκπληκτικότερο όλων είναι ότι οι διακυμάνσεις αυτές είχαν μια περιοδική κανονικότητα ρολογιού. Σύμφωνα με μαρτυρίες στην διάφορα των ερευνών της χημικής αντίδρασης παρατηρήθηκαν σχηματισμοί μορφωμάτων στον χώρο. Η μεγάλη σημασία αυτής της χημικής αντίδρασης είναι ότι μέσα σε αυτήν φάνηκαν στοιχεία που αποκαλύπτουν μια διαδικασία αυτό-οργάνωσης, μέσα από δίδυμες μη αντιστρεπτές διαδικασίες αντίδρασης και διάχυσης. Φαίνεται λοιπόν ότι μέσα σε ένα σύστημα, ακόμη και αν σε αυτό υπερισχύει το χάος, όταν υπάρχουν οι κατάλληλες εσωτερικές συνθήκες μπορεί από την απόλυτη αταξία και αποδιοργάνωση να εκπορευτεί μια κατάσταση αυτό-οργάνωσης με λειτουργία και σκοπό.

Στο χημικό ρολόι που περιγράφηκε παραπάνω, η μη γραμμική πολυπλοκότητα μεταφράζεται σε κανονική συμπεριφορά στον χρόνο αυτό. Στην θεωρία του Χάους περιγράφεται από έναν ελκυστή οριακού κύκλου, δηλαδή από έναν ελκυστή που ομοιάζει με χωνί στο οποίο, από όπου και αν ρίξεις μια μπίλια αυτή στο τέλος θα πέσει στο κέντρο του χωνιού ό,τι πορεία και αν ακολουθήσει. Με άλλα λόγια, από έναν ελκυστή ο οποίος οδηγεί σε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Το χάος όμως προβλέπει και άλλα είδη ελκυστών τα οποία οδηγούν στην αποδιοργάνωση και στο χάος όσο απομακρύνονται από την ισορροπία. Εάν δούμε όλα αυτά τα παραδείγματα ως απομονωμένα στοιχεία χωρίς σχέση μεταξύ τους, τότε το πιθανότερο είναι να αντιληφθούμε την ύπαρξη πολλών διαφορετικών

ασύνδετων μεταξύ τους καταστάσεων. Όμως, εάν αναγνωρίσουμε ότι όλα αυτά τα παραδείγματα ανήκουν στο ίδιο φάσμα γεγονότων, τότε μπροστά μας αποκαλύπτεται ένας πολυσύνθετος κόσμος ο οποίος μπορεί να έχει μέσα του άπειρες διαφορετικές καταστάσεις και θαναμαστές πιθανότητες.

Πλέον επιστημονικά αποδεικνύεται η ύπαρξη αυτό-οργάνωσης μέσα στα υλοενεργειακά συστήματα, καθώς και η ενδογενής ύπαρξη μέσα σε κάθε στοιχείο του κόσμου αυτού που αποκαλούμε χάος, δηλαδή της διαδικασίας που δυνητικά μπορεί να αποδομήσει αλλά και να οργανώσει ένα σύστημα. Αυτό το συμπέρασμα φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με τον δεύτερο νόμο της Θερμοδυναμικής, όμως και πάλι αυτό δεν ισχύει. Η Θερμοδυναμική μπορεί να προβλέψει με αρκετά μεγάλη ακρίβεια την συμπεριφορά και την εξέλιξη συστημάτων, τα οποία είναι ήδη δημιουργημένα και ανήκουν στο υλικό και μόνον φάσμα της, αλλά οι ικανότητες της σταματούν στο σημείο που το σύστημα φθάνει στην κατάσταση αποδιοργάνωσης. Από εκεί και πέρα η Θερμοδυναμική ως θεωρία, το

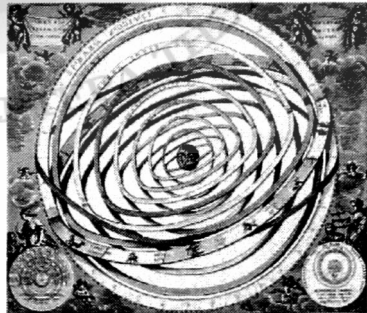
μόνο που μπορεί να δει είναι ένα χαοτικό σύνθεμα ακατάληπτο, διότι σε αυτό το σύστημα πλέον η θερμοκρασία, δηλαδή το κύριο εργαλείο της Θερμοδυναμικής, δεν παίζει κανένα ρόλο.

Η θεωρία του Χάους, όπως και τα πειραματικά της δεδομένα, βλέπουν από εκεί και πέρα και δείχνουν έναν κόσμο απείρως πολύπλοκο, όπου μέσα σε αυτόν υπάρχουν όλες οι πιθανότητες να συμβεί ή να μην συμβεί κάτι. Υπό αυτήν την οπτική, η θεωρία του Χάους έρχεται να συμπληρώσει τα κενά της Θερμοδυναμικής και να δείξει την απρόβλεπτη συνέχεια μιας συνθήκης. Τώρα, το μεγάλο ερώτημα που μπορεί να τεθεί είναι: τί μπορεί να κινεί όλες αυτές τις διαδικασίες; Υπάρχει κάτι πίσω από όλα αυτά, το οποίο να σχεδιάζει ή να οργανώνει αυτές τις πληροφορίες; Εδώ πάλι επιστρέφουμε στην φιλοσοφική θεωρητική επιστημονική σκέψη των αρχαίων, διότι οι μηχανισμοί της επιτρέπουν μεγαλύτερα άλματα στην προσέγγιση τέτοιων εννοιών από την επιστημονική πειραματική μεθοδολογία, η οποία στηρίζεται μόνο σε στοιχεία που μπορούμε να δούμε και να αναγνωρίσουμε στον υλικό κόσμο.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.

Η ανθρώπινη σκέψη είναι πολλές φορές μέτοχος εννοιών που δεν ανήκουν στον αισθητό κόσμο. Αυτή η ιδιότητα του ανθρώπινου μυαλού είναι υπεύθυνη για τα μεγάλα επιτεύγματα που έδωσαν ώθηση στον ανθρώπινο πολιτισμό. Ο κόσμος των Ιδεών είναι ίσως ο συνδυετικός κρίκος που μπορεί να ενώσει τις φιλοσοφικές έννοιες του παρελθόντος με την σύγχρονη γνώση, και να δώσει μια πιο καταληπτή εικόνα σε αυτό το άπειρης πολυπλοκότητας δίκτυο που ονομάζουμε σύμπαν. Εισηγητής της θεωρίας των Ιδεών ήταν ο Πλάτων, ο οποίος ήταν γόνος πλούσιας οικογένειας και γι' αυτό έτυχε της σωστής και επιμελημένης αγωγής της εποχής. Όμως, εκτός από την συνήθη μόρφωση της εποχής του, ο Πλάτων δεν έμεινε μόνο σε αυτό. Η ανάγκη του για περισσότερη γνώση τον ώθησε να γνωρίσει τον Σωκράτη, ο οποίος ενέπνευσε τον Πλάτωνα και έγινε κατά τρόπον τινά ο μέντοράς του, και παράλληλα αυτή η ανάγκη τον ώθησε να ταξιδέψει στην Κάτω Ιταλία. Εκεί ήλθε σε επαφή με τους Πυθαγόρειους και μυήθηκε στους Ορφικούς, οι οποίοι άσκησαν ίσως μεγαλύτερη επιρροή στην σκέψη του.

Η πραγματεία του Πλάτωνα φαίνεται ότι ακολούθησε σε πολλά σημεία τον δρόμο που είχαν χαράξει οι Πυθαγόρειοι, καθώς και ο Ηράκλειτος. Την κατευθυντήρια γραμμή προς αυτήν την ατραπό ο Πλάτων την έλαβε από τον δάσκαλό του Κρατύλο. Οι γνώσεις που αποκόμισε από αυτήν του την αναζήτηση δημιούργησαν στην σκέψη του έναν αισθητό κόσμο, στον οποίο τα πάντα βρίσκονται σε διαρκή μεταβολή (τα πάντα ρει), και λόγω αυτού του γεγονότος είναι αδύνατη η μόνιμη και σταθερή γνώση. Η επαφή του Πλάτωνα με τον Σωκράτη έστρεψε την προσοχή του από το φυσικό στο ηθικό μέρος του κόσμου. Η μεταβολή αυτή έκανε εμφανή την ανάγκη για την αναζήτηση γενικών εννοιών που θα ορίζουν αυτά τα πλαίσια «περί το καθόλου» και «ορισμοί». Ο Πλάτων λοιπόν έφθασε στο συμπέρασμα ότι οι ορισμοί αναφέρονται όχι στα αισθητά πράγματα αλλά στα μη αισθητά, γιατί τα αισθητά ως υποκείμενα σε διαρκείς μεταβολές δεν μπορούν να έχουν συνολικές έννοιες (κοινό όρο). Τα «τοιούτα των όντων», δηλαδή τα μη αισθητά, ο Πλάτων αποκάλυψε Ιδέες, ενώ τα αισθητά θεώρησε ότι υπάρχουν παράλληλα προς τα μη αισθητά (παρά ταύτα) και είναι η απομίμηση των Ιδεών (κατά ταύτα). Επίσης δίδαξε

ότι τα περισσότερα από τα ομώνυμα πράγματα υπάρχουν «κατά μέθεξιν» και είναι φορείς των πραγμάτων. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, ο όρος «μέθεξις» εισήχθη τότε επειδή οι Πυθαγόρειοι δίδασκαν ότι τα πράγματα εδράζοντο επί της μμήσεως των αριθμών. Η θεωρία του Πλάτωνα έχει πιο συγκεκριμένα το ηθικό μέρος της, το οποίο ήταν ίδιας σημασίας με το φυσικό, προσθέτοντας ότι η ψυχή είναι αθάνατη. Η θεμελιώδης σκέψη του ήταν ότι ο άνθρωπος μετέχει στην αιώνια ουσία διότι μετέχει στην γνώση.

Η θεωρία των Ιδεών συνδέεται άρρηκτα με την αθανασία. Σύμφωνα με αυτό οι ψυχές είναι το αιώνιο στοιχείο της ανθρώπινης φύσης, και κατάγονται από έναν ανώτερο κόσμο. Από αυτόν τον υπεραισθητό κόσμο κατήλθαν οι ψυχές στην Γη. Οι Ιδέες είναι για τον επίγειο κόσμο η πηγή του φωτός και της τάξης. Οι Ιδέες, καθώς και η ψυχή, βρίσκονται σε αυτόν τον επουράνιο κόσμο. Από εκεί είδαν τους πρώτους τύπους μορφών και αποφάσισαν να συνδεθούν με τον κόσμο. Οι Ιδέες είναι άφθαρτες, αθάνατες, χωρίς υλική υπόσταση, και μπορούν να νοηθούν ως το ανεκδήλωτο σχέδιο το οποίο μορφοποιεί και εκδηλώνει τα αισθητά μέρη του κόσμου. Ίσως η καλύτερη απεικόνισή τους στον κόσμο των αισθήσεων είναι οι αριθμοί, δηλαδή συμβολοποιημένα σχέδια που καθένα από αυτά δηλώνει ένα συγκεκριμένο στοιχείο. Η μίξη αυτών των στοιχείων μέσω των μαθηματικών εργασιών μπορεί να δώσει άπειρα σε αριθμό αλλά συγκεκριμένα σε εννοιολογική σημασία αποτελέσματα, τα οποία μπορούν να δουν στο παρελθόν, να προβλέψουν μια κατάσταση ή να δημιουργήσουν ένα πολύπλοκο και λειτουργικό θεωρητικό σύνθεμα. Όπως ο καλλιτέχνης ή ο επιστήμονας ξεκινούν από μια θεωρητική ιδέα για να δημιουργήσουν ένα καταληπτό από τις αισθήσεις μας έργο, το οποίο θα γίνει σχέδιο και μετά θα υλοποιηθεί στον κόσμο, πιθανόν με τον ίδιο τρόπο το υπάρχει, ο Θεός, το παν, ή όπως αλλιώς μπορεί να λέγεται, συνθέτει και υλοποιεί τις μορφές και τις έννοιες που βιώνουμε ως αληθινές και πραγματικές.

Μέσα σε αυτό το άπειρο φάσμα ιδεών του ανεκδήλωτου, για τις αισθήσεις μας, απείρου είναι δυνατόν να υπάρχουν τα πάντα όσο υπερβολικά ή φανταστικά και αν φαίνονται από την κοινή ανθρώπινη λογική, τα οποία ίσως κάπου, κάποτε, σε κάποιον αόριστο χρόνο, περιμένουν να εκδηλωθούν. Ας είμαστε έτοιμοι για όλα.

Βιβλιογραφία: Εγκυκλοπαίδεια Πυρσός, τ. Κ, λήμμα: «Πλάτων» (εκδ. Πυρσός 1931), Peter Coveney-Roger Highfield: Το Βέλος του Χρόνου (εκδ. Κάτοπτρο, 1990), Δημόκριτος (εκδ. Ζήτρος, 2004), John Gribbin: Τα Μυστήρια του Χρόνου (εκδ. Ωρόρα, 1982).

ΠΑΝΣΠΕΡΜΙΑ

Ron Wallwork

(Περιοδικό *Theosophy Ezine*, Ιούλιος 2011)

(Μετάφραση: Ιφιγένεια Κασταμονίτη)

Μία από τις βασικές αρχές της Θεοσοφίας είναι εκείνη του Υλοζωισμού, δηλαδή ότι δεν υφίσταται νεκρή ύλη. Δυστυχώς, η Χημεία που σπουδάσαμε στο Πανεπιστήμιο διαιρείτο σε τρεις τομείς: Φυσική, Οργανική, και Ανόργανη, προτείνοντας συμπερασματικά ότι οι περισσότερες χημικές ενώσεις όπως είναι οι υδατάνθρακες, οι πρωτεΐνες και τα λίπη, συντίθενται μόνον από οργανικό π.χ. άνθρακα μαζί με οξυγόνο, κυρίως, άζωτο και υδρογόνο. Αυτό όμως είναι ιδιαίτερος παραπλανητικό δεδομένου ότι το σώμα μας χρειάζεται πολλά από τα αποκαλούμενα ανόργανα στοιχεία, όπως ασβέστιο, θείο, μαγνήσιο και φώσφορο, καθώς και ιχνοστοιχεία όπως ψευδάργυρο, χρώμιο και σίδηρο.

Η Θεοσοφία διδάσκει ότι υπάρχει ζωή ακόμη και σε ένα απλό άτομο. Οπουδήποτε συναντάται ένα άτομο ύλης, ένα σωματίδιο ή ένα μόριο, ακόμη και στην πιο αεριώδη μορφή του, υπάρχει ζωή μέσα του, έστω και σε λανθάνουσα και ασυνείδητη

κατάσταση. Καθετί πρέπει να παράγει το όμοιό του. Η Απόλυτη Ζωή δεν μπορεί να παράγει ένα ανόργανο άτομο, απλό ή σύνθετο (*Μυστική Δοξασία*, τ. I, σ. 297).

«Στην πραγματικότητα, όπως μας διδάσκει η απόκρυφη φιλοσοφία, καθετί που μεταβάλλεται είναι οργανικό. Εμπεριέχει την αρχή της ζωής μέσα του και διαθέτει όλη την δινητικότητα των ανώτερων ζώων.» (*Collected Writings*, τ. X) «Καθετί μέσα στο σύμπαν, σε όλα τα βασίλειά του, είναι ΕΝΣΥΝΕΙΔΗΤΟ, δηλαδή προικισμένο με μια συνειδητότητα του δικού του είδους και στο δικό του πεδίο αντίληψης.» (*Μυστική Δοξασία*, τ. I, σ. 312)

Κατά συνέπεια, η επιστημονική παρανόηση περί Α-ζωικής ύλης αγωνίζεται να ανακαλύψει τί πραγματικά είναι η ζωή και πότε μπορεί κάτι να αποκληθεί ζωντανό. Δυστυχώς η ιστορία της Δυτικής επιστήμης εκκίνησε με ένα μειονέκτημα, αρχής γεγομένης από την τυχαία ανόργανη ύλη, και προσπαθεί σήμερα να συναγάγει ζωή, συνειδητότητα και

νόημα από αυτούς τους στείρους θεμέλιους λίθους της, επειδή: «Αυτοί είναι όλα όσα υπάρχουν». Συναιστά κοινή παρανόηση στην επιστήμη ότι, εάν με την βοήθεια της Τεχνητής Νοημοσύνης ενός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή ή των οδών της Σύγχρονης Νευροεπιστήμης δοθεί ο σωστός βαθμός δομικής πολυπλοκότητας, θα μπορούσε να αποκτηθεί μια κριτική μάζα και να αναδυθεί αυθόρμητα σε ύπαρξη μια μορφή συνειδητότητας. Αρκεί να υπήρχε τρόπος να το πετύχουμε!

Το παραπάνω είναι αφελές, στην καλύτερη περίπτωση, ή απλώς ανόητο. Είναι σαν να μεταφέρει κάποιος ένα ραδιόφωνο τσέπης πίσω στον χρόνο, στην Ρωμαϊκή εποχή, να εξηγήει ότι πρόκειται για μια σισκευή λήψης ραδιοκυμάτων από έναν μακρινό πομπό, και ότι δια του τρόπου αυτού ακούμε ομιλίες και μουσική. Το πιθανότερο είναι να καταλήξει σε αδιέξοδο.

Η Ανατολική φιλοσοφία είχε το προσβάδισμα με τον συλλογισμό ότι η συνείδηση προηγήθηκε, και ότι η δική μας φυσική ύπαρξη που βασίζεται στον άνθρωπο σιναιστά απλώς μια έκφραση εκείνης της συνείδησης. Η Θεοσοφία συνεχίζει στον ίδιο συλλογιστικό άξονα χρησιμοποιώντας ένα εκπληκτικό πανόραμα. Εξετάζοντάς το ανακαλύπτουμε ότι είναι πολύ σημαντικό, εάν όχι καταλυτικό, για τον

ννο. Αναφέρεται στα ποικίλα βασίλεια: τα τρία στοιχειακά, το ορυκτό, το φυτικό, το ζωικό, το ανθρώπινο και το αγγελικό, παρουσιάζοντας έναν θαυμάσιο ανελικτικό και εξελικτικό κύκλο με διάφορες καταστάσεις αιθεροποίησης και στερεοποίησης.

«Το σίμπαν καθοδηγείται και διευθύνεται εκ των έσω προς τα έξω (...). Ολόκληρος ο Κόσμος καθοδηγείται, ελέγχεται και εμψυχούται από μια σχεδόν ατελείωτη σειρά ιεραρχικών αισθητών όντων, καθένα εκ των οποίων έχει μιαν αποστολή να εκτελέσει, και τα οποία (...) αντιπροσωπεύουν καρμικούς και σιμπαντικούς νόμους. Διαφέρουν σημαντικά ως προς τον αντίστοιχο βαθμό συνειδητότητας και ευφυΐας τους (...). Διότι καθένα από αυτά τα όντα είχε υπάρξει, ή ίσως πρόκειται να υπάρξει, ως άνθρωπος, εάν όχι στον παρόντα, τότε σε έναν παρελθόντα ή σε έναν μελλοντικό κύκλο ζωής (μια νέα Manvantara). (Μυστική Δοξασία, τ. Ι, σ. 313).

Ο λόγος για τον οποίο ασχολούμαι με το ζήτημα αυτό είναι μια υπόθεση: ότι η ζωή που σιριζείται στον οργανικό άνθρωπο μπορεί να μην εκκίνησε σε αυτόν το «υδάτινο κόσμο», αλλά ίσως είχε σιραρθεί κατά την πώση ενός κομήτη ή άλλου ουράνιου σώματος που μετέφερε αμινοξέα ή DNA, ή ακόμη και να προκλήθηκε δια επιμόλυνσης με ακραιόφιλα βακτήρια. Πρόκειται για την Θεωρία της Πανσπερμίας ή Εξωγενέσεως.

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ»
Βουκουρεστίου 25, α' όροφος,
είναι ανοικτά κάθε ημέρα από
19.30 - 21.30, εκτός Σαββάτου
και Κυριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ-ΔΩΡΕΕΣ

Παρακαλούμε όπως απο-
στέλλετε με ταχυδρομική
επιταγή προς: Περιοδικό
« **Ι Λ Ι Σ Ο Σ** »
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25,
106,71 Αθήνα.

Επίσης αποστέλλετε με τρα-
πεζική επιταγή μόνο εις:
Θεοσοφική Εταιρεία, Βου-
κουρεσίου 25, 106 71, Αθήνα
ή με κατάθεση στον λογ/σμό
Εμπορικής Τράπεζας:
IBAN GR22 0120 3380 0000
0003 4738 734

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Κεφαλλονιά, Γ. Διαμαντάτος,
τηλ. 6944331000

Βόλος, Γ. Κουκουβίνος,
τηλ. 6946146763

Κρήτη, Στ. Βασιλάκης,
τηλ. 6937005048

Τρίκαλα, Στ. Λιγάτσικας,
τηλ. 6977679184/

Πάτρα, Σ. Ιγγλέσης,
τηλ. 6944907479

Σύρος, Π. Ζαραφονίτης,
τηλ 6932327646

Θράκη, Γ. Τρανοπούλου,
τηλ. 6976488448

Κύπρος, Αθ. Παπαδόπουλος,
τηλ. 00035724654511

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στο περιοδικό ΙΛΙΣΟΣ,
φέρουν την ευθύνη των αρθρογράφων για το περιεχο-
μένό τους και δεν λογοκρίνονται ούτε απηχούν απα-
ραιτήτως τις απόψεις του περιοδικού.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ:

(Έκπτωση για μέλη και συνδρομητές εντός παρένθεσης)

Στα Πόδια του Διδασκάλου - Κρισναμούρτι	5€
Η Εξέλιξη της Μορφής και της Ζωής - Άννη Μπέζαντ.....	10€ (-5)
Προσέγγιση στην Πραγματικότητα - N. Sri Ram.....	8€
Οι Βαθύτερες Όψεις της Ζωής - N. Sri Ram	8€
Επιλογή Ιλισού - τόμος 1959-61, τόμος 1962-65, τόμος 1966-70, τόμοι 1973-78, τόμος 1991, 1992, τόμος 1993.....	12€ (-2)
Τεύχη Ιλισού 1976-99.....	1€
Τεύχη Ιλισού 2000-2009.....	2€
Τεύχη Ιλισού 2010 -	3€
Το Κλειδί της Θεοσοφίας - Έλενα Π. Μπλαβάτσικυ	18€ (-3)
Η Φωνή της Σιγής - Έλενα Π. Μπλαβάτσικυ	10€ (-2)
Τα Πρώτα Βήματα στον Αποκρυφισμό - Έλενα Π. Μπλαβάτσικυ	10€ (-2)
Αόρατοι Βοηθοί - C. W. Leadbeater	14€ (-2)
Σ' Εκείνους που Πενθούν. - C. W. Leadbeater.....	8€
Οι Επτά Κοσμικές Ακτίνες - Ernest Wood.....	14€ (-2)
Το Φως της Ασίας - Sir Edwin Arnold.....	14€ (-6)
Γιόγκα και Αποκρυφισμός - Έλενα Π. Μπλαβάτσικυ	30€ (-5)
Ζωή στο Επέκεινα - C. W. Leadbeater	25€ (-5)

Ταχυδρομική ή τηλεφωνική παραγγελία με αντικαταβολή

Όνοματεπώνυμο.....Τηλέφωνο.....
Οδός.....Αριθμός.....Πόλη.....Τ.Κ.....

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

από τις Θεοσοφικές Εκδόσεις

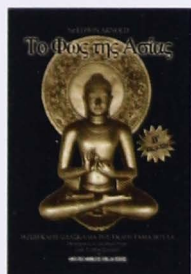
C W. Leadbeater
**Σ' Εκείνους
που Πενθούν**

C W. Leadbeater
Αόρατοι Βοηθοί

Ernest Wood
**Οι Επτά
Κοσμικές Ακτίνες**

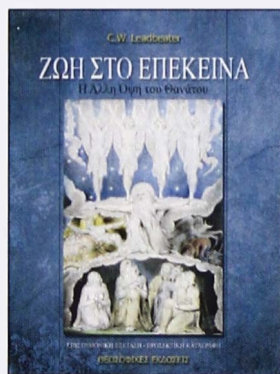

Sir Edwin Arnold
Το Φως της Ασίας

Κυκλοφόρησε
από τις ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
το έργο του C. W. Leadbeater

ΖΩΗ ΣΤΟ ΕΠΕΚΕΙΝΑ Η Άλλη Όψη του Θανάτου

(Επιστημονική έρευνα – Προσεκτική καταγραφή)

Υπάρχει ζωή μετά τον θάνατο; Πού πηγαίνουμε; Τι είναι το καθαρτήριο και η γκριζα ζώνη; Πώς αντιμετωπίζεται το στοιχειακό της επιθυμίας; Γιατί ορισμένοι άνθρωποι αποβιώνουν πρόωρα; Τι συμβαίνει με τα μικρά παιδιά;

Αντικρούοντας την δεισιδαιμονία και τον φόβο περί θανάτου, ο συγγραφέας επιχειρεί να παρουσιάσει μιαν άλλη όψη του αναπόφευκτου αυτού συμβάντος και των προεκτάσεών του. Προσπαθεί να δώσει σαφείς απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που ανέκαθεν απασχολούσαν τον άνθρωπο σε κάθε εποχή, να καταπολεμήσει την άγνοια που γεννά την δυστυχία, να απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο και την αγωνία για την απώλεια των προσφιλών προσώπων. Αφιερώνει ένα μεγάλο μέρος στην ύπαρξη οπτασιών, το φαινόμενο των οποίων πραγματεύεται με ιδιαίτερη προσοχή. Τι είναι, τότε εμφανίζονται και τι επιζητούν; Πώς πρέπει να συμπεριφερθεί κανείς;

Επιπλέον, παραθέτει τα συμπεράσματα εκτεταμένης έρευνας περί πνευματισμού, θέτοντας εύλογα ερωτήματα. Τι είναι εκείνο που επικοινωνεί; Υπάρχουν επιπτώσεις στο διάμεσο και τους συμμετέχοντες σε μια πνευματιστική συνεδρία; Πώς επηρεάζεται ένας νεκρός από την πρακτική αυτή; Ποια είναι η θέση της Θεοσοφίας;

(σελ. 370, μέγεθος: 17X24, Α.Τ. 25 €)

(Συνδρομητές ΙΛΙΣΟΥ & Μέλη της Θ.Ε. 20 €)

ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ